11. DUMINICA LĂSATULUI SEC DE CARNE
EVANGHELIA DESPRE ÎNFRICOŞATA JUDECATĂ

Matei 25:31-46

Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine. Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintre-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut. Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mînânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi nu M-aţi primit; gol şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit? El însă le va răspunde zicând: Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut. Şi vor merge aceştia la osândă veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică.

Statisticienii socotesc că pe faţa pământului există un milion şi jumătate de locuitori. Dintre toţi aceştia nu există nici măcar o singură persoană care, folosindu-şi însuşirile minţii, să vă poată spune ce se va întâmpla cu lumea la sfârşitul veacurilor şi ce se va întâmpla cu noi când vom muri. Şi toate miile de milioane de oameni care au trăit pe pământ înaintea noastră nu ne puteau spune în nici un chip, prin însuşirile minţii lor, cu hotărâre şi fără tăgadă, despre sfârşitul lumii, şi ce ne aşteaptă după moarte – ceva ce să putem pricepe cu adevărat, cu minţile şi cu inimile noastre. Viaţa noastră este scurtă şi zilele noastre sunt numărate, dar veacurile sunte lungi– socotite în sute şi sute de ani. Care dintre noi poate să îmbrăţişeze veacurile de la hotarele lor până la sfârşitul lor, şi să vadă lucrurile cele de pe urmă şi să ne povestească tuturor celorlalţi, spunând: "La sfârşitul veacurilor va fi aşa şi aşa; cu lumea va fi aşa şi aşa şi cu oamenii va fi aşa şi aşa."? Nimeni. Cu adevărat, nimeni dintre toţi oamenii care au existat, numai

dacă s-ar fi aflat vreunul care să ne lămurească, fiindcă pătrunsese în mintea Ziditorului lumii şi al omenirii, şi ar fi văzut întregul plan al facerii, şi că acela ar fi fost viu şi conştient înainte de începutul lumii, şi a avut o viziune limpede a sfârşitului veacurilor şi al întâmplărilor care vor hotărî sfârşitul. Există vreun asemenea om printre miliardele care au trăit în tot acest timp? A existat vreunul din acesta, de la începutul lumii şi până acum? Nu; nici nu este şi nici nu va fi. Au fost văzători cu duhul şi prooroci care, nu din minţile lor, ci din descoperirea lui Dumnezeu, au spus ceva – pe scurt şi nedesăvârşit – despre ceea ce va fi la sfârşit, nu cu scopul prea mare, de a da o descriere amănunţită a sfârşitului lumii astfel ca, prin Voia lui Dumnezeu, să atenţioneze oamenii prin viziunile lor pentru, a părăsi calea cea fără de lege şi să se pocăiască şi să cugete mai mult la vremea cea hotărâtoare care urmează să vină, decât la lucrurile cele mărunte şi trecătoare care ascund precum un nor, întâmlarea înfricoşătoare şi cumplită, prin care se va sfârşi viaţa întregii lumi şi tot ceea ce înseamnă existenţă a lumii acesteia, şi stelele în mersul lor şi ziua nu va mai urma după noapte şi nici noaptea după zi.

Unul, numai Unul singur ne-a vorbit limpede şi desăvârşit despre tot ceea ce se va întâmpla la sfârşitul veacurilor: Domnul nostru Iisus Hristos. Dacă cineva ar spune ceea ce a spus El despre sfârşitul lumii, nu l-am crede, chiar dacă ar fi cel mai mare înţelept. Dacă ar vorbi din înţelegerea sa omenească şi nu din descoperirea dovedită a lui Dumnezeu, nu l-am crede. Pentru înţelegerea şi socotinţa omenească, oricât de înaltă ar fi această treaptă, noi suntem prea mici ca să ajungem la începutul şi sfârşitul lumii. Înţelegerea nu-şi găseşte rostul acolo unde trebuie viziune. Avem nevoie de un văzător cu duhul, tot aşa de limpede cum vedem soarele – pentru a vedea lumea întreagă de la începuturi până la sfârşitul ei, cât şi începutul şi sfârşitul veacurilor. A fost numai unul singur în stare să facă aceasta: Domnul Iisus Hristos. Numai în El putem şi trebuie să credem, atunci când ne spune ce se va întâmpla la sfârşit. Pentru că tot ceea ce a proorocit El a ajuns să se întâmple atât persoanelor ca Petru şi Iuda şi altor Apostoli, anumitor popoare, cum ar fi evreii, şi anumitor locuri, cum ar fi Ierusalim, Capernaum, Betsaida şi Corazin, şi Bisericii lui Dumnezeu, întemeiată pe sângele Lui. Numai proorocia Lui asupra întâmplărilor ce vor avea loc la sfârşitul lumii, despre sfârşitul ei şi Judecata de Apoi nu s-a împlinit încă. Dar cel ce are ochi să vadă poate să vadă limpede că, în zilele noastre, au început deja să se arate în lume acele întâmplări despre care ne-a vorbit El, că vor fi semne ale apropierii sfârşitului lumii. N-a apărut o mulţime de fabricanţi de fericire, căutând să-L înlocuiască pe Hristos şi învăţătura Lui, prin ei dimpreună cu teoriile lor? Nu s-a ridicat neam peste neam şi împărăţie peste împărăţie? Nu se cutremură pământul, şi inimile noastre dimpreună cu el, de multe războaie şi revoluţii care ne cuprind planeta? Nu-L trădează mulţi pe Hristos şi nu sunt mulţi, cei care pleacă din Biserica Lui? Nu s-a înmulţit fărădelegea şi dragostea multora s-a răcit? Şi nu s-a propovăduit în lume Evanghelia lui Hristos, spre mărturie la toate neamurile (Matei 24:3-14)? Este adevărat că vine toată răutatea, şi ea vine cu grabă şi fără întârziere. Este adevărat că Antihrist încă nu a venit, dar fiecare neam are înaintemergători şi prooroci de-ai lui. Este adevărat că de la începutul lumii şi până acum încă nu ne-a cuprins cea mai mare strâmtorare, nici horcăitul morţii de neîndurat, dar se poate vedea limpede nenorocirea adusă de toţi oamenii spirituali, care aşteaptă venirea lui Hristos. Este adevărat că soarele încă nu s-a întunecat, nici luna nu a rămas fără lumină, nici stelele nu au căzut de pe cer – dar, când toate acestea se vor dezlănţui, nu se va mai scrie nici nu se va mai vorbi

nimic despre aceasta. Inimile oamenilor se vor umple de frică şi cutremur, limbile oamenilor vor îngheța şi ochii oamenilor vor privi, cu privirea adunată, ştiind acum că nu mai au nici o scăpare, întunericul înfricoşător de pe pământ, fără să mai existe zi şi cerul fiind lepădat de stele. Dintr-odată, în acest întuneric, se va arăta semnul Fiului Omului, o Cruce strălucitoare se va întinde de la răsărit până la apus şi de la miazănoapte până la miazăzi, de o strălucire pe care soarele de deasupra capetelor noastre nu a dobândit-o niciodată. Şi atunci, toți oamenii de pe pământ Îl vor vedea pe Domnul Iisus *venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă.* Şi mulțimile de îngeri vor suna din trâmbiță şi toate neamurile de pe pământ se vor strânge înaintea Lui; trâmbițele vor suna pentru o adunare, aşa cum nu a mai fost niciodată de la întemeierea lumii şi va vesti Judecata cea de Apoi.

Toate aceste semne şi întâmplări, care vor avea loc la sfârşitul lumii şi al veacurilor, sunt povestite şi în alt loc din Sfânta Evanghelie. Cu toate acestea, Evanghelia de astăzi arată aşezarea cea din urmă a raporturilor dintre timp şi veşnicie, între cer şi pământ, între Dumnezeu şi omenire. Ea descrie Judecata de Apoi şi în ce chip se va arăta *aprinderea mâniei Domnului* (Sofonie 2:2). Aceasta ne arată nouă clipa cea înfricoşătoare – cea mai plină de bucurie pentru cei drepți – când mila lui Dumnezeu va lăsa locul judecății lui Dumnezeu. Atunci va fi prea târziu pentru fapte bune şi prea târziu pentru pocăință. Când plângerea nu va mai primi nici un răspuns şi când lacrimile noastre nu vor mai cădea în mâinile îngerilor.

Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toți sfinții îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Aşa cum în pilda Fiului risipitor, Dumnezeu Se arată cu chip de om, aici Hristos este numit Fiul Omului. El este şi nimeni altcineva decât El. Când El va veni în lume a doua oară, atunci nu va mai veni necunoscut şi umil, aşa cum a făcut de data cea dintâi, ci va veni pe față şi întru slavă mare. Prin această slavă se înțelege, mai întâi, slava pe care Hristos a avut-o din veşnicie, mai înainte de a fi lumea (Ioan 17:5) şi, în al doilea rând, slava biruinței asupra lui Satan, asupra lumii celei vechi, şi asupra morții. El nu va veni singur, ci însoțit de toți sfinții îngeri, al cărui număr este de necuprins, şi El va veni împreună cu ei pentru că ei, ca slujitori şi războinici ai lui Dumnezeu, au luat parte atât la lupta împotriva diavolului, cât şi la biruința asupra lui. De aceea El are bucuria de a împărtăşi cu ei slava. Şi, pentru a întregi chipul minunat al acestei întâmplări, se arată lămurit faptul că, toți îngerii vor veni cu Domnul. Nu se mai spune că îngerii lui Dumnezeu au fost de față şi la alte întâmplări. Ei s-au arătat întotdeauna în număr mai mare sau mai mic, dar la Judecata de Apoi vor fi prezenți cu toții, strânşi în jurul Împăratului slavei.

Mulți văzători cu duhul au văzut tronul slavei atât în zilele cele dintâi, cât şi în zilele cele de pe urmă (Isaia 6:1; Daniel 7:9; Apocalipsa 4:2, 20:4). Acest tron semnifică puterile cereşti peste care stăpâneşte Domnul. Este tronul slavei şi al biruinței, pe care şade Tatăl ceresc şi pe care S-a aşezat Domnul Hristos după biruința Sa (Apocalipsa 3:21). O, ce măreață va fi venirea Domnului, însoțită de asemenea întâmplări neştiute şi înfricoşătoare! În judecata sa limpede, proorocul Isaia a proorocit: *"Căci Domnul vine în văpaie şi carele Lui sunt ca o vijelie"* (Isaia 66:15); la venirea Lui, Daniel a văzut că *un râu de foc se vărsa şi ieşea din El; mii de mii Îi slujeau şi miriade de miriade stăteau înaintea Lui! Judecătorul S-a aşezat şi cărțile au fost deschise.* (Daniel 7:10)

Şi când Domnul va veni întru slavă şi va şedea pe tronul Său, atunci *se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre. Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.* Mulţi Părinţi au pus întrebări despre locul în care Hristos va judeca toate neamurile. Citind pe Proorocul Ioil, ei au socotit că Judecata va avea loc în valea Iosafat, unde Împăratul Iosafat, fără nici un fel de luptă sau folosire de arme, a avut o biruinţă întreagă asupra moabiţilor şi amoniţilor, că nu a rămas viu nici un vrăjmaş (II Cronici 20). Şi proorocul Ioil a spus: *"Să se trezească toate neamurile şi să vină în valea lui Iosafat, căci acolo voi aşeza scaun de judecată pentru toate popoarele din jur"* (Ioil 3:12). Poate că tronul Domnului se va aşeza în acea vale, dar nu există în toată lumea nici o vale în care să se poată aduna toate neamurile şi popoarele, viii şi morţii de al începutul până la sfârşitul lumii, care vor ajunge până la multe bilioane. Întreaga suprafaţă a pământului, împreună cu toate oceanele, nu au spaţiu destul pentru toţi oamenii care au trăit vreodată pe pământ, ca să poată sta laolaltă. Dacă aceasta ar fi doar o adunare a sufletelor, atunci este posibil ca valea lui Iosafat să-i poată cuprinde pe toţi la un loc, dar cum adunarea oamenilor va fi în trup – deoarece morţii vor învia în trupurile lor – atunci cuvintele proorocului trebuie înţelese în sens figurat. Valea lui Iosafat este lumea întreagă, de la răsăritul cel mai îndepărtat până la apusul cel mai îndepărtat; şi, precum Dumnezeu Îşi arătase odinioară puterea şi judecata Sa în valea lui Iosafat, tot aşa Îşi va arăta şi în ziua cea de pe urmă, aceeaşi putere şi judecată asupra întregii omeniri.

Şi-i va despărţi pe unii de alţii. Într-o clipă vor fi despărţiţi toţi cei adunaţi laolaltă – aşa cum păstorul, cu glasul său, îşi trimite oile într-o parte şi caprele în cealaltă – unii la stânga şi alţii la dreapta, ca printr-o forţă magnetică fără putere de împotrivire, în asemenea chip că nimeni nu se va putea muta de la stânga la dreapta sau de la drepta la stânga.

Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. La început, Hristos Se numeşte Fiul Omului – adică Fiul lui Dumnezeu – şi aici El Se numeşte Împărat, întrucât Lui Îi sunt date împărăţia şi puterea şi slava. *"Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu".* Ei sunt cu adevărat binecuvântaţi, pe care Hristos îi numeşte binecuvântaţi, căci binecuvântarea lui Dumnezeu are în sine toate lucrurile bune şi toată bucuria şi harul cerului. De ce nu spune Domnul *"Binecuvântaţii Mei"*, ci *"Binecuvântaţii Tatălui Meu"*? Pentru că El este numai Fiul Cel Unul Născut şi nefăcut, din veşnicie şi pentru veşnicie, şi drepţii sunt, prin binecuvântarea lui Dumnezeu, adoptaţi, şi se fac astfel ca fraţi ai lui Hristos. Dumnezeu cheamă pe cei drepţi să primească împărăţia pe care le-a pregătit-o El *de la întemeierea lumii*. Aceasta înseamnă că Dumnezeu, chiar înainte de întemeierea lumii, pregătise împărăţia pentru aceştia. Înainte de a-l face pe Adam, Dumnezeu pregătise pentru el totul în Rai. O împărăţie întreagă, strălucind în lumină, care doar îşi aştepta împăratul. Atunci Dumnezeu l-a dus pe Adam în această împărăţie şi împărăţia era desăvârşită. Aşadar, Dumnezeu a pregătit împărăţia pentru cei drepţi chiar de la început. Aceasta îşi aştepta stăpânitorii, avându-L în frunte chiar pe Împăratul Hristos.

Chemând drepţii în împărăţie, Judecătorul i-a lămurit de îndată, de ce El le dădea împărăţia lor:

"Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mînânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi

ați venit la Mine." La această lămurire minunată, drepții au întrebat șovăielnic și cu sfială, când L-au văzut pe Împăratul flămând și însetat, gol și bolnav, și când au făcut ei toate astea pentru El. La acestea, Împăratul a dat încă un răspuns minunat: *"Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintre-aceşti frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut."*

Toată această lămurire are două înțelesuri: unul de suprafață și unul de adâncime. Înțelesul de suprafață este limpede pentru toți. Cel care hrănește pe cel flămând, dă să bea celui însetat, îmbracă pe cel gol și dă adăpost celui străin, a făcut aceasta Domnului. Cel care cercetează pe cei bolnavi sau pe cei din închisoare, a făcut aceasta Domnului. Pentru că se spune în Vechiul Testament: *"Cel ce are milă de sărman împrumută Domnului și El îi va răsplăti fapta lui cea bună."* (Pilde 19:17). Domnul ne încearcă inimile noastre prin cei care caută ajutorul nostru. Domnul nu folosește nimic pentru El de la noi: El nu are nevoie de nimic. Cel care a făcut pâinea nu poate flămânzi, nici Cel care a făcut apa nu poate înseta. Cel care îmbracă întreaga Sa zidire nu poate fi gol, nici Cel care este izvorul sănătății nu poate fi bolnav, nici Cel care este Domnul domnilor nu poate fi lipsit de libertate. Dar El caută ca noi să facem milostenie, pentru ca, în felul acesta, să ne înmuiem și să ne înnobilăm inimile. În atotputernicia Sa, Dumnezeu poate într-o clipă să-i facă pe toți oamenii bogați și îndestulați, îmbrăcați și mulțumiți. Dar El îi lasă pe oameni să cunoască foamea și setea, boala, suferința și sărăcia pentru două pricini: mai întâi, pentru că cei care rabdă aceste lucruri, își înmoaie și își înnobilează inimile și se vor întoarce la Dumnezeu, slăvindu-L cu credință și rugăciune; și în al doilea rând, pentru că omul poate suferi pentru alții, se poate smeri pentru alții și poate ajunge la înțelegerea frățietății și unității tuturor oamenilor de pe pământ, prin Dumnezeul Cel viu, Ziditorul și Făcătorul a toate câte se află pe pământ. Domnul dorește să avem milă – milă mai presus de orice. Deoarece El știe că mila este calea prin care se poate reface credința în Dumnezeu, nădejdea în Dumnezeu și dragostea pentru Dumnezeu.

Acesta este înțelesul de suprafață. Înțelesul de adâncime privește spre Hristos, care se află în lăuntrul nostru. În fiecare gând curat din mintea noastră, în fiecare simțire aleasă din inima noastră și în fiecare năzuință înaltă a sufletului nostru spre împlinirea lucrurilor celor bune, Hristos Se dezvăluie în noi prin puterea Duhului Sfânt. El numește toate aceste gânduri curate, simțiri alese și năzuințe înalte, frații Săi mici, sau cei mai mici frați ai Săi. El îi numește astfel, pentru că aceștia se află în noi într-o măsură foarte mică, față de măsura mare de spurcăciuni lumești, și de rău care se află în noi. Dacă mintea noastră flămânzește după Dumnezeu și noi o hrănim, noi L-am hrănit pe Hristos din lăuntrul nostru; dacă inima noastră este lipsită de orice lucru bun și de orice lucru ales, adică este lipsită de Dumnezeu, și noi o îmbrăcăm, pe Hristos L-am îmbrăcat, Cel care se află în noi; dacă sufletul nostru este bolnav și încătușat de ființa noastră cea rea, de faptele noastre cele rele, și suntem conștienți de aceasta, și îl cercetăm, noi L-am cercetat pe Hristos care se află în noi. Pe scurt, dacă cealaltă ființă care se află în noi, care odinioară se mândrea că se sălășluiește acolo, și care este omul cel drept din noi, este stăpânit și umilit de diavol, și de omul păcătos din noi, și îl ocrotim pe omul cel drept, noi Îl ocrotim pe Hristos care se află în noi. Omul acesta drept care se află în noi este mic, mic de tot, iar păcătosul din noi este un adevărat Goliat. Dar acest om drept din lăuntrul nostru este fratele mai mic al lui Hristos, iar păcătosul din noi este vrăjmașul lui Hristos, ca un uriaș, precum Goliat. Atunci, dacă noi îl ocrotim pe omul cel drept din noi, dacă îl

slobozim, îl întărim şi îl aducem la lumină; dacă îl ridicăm deasupra celui păcătos, aşa încât să-l stăpânească în chip desăvârşit pe cel păcătos, şi am putea spune împreună cu Apostolul Pavel: *"Şi eu nu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine"* (Galateni 2:20) – atunci ne vom numi binecuvântați şi vom auzi cuvintele Împăratului la Judecata de Apoi: *"Veniți, binecuvântații tatălui Meu, moşteniți împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii."*

Dar celor de la stânga, Judecătorul le va zice: *"Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui."* Judecata este înfricoşătoare, dar este dreaptă. Şi astfel Împăratul cheamă pe cei drepți la El, şi lor le dă Împărăția, pe când pe păcătoşi îi izgoneşte de la El şi îi trimite în focul cel veşnic, în tovărăşia rea a diavolului şi a slujitorilor săi. (Sfântul Vasile cel Mare, în lucrarea sa *Despre Judecata de Apoi* [nr. 14], spune: "Dacă chinul cel veşnic are vreun sfârşit, atunci înseamnă că viața veşnică are sfârşit. Dar, cum nu este cu putință de închipuit că viața veşnică ar avea un sfârşit, atunci cum se poate închipui un sfârşit al chinurilor celor veşnice?") Ceea ce nu spune Domnul este foarte important: faptul că focul cel veşnic este pregătit pentru cei păcătoşi de la întemeierea lumii, tot aşa cum şi Împărăția este pregătită pentru cei drepți. Ce înseamnă aceasta? Este foarte limpede faptul că Domnul a pregătit focul cel veşnic numai pentru diavol şi îngerii aceluia, şi că El a pregătit Împărăția pentru *toți* oamenii de la întemeierea lumii. Pentru că Dumnezeu *voieşte ca toți oamenii să se mântuiască* (I Timotei 2:4; cf. Matei 18:14; Ioan 3:16; II Petru 3:9; Isaia 45:22) şi pentru ca nici măcar unul să nu piară. De aceea, Dumnezeu nu i-a sortit pe oameni să piară, ci să se mântuiască; Dumnezeu nici nu a pregătit pentru ei dinainte focul diavolului, ci, El Şi-a pregătit Împărăția Sa, şi numai pe aceasta a pregătit-o. De aici este limpede faptul că gândesc greşit, cei care spun despre păcătos: "el este sortit să fie păcătos". Dacă omul ar avea o astfel de sortire, aceasta nu ar fi de la Dumnezeu, ci numai de la omul însuşi. Faptul că nu este sortire de la Dumnezeu, se vede din faptul că Dumnezeu nu a pregătit dinainte nici un loc anume pentru chinurile oamenilor, ci numai pentru diavol. De aceea, la Judecata de Apoi, Judecătorul cel drept nu va avea nici un loc anume unde să-i trimită pe păcătoşi, decât numai împărăția întunecată a diavolului. Şi faptul că aceasta este dreptatea Lui, ca Judecătorul să-i trimită acolo, este limpede din faptul că aceştia, în timpul vieții lor pământeşti, au căzut de la Dumnezeu şi s-au pus în slujba diavolului.

Rostind pedeapsa asupra păcătoşilor şi punându-i la stânga Sa, Împăratul îi lămureşte de îndată de ce ei sunt blestemați şi de ce îi trimite în focul cel veşnic: *"Căci flămând am fost şi nu Mi-ați dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-ați dat să beau; străin am fost şi nu M-ați primit; gol şi nu M-ați îmbrăcat; bolnav şi în temniță, şi nu M-ați cercetat."* Ei nu au făcut nici unul dintre aceste lucruri, pe care le-au făcut drepții, de la dreapta Sa. Auzind aceste cuvinte ale Împăratului, păcătoşii au întrebat, întocmai ca şi cei drepți: *"Doamne, când Te-am văzut flămând sau însetat…"* Domnul a răspuns: *"Întrucât nu ați făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut."*

Toată această lămurire pe care a dat-o Împăratul păcătoşilor, are de asemenea două înțelesuri – unul de suprafață şi unul de adâncime – la fel ca şi în prima situație, când era vorba de cei drepți. Păcătoşii şi-au întunecat mintea, şi-au învârtoşat inima şi aveau gânduri rele față de frații lor de pe pământ, care erau flămânzi şi însetați, goi, bolnavi şi lipsiți de libertate. Cu mințile lor greoaie, ei nu erau

în stare să înțeleagă faptul că Hristos îi chema la milostenie prin frații lor săraci şi care se aflau în suferință. Inimile lor învârtoşate nu se puteau înmuia de lacrimile altora. Nici exemplul lui Hristos şi cel al sfinților Săi nu le puteau schimba sufletele lor cu scopurile cele rele, în suflete cu scopurile cele bune, şi să săvârşească binele. Şi astfel, fiind nemilostivi față de Hristos prin frații lor, ei erau nemilostivi față de Hristos. Ei dinadins nimiceau toate gândurile curate de îndată ce se formau, înlocuindu-le cu gânduri necurate şi hulitoare; ei tăiau de la rădăcină toate simțămintele alese din inimile lor, de îndată ce se înfiripau, înlocuindu-le cu nemilostivire, patimă şi iubirea de sine; cu grabă şi cu hotărâre ei şi-au înăbuşit fiecare dorință de a face un lucru bun, care s-a înfiripat în sufletele lor – urmând poruncile lui Dumnezeu – şi în locul lor şi-au stârnit dorința de a face rău oamenilor, şi de a păcătui spre mânierea lui Dumnezeu. Şi astfel fratele cel mai mic al lui Hristos, care se afla în ei – cu alte cuvinte, omul cel drept din ei – a fost răstignit, omorât şi îngropat şi Goliat cel întunecat la culoare, pe care îl hrăniseră ei – adică omul cel nedrept din ei, sau chiar diavolul însuşi – a rămas biruitor pe câmpul de luptă. Ce poate face Dumnezeu cu unii ca aceştia? Îi poate primi în Împărăția Sa pe unii ca aceştia, care au izgonit cu totul această Împărăție din ei? Îi poate chema la El pe cei care au smuls din rădăcină toată asemănarea cu Dumnezeu şi care s-au arătat, atât în ascuns în inimile lor, cât şi deschis în fața lumii, a fi vrăjmaşii lui Dumnezeu şi slugile diavolului? Nu; prin libera lor alegere, ei s-au făcut supuşii diavolului şi, la Judecata de Apoi, Judecătorul îi va trimite să țină tovărăşie celor cu care, în timpul vieții s-au întovărăşit în chip deschis – în focul cel veşnic, pregătit pentru diavol şi slujitorii săi. Îndată după aceasta, acea judecată care va fi cel mai mare şi totuşi cel mai scurtă din istoria lumii zidite, va ajunge la capăt. *Şi vor merge aceştia* (păcătoşii) *la osândă veşnică, iar drepții la viață veşnică.* Viața şi chinuirea se împotrivesc aici una celeilalte. Acolo unde se află viață nu se află chinuire; acolo unde se află chinuire nu se află viață. Cu adevărat, împlinirea vieții înlătură chinuirea. Împărăția cea cerească dă împlinire vieții,în timp ce existența diavolului aduce chinuire şi numai chinuire, fără viață, care vine de la Dumnezeu. Vedem în această viață pământească, cum sufletul omului celui păcătos, care are în el puțină viață (adică puțină Dumnezeire), este plin de mai multă chinuire decât sufletul omului celui drept, care are mai multă viață în el (adică mai multă Dumnezeire). După cum s-a spus bine în vremuri străvechi: *"Nelegiuitul se chinuieşte în toate zilele vieții sale… glasuri îngrozitoare fac larmă în urechile lui… el nu mai nădăjduieşte să iasă din întuneric şi îşi simte capul mereu sub sabie… zbuciumul şi tulburarea îl strâng la mijloc şi se aruncă asupra-i gata de împresurare, fiindcă a îndrăznit să-şi îndrepte mâna împotriva lui Dumnezeu."* (Iov 15:20-25). Aşadar, la vremea aceea, va fi pe pământ marea chinuire pentru păcătos. Şi păcătosul îndură greu pînă şi suferința cea mai mică din viața aceasta, față de omul cel drept, căci numai cel care are viața în sine poate îndura chinuirea, poate nesocoti suferința şi poate trece peste tot răul din lume, şi se poate bucura. Viața şi bucuria nu se pot despărți. Chiar Iisus Hristos spune celor drepți, pe care lumea îi osândeşte, îi prigoneşte şi le aduce ocări: *"Bucurați-vă şi vă veseliți!"* (Matei 5:12).

Toată viața noastră pământească este numai o umbră palidă a vieții – a vieții adevărate, a vieții întregi – în Împărăția lui Dumnezeu, tot aşa cum întreaga suferință de pe pământ este numai o umbră ştearsă a chinuirii îngrozitoare a păcătoşilor din iad. (În *Apophtegmata Patrum*[1] [colecția în ordine

alfabetică a zicerilor Părinților Pustiei], am citit: Ei au întrebat pe un oarecare bătrân mare: ”Părinte, cum răbdați asemenea munci cu atâta răbdare?” Bătrânul a răspuns: “Toată munca mea din viața aceasta nu este nici măcar cât o singură zi de chinuire.”) Viața pe pământ – oricât de minunată ar putea fi – este amestecată cu suferință, pentru că aici nu există nici o împlinire a vieții; întrucât suferința de pe pământ – oricât de mare ar putea fi – este amestecată cu viață. Dar, la Înfricoşătoarea Judecată, viața va fi separată de chinuire. Şi una şi cealaltă vor fi veşnice. Înțelegerea noastră omenească nu poate să priceapă ce înseamnă această veşnicie. Cel care va avea bucuria de a vedea o clipă fața lui Dumnezeu, i se va părea ca şi cum ar fi durat mii de ani; şi cel care va fi chinuit o clipă de către diavolul în iad, i se va părea că sunt mii de ani. Pentru că timpul nu va mai fi aşa cum îl cunoaştem noi – zi după noapte şi noapte după zi – ci atunci va fi *o zi deosebită pe care Domnul singur o ştie* (Zaharia 14:7; cf. Apocalipsa 22.5). Nu va mai fi nici un alt soare decât numai Dumnezeu, şi acest soare nu va răsări şi nu va apune, ca veşnicia să se numere în zile, aşa cum se socoteşte timpul acum. Binecuvântații vor socoti veşnicia în termenii bucuriei lor şi păcătoşii chinuiți vor socoti timpul în termenii chinuirilor lor.

Prin urmare, Domnul nostru Iisus Hristos a vorbit în felul acesta despre ultimul şi cel mai mare eveniment care urmează să aibă loc în timp, la capătul veacurilor şi în veşnicie.şi noi credem că toate acestea se vor întâmpla întocmai, mai întâi pentru că toate celelalte preziceri pe care le-a făcut Hristos s-au întâmplat întocmai şi, în al doilea rând, pentru că El este cel mai mare prieten al nostru şi adevărat Iubitor al omenirii – şi în iubirea desăvârşită nu există falsitate sau eroare. Iubirea desăvârşită conține adevărul desăvârşit. Dacă toate acestea nu urmau să se întâmple, El nu ne-ar fi spus despre acestea. Dar El nu ne-a spus despre aceasta pentru a-Şi demonstra cunoştințele Sale în fața oamenilor. Nu; El nu a căutat mărire la oameni (Ioan 5:41). El a spus totul pentru mântuirea noastră. Cel ce are înțelegere şi care Îl mărturiseşte pe Domnul Hristos îşi poate da seama că trebuie să ştie aceasta pentru a se mântui. Pentru că Domnul nu a făcut nimic, nici nu a rostit vreun cuvânt, nici nu a îngăduit să I se întâmple ceva în timpul vieții Sale pe pământ care să nu fie pentru mântuirea noastră.

De aceea să fim înțelepți şi cu dreaptă socoteală, păstrând întotdeauna înaintea ochilor noştri duhovniceşti chipul Înfricoşătoarei Judecăți. Acest chip a întors deja mulți păcătoşi de pe calea pierzării pe calea mântuirii. Vremea noastră este scurtă şi când se va sfârşi nu va mai exista pocăință. În acest timp scurt, prin viața noastră, noi trebuie să luăm o hotărâre care va fi hotărâtoare pentru noi în veşnicie: vom fi aşezați la dreapta, sau la stânga Împăratului slavei? Dumnezeu ne-a dat o sarcină mică şi simplă, dar răsplata şi pedeapsa sunt imense, mergând dincolo de puterea omului de a spune aceasta prin cuvinte.

Atunci să nu mai pierdem nici măcar o singură zi, pentru că fiecare zi poate să fie ultima şi poate fi hotărâtoare; fiecare zi poate aduce pierirea acestei lumi şi zorile Zilei celei îndelung aşteptate. (Sfântul Grigorie Dialogul spune: “Stă scris: *‘Nu ştiți, oare, că prietenia lumii este duşmănie față de Dumnezeu’*?” [Iacov 4:4]. Înseamnă că cel care nu se bucură la apropierea sfârşitului lumii, arată că el este prietenul acesteia, şi de aceea el este vrăjmaşul lui Dumnezeu. Dar aceste gânduri sunt departe de credincioşi, de cei ce ştiu prin credință că mai există şi o altă viață şi pe care o doresc cu adevărat.” [*Omilii la Evanghelie, Cartea I, Omilia 1:* Despre semnele sfârşitului lumii]). Poate că nu ne vom ruşina în Ziua Mâniei Domnului; înaintea Domnului şi înaintea mulțimilor de îngeri ai Săi şi a multor bilioane

de oameni drepţi şi sfinţi. Poate că nu vom fi alungaţi pentru veşnicie de Domnul şi de îngerii şi sfinţii Săi şi de rudeniile şi prietenii noştri, care se vor afla de-a dreapta. Dar, împreună cu mulţimile nenumărate şi strălucitoare de îngeri şi de oameni drepţi, să cântăm laude de bucurie şi de biruinţă: "Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Savaot! Aliluia!" Dimpreună cu toate cetele cereşti să-L slăvim pe Domnul şi Mântuitorul nostru, Fiul, Cel Unul născut, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt – Treimea cea deofiinţă şi nedespărţită, în vecii vecilor. Amin.

12. DUMINICA LĂSATULUI SEC DE BRÂNZĂ
EVANGHELIA DESPRE POST

Matei 6:14-21

Că de veţi ierta oamenilor greşealele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru Cel ceresc; iar de nu veţi ierta oamenilor greşealele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşealele voastre. Când postiţi, nu fiţi trişti, ca făţarnicii; că ei îşi smolesc feţele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă: Şi-au luat plata lor. Tu însă, când posteşti, unge capul tău şi faţa ta o spală, ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău, Care este în ascuns, şi Tatăl tău, care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie. Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură, ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă şi nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta.

Prima regulă a soldatului care se află pe câmpul de luptă, este să nu se predea duşmanului. Comandantul dă comanda dinainte, ca fiecare soldat să se ferească de capcana inamicului, pentru a nu fi înşelat şi prins. Soldatul cel singuratic, flămând, înfrigurat şi dezbrăcat, va fi mai ispitit să se predea duşmanului. Potrivnicul înşelător se va folosi de strâmtorările sale prin toate căile cu putinţă. Vrăjmaşul poate fi flămând, dar va arunca soldatului o bucată de pâine, pentru a-i arăta acestuia îndestularea sa. Vrăjmaşul poate fi înfrigurat, zdrenţuit şi dezbrăcat, dar va arunca soldatului o hăinuţă, ca şi cum el ar fi îndestulat şi bine îmbrăcat. El va trimite soldatului ziceri, în care se laudă că este în întregime sigur de biruinţa sa, şi îl va minţi pe sărmanul soldat, ca şi cum ar avea regimente de prieteni de-ai soldatului la stânga şi la dreapta lui, care s-au predat, ori generalul aceluia fusese ucis în chip dovedit, ori împăratul aceluia ceruse încheierea armistiţiului! El va făgădui soldatului întoarcerea grabnică la vatră şi o slujbă bună şi bani şi tot ceea ce omul poate doar să viseze, atunci când se află în mare strâmtorare. Generalul arată toate aceste curse şi capcane ale vrăjmaşului, încă dinainte, şi atenţionează soldaţii să nu aibă încredere în ei cu nici un preţ, ci să se păzească pe ei, să nu se predea, ci să-şi păstreze steagul cu credinţă, chiar cu preţul vieţii.

Pentru soldații lui Hristos este o regulă de însemnătate întreagă, ca să nu se dea pe ei vrăjmaşului, în lupta cu duhul cel rău, al acestei lumi. Şi Hristos, ca Împărat şi Căpetenie a noastră în această luptă, ne arată aceasta şi ne atenționează despre aceasta. *"Iată, v-am spus de mai înainte."* (Matei 24:25; cf. Ioan 14:29), spune El ucenicilor Săi. Primejdia este mare şi vrăjmaşul oamenilor este mai cumplit şi mai înşelător decât oricare alt vrăjmaş pe care vi-l puteți închipui. Domnul a grăit despre aceasta şi în alt loc: *"iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu."* (Luca 22:31). Satan cercetează oamenii fără încetare, chiar din ziua în care l-a înşelat pe omul cel dintâi - din ziua în care a pus stăpânire pe libertatea oamenilor, şi i-a îndepărtat de Dumnezeu, punându-i în slujba lui. El îl atrage la sine pe soldatul lui Hristos, prin oricare înşelare cu putință, ademenindu-l cu făgăduieli mincinoase şi arătându-i o bogăție care nu există. Nimeni nu este mai flămând decât el, dar el le arată pâine celor flămânzi, chemându-i să se predea. Nimeni nu este mai dezbrăcat decât el, dar el îi atrage pe oameni spre culorile îmbrăcăminții sale mincinoase şi închipuite. Nimeni nu este mai sărac decât el, dar el, ca un vrăjitor de bâlci, freacă două monede una de cealaltă şi arată privitorilor că el pare să aibă milioane. Nimeni nu a căzut mai jos decât el, dar el nu se opreşte niciodată din spusul minciunilor, ca să pară că este biruitor şi că soldații lui Hristos sunt învinşi, ca şi cum Hristos a fugit de pe câmpul de luptă şi se ascunde. *"El este mincinos şi tatăl minciunii"* (Ioan 8:44), şi toată puterea lui şi toate averile lui nu există cu adevărat. Lămurindu-i pe următorii Lui, de toate înşelările şi de armele diavolului, Domnul Iisus le-a arătat, prin cuvânt şi prin faptă, cum să reziste şi cu care arme să lupte.

Însuşi Hristos este cea mai însemnată armă a noastră, a celor care Îi urmăm Lui: venirea Lui printre noi şi puterea Lui din noi, sunt armele noastre cele mai tari. Ultimele Sale cuvinte pe care ni le arată Evanghelia sunt: *"Iată, Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului"* (Matei 28:20). Şi El s-a arătat cu adevărat de-a lungul veacurilor, în milioanele de luptători neînfricați - apostoli, mucenici, mărturisitori, Părinți purtători-de-Dumnezeu, fecioare evlavioase şi sfinți bărbați şi femei; şi toate astea nu s-au arătat numai în vremurile trecute, ci în chip lămurit şi sigur şi în zilele noastre, pentru toți cei care nu s-au supus duhului celui rău. El nu numai că Se arată astăzi, dar Se va arăta şi la sfârşitul veacurilor, pentru că El a proorocit că la sfârşitul veacurilor se vor arăta martori însemnați (Apocalipsa 11:3). Mai este şi puterea, care se vede limpede şi neîndoios, a Trupului şi Sângelui Său, Patima Lui, Cuvintele Lui, Crucea Sa mult iubită şi dătătoare-de-viață, Învierea Sa şi slava Sa fără de moarte. Voi, cei care sunteți lămuriți de puterea cea de nebiruit a lui Hristos, care curge neîncetat (precum curentul electric) prin credincioşii Săi, arătați aceasta şi altora! Şi voi, cei care nu sunteți lămuriți, dar doriți să vă lămuriți, faceți tot ceea ce vă cere Evanghelia şi vă veți lămuri. Lăsați-i pe cei care se îndoiesc cu răutate, să rămână în îndoiala lor. Ei nu-L lovesc pe Dumnezeu, ci pe ei înşişi; ei nu pun la îndoială pierzarea Lui Dumnezeu, ci chiar a lor. Va veni îndată vremea când nu se vor mai putea îndoi, dar credința nu li se va da lor.

Dar, pe lângă existența şi puterea lui Hristos, care sunt armele noastre de cel mai mare preț, în lupta împotriva duhului rău, Domnul Iisus ne-a mai dăruit şi alte feluri de arme, pe care să le folosim, cu ajutorul Lui. Aceste arme sunt: pocăința neschimbată, milostenia necurmată, rugăciunea neîncetată, bucuria veşnică întru Domnul Iisus şi frica de Judecată şi de moarte a sufletelor noastre, apoi, primind cu răbdare suferința pentru Hristos, cu credință şi nădejde, şi iertând ocările, apoi privind această lume ca şi

cum nici nu s-ar afla, luând parte la Sfintele Sale Taine, la privegheri şi la postiri. Pomenim postirea la sfârşit, nu pentru că postirea este arma cea mai neînsemnată - Doamne, să nu îngădui aceasta! - ci pentru că Evanghelia de astăzi vorbeşte despre postire şi scopul nostru este să vorbim despre această Evanghelie.

"Că de veți ierta oamenilor greşealele lor, iarta-va şi vouă Tatăl vostru cel ceresc; iar de nu veți ierta oamenilor greşealele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşealele voastre." Acesta este începutul Evangheliei de astăzi. De ce începe astfel? Puteți spune: ce legătură are aceasta cu postirea? Se leagă foarte strâns, tot aşa cum este o legătură foarte strânsă între postire şi sfârşitul acestei Evanghelii, unde nu se vorbeşte despre postire, ci despre adunarea bogățiilor, dar nu a celor de pe pământ, ci a celor din ceruri, unde molia şi rugina nu le strică şi unde furii nu le fură. Căci atunci când postirea este înțeleasă cu înțeles adevărat, creştin, şi nu în chipul legii, în chipul fariseilor, atunci iertarea ocărilor şi înfrânarea de la lăcomie înseamnă post şi acesta este postul cel mai însemnat, ori, dacă vreți, cel mai bogat rod al postirii. Pentru că, într-adevăr, are puțină însemnătate înfrânarea de la mâncare, dacă nu există înfrânare de la întoarcerea ocării pentru ocara primită şi de la înşelarea cu bogățiile cele pământeşti.

Domnul nu ne porunceşte cu tăria puterii Sale: iertați oaemnilor păcatele lor! El ne lasă alegerea noastră liberă, ca să iertăm sau nu. El nu va călca peste libertatea noastră, ca să ne forțeze să facem ceva, căci în împrejurarea aceea, fapta noastră nu ar mai fi a noastră, ci a Lui, şi nu ar mai avea aceeaşi însemnătate ca atunci când am fi făcut-o în chip liber şi cu voia noastră. Este adevărat că El nu ne porunceşte cu tăria puterii Lui, dar El ne arată ce ni se va întâmpla dacă nu facem voia Lui: *"Nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşealele voastre."* Şi cine ne va ierta nouă păcatele noastre, dacă nu Dumnezeu? Nimeni, fie în cer sau pe pământ; absolut nimeni. Oamenii nu ne vor ierta, pentru că noi nu îi iertăm pe ei, şi Dumnezeu nu ne va ierta pe noi, pentru că oamenii nu ne iartă pe noi. Atunci, unde ne aflăm şi unde ne vom afla noi? Ne vom sfârşi zilele sub un munte de păcate şi, în viața viitoare, povara greutății acelui munte va spori şi mai mult în toată veşnicia. De aceea, să ne obişnuim să nu întoarcem ocara la ocară, răul pentru rău, ori răzbunând păcatul prin păcat. Când vezi un om beat tolănit în noroi, te vei tolăni în noroi lângă el? Sau vei încerca să îl ridici şi să-l scoți afară din noroi? Fiecare păcat este noroi şi fiecare patimă este beție. Dacă fratele tău şi-a rostogolit sufletul în noroiul păcatului, de ce să-ți arunci sufletul tău să zacă în acelaşi noroi? Aşadar, înfrânează-te de la ceea ce face fratele tău şi grăbeşte-te să-l ridici şi să-l curăți, pentru ca tatăl tău din ceruri să te ridice pe tine şi să te curățe de toate păcatele tale şi să te aşeze între îngerii Săi la Înfricoşătoarea Judecată.

"Când postiți", spune Domnul, *"nu fiți trişti ca fățarnicii; că ei îşi smolesc fețele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă: Şă-au luat plata lor."* Fățarnicii sunt cei care postesc, dar nu pentru Dumnezeu, nici pentru sufletele lor, ci din pricina oamenilor, ca oamenii să-i vadă postind şi să-i laude pentru aceasta. Dar, întrucât nu toți oamenii îi pot vedea în fiecare zi, ce mănâncă şi ce beau, atunci ei se străduiesc să-şi facă fețele lor ca să arate că postesc, ca ceilalți să poată citi aceasta pe fețele lor. Îşi smolesc fețele, făcându-le să arate palide şi triste, slăbănoage şi adâncite. Ei nu-şi ung fețele lor cu uleiuri înmiresmate şi nu-şi spală fețele lor. Şi oamenii se uită la ei şi se minunează şi îi laudă. Oamenii îi răsplătesc minunându-se; oamenii le dau lor răsplata postirii lor, lăudându-i. Ce mai pot aştepta ei de la

Dumnezeu? Ei nu au postit pentru Dumnezeu, ci pentru oameni. Ce fel de plată să mai caute ei pentru sufletele lor? Ei nu au postit pentru sufletele lor. Ei au postit pentru oameni şi oamenii i-au lăudat pentru aceasta. Cu adevărat că ei şi-au primit plata lor. Şi Dumnezeu nu le mai datorează nimic, nici nu le va da nimic pentru postirea lor în viaţa ce va să vină.

"Tu însă, când posteşti", spune Domnul, *"unge capul tău şi faţa ta o spală, ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău, Care este în ascuns, şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie."* Aceasta este cea mai bună alcătuire ce o primim pentru postire. Iar înţelesul de suprafaţă este desluşit. Când posteşti, fă aceasta pentru Dumnezeu şi pentru mântuirea sufletului tău, nu pentru oameni. Nu este câtuşi de puţin important ca oamenii să vadă şi să ştie că tu posteşti – cu adevărat, este mai bine pentru tine ca ei să nu vadă şi să nu ştie. Pentru aceasta tu nu aştepţi de la oameni nici o răsplată. Şi ce-ţi pot da ei, care, ca şi tine, se bizuie pe Dumnezeu pentru toate lucrurile? Este important ca Dumnezeu să vadă şi să ştie. Şi Dumnezeu va vedea oricum; nu poţi să ascunzi nimic de Dumnezeu. Aşadar, nu arăta postirea ta prin nici un semn văzut; El citeşte aceasta în lăuntru, chiar în inima ta. Aşa cum ţi-ai uns capul înainte de a posti, fă aceasta şi când posteşti; şi aşa cum ţi-ai spălat faţa ta înainte de a posti, fă aceasta şi când posteşti. Fie că faci aceasta sau te înfrânezi de la aceasta – nici una dintre aceste alegeri pe care le faci, nu-ţi va spori meritul tău; dacă faci aceasta sau te înfrânezi de la aceasta nici nu te va mântui, nici nu te va duce la pierzare.

Dar aceste cuvinte ale lui Hristos: *"unge capul tău şi faţa ta o spală"* rostite atât de hotărât, au înţelesul lor lăuntric profund. Deoarece, dacă Domnul S-ar fi gândit numai la capul cel trupesc şi la faţa cea trupească, cu siguranţă că El nu ne-ar fi poruncit să ne ungem capul şi să ne spălăm faţa atunci când posim. El ar fi spus că este un lucru de mică importanţă şi lipsit de sens, unde se amestecă roadele postirii, să-ţi ungi sau să nu-ţi ungi capul, să-ţi speli sau să nu-ţi speli faţa. Este limpede faptul că, în adâncul acestor cuvinte se ascunde un înţeles tainic. De altfel, cel care înţelege această poruncă a lui Hristos sub înfăţişarea ei de suprafaţă şi începe, mai ales atunci când posteşte, să-şi ungă capul şi să-şi spele faţa, va cădea în chipul celălalt al făţărniciei. El va pune iarăţi în privelişte, înaintea oamenilor postirea sa, însă într-un chip diferit. Dar Domnul tocmai aceasta a căutat să ne înveţe în chip lămurit, ca să nu facem. Atunci, nu mai există nici o îndoială că această poruncă şi are înţelesul său lăuntric. Care este acela? Este asemenea celui pe care l–a dat Apostolul Pavel tăierii împrejur, întregind tăierea împrejur a inimii ca mijloc mântuitor, şi socontind că înfăţişarea de la suprafaţă a tăierii împrejur ca nefiind mai importantă ca nesăvârşirea acestei tăieri (Galateni 6:15; Romani 2:29). Atunci, *"unge capul tău"* înseamnă: unge mintea ta cu Duhul Sfânt. Fiindcă "capul" semnifică "mintea" şi întregul suflet, şi uleiul înmiresmat cu care se unge capul semnifică Duhul Sfânt. Şi aceasta înseamnă: posteşte de toate gândurile cele rele şi înfrânează-te de la toate cuvintele neruşinate şi fără de folos. Dimpotrivă: umple-ţi mintea cu gândurile lui Dumnezeu, ale lucrurilor Sale sfinte, ale curăţiei, ale credinţei şi dragostei şi cu toate cele ce sunt vrednice de Duhul Sfânt. Fă la fel şi cu limba ta – pentru că vorbirea şi mintea una sunt – fie că te înfrânezi în întregime de la vorbire, ori, dacă vorbeşti, spune numai ceea ce este spre slava lui Dumnezeu şi spre mântuirea sufletului. Fă la fel şi cu inima ta: posteşte de toată ura şi de tot răul, zavistia şi mândria, hula împotriva lui Dumnezeu şi a omului, de orice păcat şi poftire păcătoasă, patimă şi dorinţă –

înfrânează-te de la toate astea şi lasă Duhul Sfânt liber, ca să semene în inima ta fiecare fel de plantă sfântă şi bine-plăcută lui Dumnezeu, floare cerească. Fă la fel cu voia sufletului tău: posteşte de la fiecare scop păcătos şi de la fapta păcătoasă, înfrânează-te de la tot răul şi lasă Duhul Sfânt liber, ca să ungă sufleul tău învârtoşat, cu uleiul înmiresmat al lui, să-i vindece rănile şi să-l întoarcă înspre Dumnezeu, să-l îndemne către lucrările cele bune şi să-l umple cu setea pentru fiecare bună lucrare care se află în Dumnezeu.

Acesta este înțelesul cuvintelor: *"unge capul tău"*. Altfel spus: înfrânează şi stăpâneşte omul tău lăuntric, care este de cea mai mare însemnătate, opreşte-l de la fiecare rău şi îndeamnă-l către tot ceea ce este bun.

Ce înțeles au cuvintele: *"şi spală fața ta"*? fața semnifică omul pe dinafară, omul trupesc, simțitor – trupul omului. Sufletul se arată lumii acesteia, prin mijlocirea trupului. Pentru Dumnezeu, sufletul este fața omului, dar pentru lume, sufletul este trupul omului. Prin simțirile şi mădularele trupului arătăm lumii ce gândim, ce simțim şi ce vrem. Limba transmite gândurile minții, ochii arată simțămintele inimii şi picioarele duc la bun sfârşit scopul sufletului.

"Spală fața ta" înseamnă: curățeşte-ți trupul tău de săvârşirea oricărui păcat, oricărei necurății şi oricărui rău. Înfrânează-ți simțurile de la tot ceea ce este de prisos şi primejdios; păzeşte-ți ochii ca să nu zăbovească prin amestecările acestei lumi; păzeşte-ți urechile de la toate cele care nu slujesc mântuirii sufletului; păzeşte-ți nasul, pentru ca sufletul tău să nu inspire mirosul acestei lumi, care degrabă se schimbă în duhoare; înfrânează-ți limba şi stomacul de poftirea de multă mâncare şi băutură; înfrânează-ți întregul tău trup, ca să nu se facă peste măsură de delicat, şi să nu-ți ceară mai mult decât îi are nevoie pentru viețuire. Pe lângă toate acestea, înfrânează-ți mâinile, ca să nu bată şi să nu chinuiască oamenii şi animalele; înfrânează-ți picioarele ca să nu te ducă în păcat, să nu te ducă la petreceri prosteşti, la distracții fără de Dumnezeu, la lupte şi furturi. Şi, împotriva tutturor acestora, fă din trupul tău o adevărată biserică pentru sufletul tău; nu fă din el o cârciumă de la marginea drumului, unde se adună tâlharii ca să-şi împartă prada şi să-şi facă planuri pentru noi atacuri, ci biserică a Dumnezeului Celui viu.

Acesta este înțelesul cuvintelor: *"şi spală fața ta"*. Aceasta este postirea care duce la mântuire. Acesta este postul pe care îl propovăduieşte Hristos, post fără fățărnicie, post care scoate duhurile cele rele, şi aduce omului biruință slăvită şi roade bogate, atât în această viață, cât şi în cea următoare.

Este important să observăm aici, că Hristos vorbeşte mai întâi despre cap şi apoi despre față – mai întâi despre suflet şi apoi despre trup. Fățarnicii posteau numai în trup şi arătau oamenilor postirea lor prin mijloace trupeşti. În contrast cu aceasta, Hristos aşează postirea lăuntrică pe primul loc şi apoi postirea din afară, trupească, nu pentru a socoti postirea trupească mai neînsemnată – căci El Însuşi obişnuieşte să postească trupeşte – dar să începem cu începutul: mai întâi se curățeşte izvorul şi apoi râul; mai întâi se curățeşte sufletul şi apoi oglinda sufletului. Omul trebuie mai întâi să se străduiască să facă postirea în minte, inimă şi în voia lui, şi apoi să întregească postul cu bunăvoire şi bucurie în trupul său, aşa cum pictorul face mai întâi priveliştea în sufletul său şi apoi degrabă şi cu veselie, zugrăveşte priveliştea cu mâna. Aşadar, postirea trupească trebuie să fie cu veselie şi nu cu tristețe. De aceea Domnul foloseşte cuvintele *"unge"* şi *"spală"*; pentru că, aşa cum acestea aduc bună plăcere şi bucurie omului

celui trupesc, tot aşa postirea – atât a sufletului, cât şi a trupului – trebuie să aducă veselie şi bucurie sufletului omului. Căci postirea este o armă, o armă foarte puternică împotriva duhului rău. Soldatul care se află pe câmpul de luptă, este aruncat la pământ atunci când îşi pierde armele, fiindcă omul neînarmat este silit ori să fugă, ori să se predea. Şi atunci când i se dau arme, el se bucură din nou, pentru că atunci îşi poate păstra locul şi poate rezista duşmanului. Cum ar putea creştinul să nu se bucure, atunci când el se înarmează cu postirea împotriva vrăjmaşilor celor mai înfricoşători ai sufletului său? Cum ar putea inima lui să nu se bucure din nou şi cum s-ar putea ca faţa sa să nu-i fie strălucitoare, atunci când el vede în mâinile sale o armă de care vrăjmaşul fuge cu mare tulburare?

Lăcomia îl face pe om posomorât şi temător, dar postirea îl face vesel şi curajos. Şi cum lăcomia se lăţeşte tot mai tare şi mai tare, tot aşa şi postirea îndeamnă la răbdare tot mai mare. Împăratul David obişnuia să postească vreme atât de îndelungată, încât el singur spunea: “genunchii mei au slăbit de post” (Psalm 108:23). Când omul îşi dă seama de harul care vine prin postire, dorirea lui creşte ca să postească tot mai mult.şi harurile care vin prin postire sunt fără de număr. Prin postire, omul îşi uşurează atâ trupul, cât şi sufletul de povara întunecimii şi a învârtoşării. Trupul său se face uşor şi putergic şi sufletul său se face strălucitor şi curat.

Prin postire, omul îşi înalţă sufletul deasupra temniţei pământeşti şi pătrunde prin întunecimea vieţii trupeşti către lumina Împărăţiei lui Dumnezeu, către adevăratul său sălaş.

Postirea îl face pe om puternic, hotărât şi curajos, atât înaintea oamenilor, cât şi înaintea dracilor.

Postirea îl mai face pe om darnic, blând, milostiv şi ascultător.

Prin postire, Moise a fost învrednicit de primirea Tablelor Legii din mâinile lui Dumnezeu.

Prin postire, Ilie a închis cerurile, aşa că nu a mai fost ploaie timp de trei ani de zile; prin postire, el a chemat foc din cer peste jertfelnicul cel idolesc, şi prin postire s-a curăţit şi a putut el să meargă până la Horeb ca să vorbească cu Dumnezeu.

Prin postire, Daniel a fost izbăvit din groapa cu lei şi cei Trei Copii, din cuptorul cu foc.

Prin postire, Împăratul David şi-a înălţat inima la Dumnezeu şi harul lui Dumnezeu a pogorât peste dânsul şi el a cântat rugăciunile cele mai dulci şi mai minunate pe care le înălţase cineva vreodată lui Dumnezeu, înainte de venirea lui Hristos.

Prin postire, împăratul Iosafat i-a stârpit pe vrăjmaşii săi, pe amoniţi şi pe moabiţi (II Cronici 20:23).

Prin postire, iudeii au fost izbăviţi de osândirea lui Aman, cel care era al doilea după împărat (Estera 4:3).

Prin postire, cetatea Ninive a fost izbăvită de la năruirea pe care o proorocise proorocul Iona.

Prin postire, Ioan Botezătorul a ajuns cel mai mare dintre cei născuţi din femeie.

Înarmat cu postirea, Sfântul Antonie a biruit toate cetele dracilor şi le-a alungat de la el. Ce? Numai Sfântul Antonie? O armată fără de număr de sfinţi creştini, atât bărbaţi, cât şi femei, s-au curăţit prin postire şi au ajuns cei mai mari eroi din istoria omenirii. Întrucât ei au cucerit ceea ce este cel mai greu de biruit – pe ei înşişi. Şi biruindu-se pe ei, ei au biruit lumea şi pe Satan.

(Sfântul Vasile spune: “Postirea întăreşte mintea.”

Sfântul Diodor: “Postitorii adevăraţi se înfrânează de la mâncare nu pentru că ei socotesc că lucrul aceasta este rău în sine, ci pentru ca, prin înfrânare, să-şi păzească părţile zburdalnice ale trupului.”

Şi fericitul Ieronim: “Dumnezeu, Ziditorul şi Domnul universului, nu are nevoie de chiorăitul intestinelor din burtă, dar fără aceasta nu poate exista faptă bună: *aliter pudicitia tuta esse non possit.*”)

Şi în cele din urmă, nu Domnul Iisus Însuşi Şi-a început preoţia dumnezeiască a mântuirii lumii cu un post lung de patruzeci de zile? Şi, în felul acesta, nu El a fost Acela care ne-a arătat în chip lămurit, că trebuie să punem început bun vieţii noastre de creştini cu ajutorul postirii? Mai întâi postul şi apoi tot restul vine dimpreună cu postirea şi prin postire. Prin exemplul Său personal, Domnul ne-a arătat ce armă puternică este postirea. Cu această armă, El l-a biruit pe Satan în pustiu, cu ea a ieşit biruitor asupra celor trei patimi satanice principale, cu care L-a ispitit Satan: iubirea de lenevire, iubirea de mărire şi iubirea de arginţi. Acestea sunt trei patimi pierzătoare, cele mai mari capcane în care vrăjmaşul diavol ademeneşte pe soldaţii lui Hristos.

Iubirea de arginţi descide uşa altor patimi; după cum spune Apostolul, *“rădăcina tuturor relelor”* (I Timotei 6:10). De aceea Domnul Îşi încheie învăţătura despre postire atenţionându-ne să nu avem iubire de arginţi, să ne înfrânăm de la bunătăţile cele care se îngrămădesc să ne piardă sufletul, care sucesc inimile de la Dumnezeu şi ascund sufletul în pământ: *“Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură, ci adunaţi-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă şi nu le fură. Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta.”* Cel care adună comori pământeşti adună pentru sine chin şi teamă. Unul ca acesta se pierde în comorile sale şi inima lui este acoperită de ţărână. (Petru Damaschinul spune: “Este adevărat că mulţi sfinţi din vremurile de odinioară aveau bogăţii mari, ca Avraam, Iov, David şi mulţi alţii, dar ei nu aveau patima iubirii de averi, pentru că ei priveau toate lucrurile ca aparţinând lui Dumnezeu.”)

Întotdeauna avem cu noi comorile care sunt ale noastre, fie pe pământ, fie în cer. Gândurile noastre însoţesc comorile noastre, inimile noastre sunt alături de comorile noastre, tot la fel este şi cu voia noastră – fie pe pământ sau în cer. Noi suntem legaţi de comorile noastre aşa cum râul este legat de albia sa – fie pe pământ sau în cer. Dacă ne adunăm comori pe pământ, vom fi bogaţi o vreme, dar vom fi săraci întreaga veşnicie; iar dacă ne adunăm comori în cer, vom fi săraci o vreme, dar vom fi bogaţi întreaga veşnicie. Şi una şi cealaltă sunt lăsate, ca noi să alegem după voia noastră. În această libertate de alegere se află slava noastră, dar şi chinuirea noastră. Dacă alegem comorile cele veşnice care nu pot fi atinse de molii, de rugină sau de furi, slava noastră va fi veşnică. Dacă, totuşi, noi alegem celelalte comori, pe care trebuie să le păzim de molii şi de rugină şi de furi, chinuirea noastră va fi veşnică.

Semnificaţia lăuntrică a comorilor pământeşti are în sine, desigur, întreaga învăţătură pământească, cultura pământească şi rangurile pământeşti, în măsura în care sunt despărţite de Dumnezeu şi de Evanghelie. Uitarea roade această comoară ca şi molia, necazurile şi suferinţele o macină precum rugina roade fierul, şi duhul rău o slăbeşte şi o fură ca un hoţ. Alegerea comorilor cereşti, potrivit acestui înţeles lăuntric, înseamnă îmbogăţirea minţilor noastre cu cunoştinţe despre existenţa lui Dumnezeu şi despre voia Lui, şi îmbogăţirea inimilor şi sufletelor noastre cu cunoaşterea Evangheliei, pentru că numai aceste comori singure nu cad pradă vremelniciei, vătămării şi furtului. Alegând asemenea comori, îndată

le dăm lui Dumnezeu spre păstrare. Şi ceea ce este dat lui Dumnezeu în grijă spre bună păstrare, nu mai este atins de molii, de rugină sau de furi. Dumnezeu va trimite aceste comori să ne aştepte, când, după moartea noastră, vom merge să-L întâlnim. Aceste comori ne vor fi aduse înaintea feței lui Dumnezeu. Dar toate celelalte comori care, aici, pe pământ, ne-au despărțit şi ne-au îndepărtat de Dumnezeu, ne vor despărți şi ne vor îndepărta de El în cer în vecii vecilor. Pentru că, dacă ne-am lipit inimile de comorile pământeşti, ne-am dăruit sufletele lui Satan. Şi atunci vom fi ca soldații care au fost necredincioşi şi s-au dat duşmanului lor înfricoşător şi uneltitor.

Aşadar, să deschidem bine ochii cât mai este vreme. Să fim ferm hotărâți că biruința cea de pe urmă nu va fi a diavolului şi a slujitorilor lui, ci a lui Hristos, Împăratul şi Stăpânul nostru. Atunci, să ne grăbim să luăm arma cea biruitoare pe care ne-a dăruit-o El pentru luptă – postul cel drag – arma care se află în mâinile noastre este pentru noi strălucitoare şi purtată cu măreție, dar pentru vrăjmaşul nostru, ea este înfricoşătoare şi aducătoare de moarte.

Să ne înfrânăm de la mâncare şi băutură multă, pentru ca inimile noastre să nu cadă (Luca 21:26) şi să nu pierim în stricăciune şi întunecime.

Să ne păzim să de la alegerea comorilor celor pământeşti, pentru ca Satan să nu ne despartă de Hristos şi să ne dea în gând să ne predăm.

Şi când postim, să nu postim ca să fim lăudați de oameni, ci pentru mântuirea sufletelor noastre şi slava Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, pe Care Îl măresc îngerii şi sfinții din cer şi drepții pe pământ, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt – Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

13. DUMINICA I DIN POSTUL MARE

EVANGHELIA DESPRE DOMNUL ATOTŞTIUTOR ŞI OMUL FĂRĂ VICLEŞUG

Ioan 1:43-51

A doua zi voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru. Filip a găsit pe Natanael şi i-a zis: Am aflat pe Acela despre care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. Şi i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino şi vezi. Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug. Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip te-am văzut când erai sub smochin. Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu; Tu eşti regele lui Israel. Răspunsu-i-a Iisus şi i-a zis: Pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin,

crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veți vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului.

Cât de mare şi însuflețitoare de temere este arătarea lui Dumnezeu - O, cât de mare şi însuflețitoare de temere este Dumnezeul Cel viu!

Puterile îngereşti stau înaintea Lui cu cutremur; serafimii îşi ascund fețele sub aripioarele lor înaintea luminii strălucitoare şi a frumuseții de negrăit prin cuvânt, a Lui.

Cât de strălucitor este soarele! Cât de frumos este cerul înstelat! Cât de întins este oceanul învolburat! Cât de măreți sunt munții uriaşi! Cât de înfricoşători sunt norii purtători de tunete şi vulcanii aruncători de lavă! Cât de minunate sunt pajiştile acoperite cu flori, cu miile lor de izvoare şi cu turmele lor albe! Dar toate acestea sunt lucrarea mâinilor lui Dumnezeu; acestea sunt lucrurile cele trecătoare, făcute de către Ziditorul Cel fără de moarte. Zidirea sa fiind atât de minunată, atunci cum trebuie să fie Ziditorul?

Dacă în inima omului se află frică, sau bucurie, sau lacrimi înaintea zidirii lui Dumnezeu, atunci ce se află în inima omului când se află înaintea Ziditorului Celui atotputernic şi viu?

Ce lucru trecător poate sta alături de Cel Fără-de-moarte, fără să se topească în întregime, până să nu mai rămână nimic din el? Care om muritor poate privi fața lui Dumnezeu şi să rămână viu? Iată, este lucrul cel mai înfricoşător să priveşti fața unui înger al lui Dumnezeu; atunci cum să te uiți la fața lui Dumnezeu? Descriind vedenia pe care a avut-o dspre îngerul lui Dumnezeu, Proorocul Daniel spune: *"... şi n-a mai rămas în mine putere, fața mea şi-a schimbat înfățişarea, stricându-se"* (Daniel 10:8). Chiar şi omul cel mai puternic îşi împuținează puterea, şi omul cel mai frumos îşi pare sieşi urât înaintea îngerului lui Dumnezeu şi este *"trupul lui ca şi crisolitul şi fața lui ca fulgerul, iar ochii lui ca flăcările de foc"* (Daniel 10:6). În dimineața aceea minunată, când Domnul Iisus S-a sculat din morți, *iată, s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer,…. Şi înfățişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea sa albă ca zăpada. Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau şi s-au făcut ca morți* (Matei 28:2-4). Aceasta este înfățişarea slujitorului Împăratului; ce se poate spune atunci, despre Împăratul?

O, oamenii trebuie să ştie, să ştie fără încetare: niciodată, nici măcar pentru o clipă să nu piardă această cunoaştere, că asemenea îngeri minunați sunt foarte aproape de ei! Această cunoaştere, care li s-a dat poroorocilor şi văzătorilor cu duhul, ca viziune, i-a făcut întotdeauna blânzi şi smeriți înaintea sălăşluitorilor lumii cereşti, dar i-a făcut hotărâți şi înfricoşători față de păcătoşii cei orbi şi nepocăiți. Proorocul Elisei s-a rugat odinioară lui Dumnezeu ca El să-i deschidă ochii slujitorului omului lui Dumnezeu, ca şi aceasta să vadă cele ce numai proorocul era în stare să vadă. Dumnezeu a ascultat rugăciunea acestui mare prooroc şi a deschis ochii slujitorului *şi acesta a văzut că tot muntele era plin de cai şi care de foc împrejurul lui Elisei* (IV Regi 6:17).

Şi atunci, cum va fi vedenia Împăratului cetelor cereşti - vedenia minunată şi înfricoşătoare a Împăratului Cetelor Cereşti? Când marele prooroc Isaia s-a învrednicit de această vedenie, el a strigat cu

frică şi cu uimire: *"Vai mie, că sunt pierdut! Sunt om cu buze spurcate şi locuiesc în mijlocul unui popor cu buze necurate. Şi pe Domnul Savaot L-am văzut cu ochii mei!"* (Isaia 6:5)

O, oamenii ar trebui să ştie că Împăratul, Domnul, îi are mereu în privelişte - acelaşi Domn Dumnezeu de care Isaia se simţea îndestulat de frică şi de uimire! Mintea omului nu ar mai fi atunci deschisă nici unui fel de păcat sau necurăţie. Fie că omul Îl vede sau nu pe Dumnezeu, Dumnezeu îl vede pe om. Asta nu-l face pe hulitor să se cutremure? Asta nu este mângâierea creştinului în suferinţa sa?

Nu numai Dumnezeu, Cei Trei într-Unul, ne vede, cercetându-ne viaţa în fiecare clipă, ci şi toate cetele cereşti ale îngerilor şi sfinţilor care se află întru slavă. Milioane de ochi ne văd ca şi cum ar fi unul singur. Milioane de bune doriri ne însoţesc pe calea noastră prin viaţă, care este întunecată şi spinoasă; şi milioane de mâini se întind spre ajutorul nostru ca şi cum ar fi una singură. Ocârmuită de Duhul Sfânt, Biserica lui Dumnezeu de pe pământ s-a străduit să arate credincioşilor acest adevăr măreţ, înfricoşător şi mult iubit, cu ajutorul multor icoane şi iconostase, care înfăţişează lumea nevăzută a puterilor cereşti şi care le amintesc credincioşilor de existenţa acestor puteri în lume. Închinându-ne la icoane, noi nu ne închinăm lemnului, ori vopselii de pe lemn, ci ne închinăm puterilor cereşti care sunt vii şi se află de faţă. Închinându-ne cu frică Dumnezeiască înaintea icoanelor, noi de fapt simţim aceasta faţă de aceste puteri. Simţind o stare de bine şi de bucurie atunci când ne aflăm în faţa icoanelor, noi, de fapt, simţim această stare de bine şi bucurie de la aceste puteri cereşti, care sunt înfăţişate pe icoane. Numai nebunii şi cei care sunt plini de duhuri necurate văd închinăciunea la icoane ca pe idolatrie. Cine a purtat război împotriva idolatriei de-a lungul vremurilor, dacă nu Biserica Ortodoxă? Milioane de credincioşi s-au jertfit în această luptă biruitoare! Cine altcineva a nimicit idolatria? Aşadar, cum ar putea fi idolatră Biserica, tocmai cea care a nimicit idolatria? Aceasta este batjocura aruncată asupra Bisericii Ortodoxe de către necuraţii eretici, ale căror gânduri erau legate de cele materialnice şi nu de cele duhovniceşti. Pe parcursul speculaţiilor pe care le-au făcut, aceştia nu au fost în stare să vadă deosebirea dintre închinarea la icoane şi idolatrie. Nefiind în stare să reuşească cu argumentele lor slabe, ereticii au pornit lupta împotriva icoanelor şi închinătorilor la icoane. Au dat foc la icoane şi au tăiat cu sabia pe adevăraţii credincioşi. Dar puterea lui Dumnezeu fiind mai mare decât focul şi sabia, în cele din urmă, aceşti eretici au căzut şi au ajuns la pieire, în timp ce icoanele au rămas pentru a aminti credincioşilor de tăria măreaţă şi înfricoşătoare a lui Dumnezeu şi a puterilor cereşti în vieţile oamenilor de pe pământ. Ca o pomenire a biruinţei asupra iconoclaştilor şi aşezarea rânduielii închinării la icoane, pe vremea Patriarhului Metodiu, evlavioasa Împărătească Teodora dimpreună cu fiul ei Mihail, Părinţii noştri sfinţi şi purtători-de-Dumnezeu, au rînduit ca această primă duminică a Postului Mare să fie închinată prăznuirii acestei jertfe istorice. Această duminică este cunoscută ca Duminica Ortodoxiei, spre pomenirea biruinţei credinţei Ortodoxe asupra ereticilor, care au căutat să le pună oprelişti, şi a bărbaţilor înţelepţi ai acestei lumi. În legătură cu aceasta, s-a ales a se citi astăzi pericopa Evanghelică despre Natanael, despre şovăielile sale cu privire la Hristos, de pe vremea când acesta se afla departe de El şi de schimbarea care s-a săvârşit în el, de îndată ce s-a apropiat de El - pentru a arăta cât este de trebuincios Dumnezeu în aducerea şovăielnicului la Credinţă, cât şi puterea minunată a Lui.

La vremea aceea, *Iisus voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru*. După botezul Lui în apa Iordanului, Domnul Iisus a mers în Galileea, unde urma să-Şi înceapă lucrarea. Minţile stricăcioase ale iudeilor nu erau vrednice ca Domnul să-Şi înceapă lucrarea cu ei. Iudeea, în care se afla Ierusalimul, dimpreună cu firea lui frumoasă şi lumească, căzuse mai jos decât proviniciile păgâne. Galileea era păgână, păgânismul fiind introdus mai ales de către greci, romani şi sirieni şi răspândit numai parţial de către evrei. Iudeii din Iudeea socoteau Galileea ca pe un pământ păgân, pământ al întunecimii şi al necunoaşterii. Tocmai pe acest pământ s-a arătat lumină mare, potrivit cuvintelor proorocului: *"În Galileea neamurilor .... Poporul care locuia întru întuneric va vedea lumină mare şi voi cei ce locuiaţi în latura umbrei morţii lumina va străluci peste voi"* (Isaia 9:1-2). Deschizând mai întâi gura Sa sfântă în această Galilee, locuită de oameni de neamuri diferite, Domnul a lămurit deja că Evanghelia Sa se adresa omenirii întregi. Dezvăluindu-Se mai întâi în acest colţ întunecat şi necunoscut al Palestinei, El Şi-a arătat atât smerenia, cât şi osândirea Sa, de către trufia fără de minte a Ierusalimului întunecat şi stricăcios.

Andrei a fost cel dintâi care L-a urmat pe Domnul, întâiul chemat, care l-a adus pe fratele său Simon Petru (Ioan 1:35 ş.u.), în vreme ce Domnul i-a spus lui Filip: *"Urmează-Mi!"*. Faptul că Filip a răspuns la această chemare de îndată şi fără şovăire, se lămureşte din faptul că acesta, fiind aprins cu dragoste pentru Hristos, a început degrabă să adune şi pe alţii şi să-i aducă la Domnul său. Hotărârea grabnică de a-L urma pe Domnul fără amânare, se poate desluşi din faptul că, probabil, auzise despre Hristos mai dinainte, de la apropiaţii săi, Andrei şi Petru, că veneau cu toţii din Betsaida - şi poate că şi de la alţii; dar cel mai probabil este faptul că însuşirile fără de asemănare ale Domnului, l-au îndemnat să lase de îndată totul, să uite totul şi să-L urmeze pe El. Însuşirile puternice ale lui Hristos l-au atras pe Filip, pentru că, aşa cum am mai spus, nu numai el a fost acela care l-a urmat pe Hristos, ci îndată şi-a început misiunea apostolică, aducând şi pe alţii la Hristos, după cum urmează:

Filip a găsit pe Natanael şi i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. Cât de simplu vorbeşte Filip! Aceste două suflete - Filip şi Natanael - vorbesc împreună. Filip nu zice: "l-am găsit pe Mesia cel făgăduit" ori "Fiul lui David" ori "Regele lui Israel" ori "Domnul Hristos"; el doar îi arată lui Natanael că L-a găsit pe Cel Unul despre Care au scris Moise şi proorocii. Aici vorbeşte un suflet plin de uimire şi de bucurie. Simţămintele cele mai adânci nu bâjbâie după cuvinte, ci grăiesc cu simplitate, uneori peste măsură de simplu, ca şi cum ei ar fi cu totul lămuriţii că puterea lor se va simţi tocmai prin cele mai simple cuvinte. Simţămintele lipsite de tărie şi mincinoase, se fac trâmbiţe poleite ale cuvintelor foarte sunătoare, zgomotoase, pentru a părea mai putermice şi mai adevărate decât sunt. Filip şi Natanael trebuie să fi vorbit deja împreună despre Cel Unul Făgăduit, despre El, despre care s-a proorocit şi care a fost îndelung aşteptat. Acesta era un subiect de discuţie obişnuit printre iudeii cei adevăraţi, printre toate sufletele curate însetate. *"Am aflat pe Acela"*, spune Filip. Altfel spus: El nu S-a dezvăluit ca fulger care sfâşie norii şi aduce cutremur de pământ, nici n-a căzut pe neaşteptate ca un meteorit şi nici nu a urcat pe tronul împărătesc în Ierusalim, spre care erau îndreptaţi ochii nevăzători ai fariseilor şi ai cărturarilor, lipsiţi de înţelegere, şi ai altora care L-au aşteptat pe Mesia. El a crescut şi a trăit aici în Galileea, printre noi, vreme de treizeci de ani, şi noi nu L-am

cunoscut; El a crescut ca o viță cultivată în mijlocul butucilor sălbatici şi El era greu de recunoscut până ce crescuse şi începuse să aducă roade. El era precum comoara îngropată în pământ: pământul a fost săpat adânc şi comoara a strălucit departe. El nu S-a pus în valoare, nici nu S-a impus; noi L-am văzut şi L-am cunoscut: blând ca un miel, limpede ca soarele, frumos ca primăvara şi puternic ca Dumnezeu. El este din Nazaret, fiul lui Iosif. Cine poate şti în ce chip L-a descris Filip pe Hristos lui Natanael? Cine poate repeta toată vorbirea dintre ei? Evanghelistul povesteşte pe scurt doar elementele cele mai însemnate. Şi tot ceea ce a auzit Natanael de la Filip, nu i-a putut aduce altceva, decât bucurie. Dar un lucru l-a tulburat pe el şi i-a slăbit credința: cum putea veni Mesia din Nazaret? Filip L-a numit pe Iisus fiul lui Iosif, poate că nici el nu cunoştea încă marea taină a zămislirii Lui de către Maica Domnului şi Sfântul Duh, şi poate că a fost aşa, ca înfățişarea Sa să fie cât se poate de scurtă şi pe înțeles pentru omul care era călăuzit pas cu pas în taina întrupării lui Dumnezeu. Poate că Filip era deja misionar lucrător pe calea apostolică descrisă mai târziu de Sfântul Apostol Pavel: *"Cu cei slabi m-am făcut slab, ca pe cei slabi să-i dobândesc; tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mântuiesc pe unii."* (I Corinteni 9:22). Natanael era încă slab, neînvățat, neluminat şi Apostolul îl trata ca pe unul dintre cei slabi.

Şi i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: "Vino şi vezi". Întrebarea lui Natanael nu trebuie înțeleasă ca o remarcă răutăcioasă, a unei inimi învârtoşate şi neîncrezătoare, ci ca un chip al unei inimi sincere, ca să nu fie amăgit de prietenul său. Sara a râs în sine, când Dumnezeu i-a dezvăluit că ea va naşte fiu aşa bătrână cum este (Facerea 18:12). Aceasta este o bucurie care caută adeverirea prin întrebări. Şi Natanael, niciodată în viața sa, nu auzise asemenea veşti fericite ca acelea pe care i le adusese Filip. Dar, cum fiecare bucurie poate întâmpina împiedicări şi întristări, aşa s-a întâmplat şi cu bucuria aceasta a lui Natanael. Bucuria lui Natanael a fost îndată potolită de cuvântul "Nazaret". Cum ar putea să vină Mesia din Nazaret? Nu spuseseseră proorocii că locul naşterii Sale va fi Betleem? Nu urmărise neam după neam, din cetatea lui David, cu nădejde, să-l vadă pe moştenitorul şi împăratul cel aşteptat? Trebuie să fi greşit Filip. Dar Filip nu-şi va retrage lămuririle şi dovezile, şi nici nu doreşte să aducă lămuriri lui Natanael, ca răspuns la cele spuse de acela. El doar îi spune: *"Vino şi vezi!"*. Cât de biruitor sună aceste cuvinte: *"Vino şi vezi"*! Numai vino şi vezi, Natanael; nu pot să-ți aduc dovezi, dar vederea Lui îți va aduce toate dovezile. Nu-ți pot da un răspuns nici la această întrebare, nici la alte întrebări pe care le poți pune, dar tocmai vederea Lui este răspunsul căruia nu i te poți împotrivi. Vino cu mine chiar acum înaintea Lui - *"Vino şi vezi!"*. Natanael este de acord şi porneşte împreună cu Filip.

Şi *Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug.* Ce laudă mare! Şi, mai mult decât atât, din gura cui! Dar ce înseamnă aceasta: *"israelit în care nu este vicleşug"*? Aceasta înseamnă: omul care este îndestulat cu cele ce se împotrivesc vicleşugului - cu Dumnezeu: gânduri despre Dumnezeu, arderea de nerăbdare după Dumnezeu, căutarea lui Dumnezeu, aşteptarea lui Dumnezeu, nădăjduirea în Dumnezeu. Este omul care se dăruise Domnului şi Stăpânului - lui Dumnezeu, şi nici nu va cunoaşte un altul; omul în care miezul răului nu a găsit nici o cale pentru a prinde rădăcini. Dar când Hristos a arătat că Natanael este un adevărat israelit, a mai arătat în acelaşi timp şi un fapt trist - acela că mai rămăseseră puțini israeliți adevărați. De aceea, chiar Domnul a strigat cu bucurie: *"Iată, cu adevărat, israelit!"* Iată un om adevărat printre oameni mincinoşi! Iată omul

care nu numai că este israelit cu numele, ci este unul desăvârşit! Deşi Domnul era în stare să cunoască de departe şovăielile despre El, spuse de Natanael către Filip, totuşi El l-a lăudat pe Natanael, ca fiind israelit adevărat şi fără vicleşug. L-a lăudat Domnul pentru a-l aduce pe Natanael la El? Nu; pentru că El, care vede inima, nu socoteşte cuvintele, ci inima. Noi nu putem vedea în nici un chip, nici nu putem răsfoi Evanghelia ca să citim că Natanael era un om fără vicleşug, dar Domnul a văzut în inima lui şi a citit aceasta acolo. Ceilalți Apostoli care s-au adunat în jurul lui Hristos, poate ar fi rămas uimiți la auzul acestor cuvinte de laudă, pe care le-a rostit Hristos, dar Hristos a lăsat ca timpul să le descopere Apostolilor, adevărul despre lauda adusă de El.

Chiar Natanael a fost uimit de această laudă neaşteptată, pentru că: *"Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: mai înainte de a te chema Filip te-am văzut când erai sub smochin.* Vedeți cum Natanael se arată deodată a fi om fără vicleşug. Omul bogat în vicleşug se preocupă de sine şi nu-i pasă de alții. Pentru omul cu vicleşug, lauda şi linguşirea sunt dulci. Dacă Natanael ar fi fost om cu vicleşug, el s-ar fi îmbătat cu această laudă venită de la Hristos şi ar fi început să-L laude, ori, într-o aparență de smerenie, nu ar fi primit lauda. Dar pe Natanael îl preocupa mai mult Hristos decât propria lui persoană. Şi astfel, Natanael nici nu a primit, nici nu a respins lauda, ci a pus o întrebare în chip deschis, dorind să dea la iveală adevărul despre Hristos: *"De unde mă cunoşti?"* Ne vedem pentru prima oară în viață. Dacă m-ai fi chemat pe nume, aş fi fost mai puțin uimit, pentru că un nume se poate cunoaşte şi folosi mai uşor; dar mă uimeşte faptul că Tu ai ajuns degrabă să cunoşti ce se află în inima şi în conştiința mea - ceva ce este foarte bine ascuns de oameni şi pe care omul îl dezvăluie cu foarte multă grijă prietenilor săi apropiați. *"De unde mă cunoşti?"*

Domnul i-a dat răspuns, descoperindu-i pentru o clipă taina materialnică, văzută: *"Mai înainte de a te chema Filip te-am văzut când erai sub smochin."* Cel care cunoaşte tainele inimii, poate să cunoască cu uşurință pe cele ale trupului. Şi cel care vede frământarea gândurilor şi aude şoapta lor ascunsă în om, va vedea cu mai mare uşurătate mişcarea trupului şi va auzi cuvintele care ies din gura omului. Înainte de a ajunge Filip la Natanael, Domnul l-a văzut stând sub smochin; şi înainte ca Filip să se gândească şi să-l alăture şi pe Natanael, Domnul văzuse şi cunoscuse inima lui Natanael. Prin Voia Lui, Filip a mers la Natanael şi l-a chemat să vină şi să vadă. Cum se poate ascunde omul de ochii lui Dumnezeu? Există vreo cale prin care omul să se poată ascunde de Dumnezeul Cel puternic şi înfricoşător? Cugetând asupra Dumnezeului Celui puternic şi înfricoşător, psalmistul se îndreaptă către Atotcunoscătorul Dumnezeu şi spune: *"Tu ai cunoscut şederea mea şi scularea mea; Tu ai priceput gândurile mele de departe… Că încă nu este cuvântul pe limba mea. Şi, iată, Doamne, Tu le-ai cunoscut pe toate, şi pe cele din urmă, şi pe cele de demult; Tu m-ai zidit şi ai pus peste mine mâna Ta.. Unde mă voi duce de la Duhul Tău, şi de la fața ta unde voi fugi?"* (Psalm 138:2-7).

Hristos este minunea istoriei pe acest pământ, nu numai pentru minunile pe care le-a lucrat şi pentru Învierea Sa, dar şi pentru puterea atotcuprinzătoare a Duhului Său şi pentru cunoaşterea Sa. Fiind pe pământ, El se află în acelaşi timp în cer. Uitându-Se la oameni, El vedea în acelaşi timp pe Satan, cum a căzut din cer. Întâlnind oamenii, El le vedea trecutul şi viitorul. El citea gândurile oamenilor ca într-o carte deschisă. Pe când Se afla în mijlocul oamenilor care-L slăveau şi-L lăudau, El le vorbea ucenicilor

Săi despre patima Sa; în miezul Patimii Sale, El vorbea despre biruința şi despre slava Sa, ce aveau să vină. Văzând templul de marmură din Ierusalim, El a văzut ruinarea lui. El vorbeşte cu Moise şi cu Ilie, la fel ca şi cei din vremea Lui, care erau în viață. Pe când Îşi ducea viața în trup, El a văzut tot ceea ce urma să se întâmple în cer şi a auzit vorbirea între bogatul cel păcătos care se afla în iad, cu Avraam, care se afla în rai. El a văzut de departe unde era priponit asinul dimpreună cu puiul său, şi Şi-a trimis ucenicii ca să-i aducă la El. El a văzut de departe omul din cetate *cărând ulciorul cu apă* şi Şi-a trimis ucenicii la acel om, cu porunca de a pregăti Paştile pentru El. Timpul şi locul nu puteau ascunde nimic vederii Lui duhovniceşti. El vedea tot ce se întâmplase şi tot ceea ce urma să se întâmple, ca şi cum totul s-ar fi petrecut înaintea ochilor Săi. Spațiul nu avea pentru El nici un fel de măsură. El vedea tot ceea ce se întâmpla oriunde în lume, ca şi cum ar fi avut loc înaintea ochilor Săi trupeşti. Tot ceea ce se întâmpla într-un locaş închis, era ca şi cum ar fi fost într-un câmp deschis. Şi încă, tot ceea ce se întâmpla în locurile cele mai ascunse - în inimile oamenilor - era dezvăluit şi deschis priveliştii Sale.

Această aflare a Domnului Iisus în toate locurile şi atotcunoaşterea Sa, l-au uluit pe Natanael, aşa cum s-a întâmplat cu Petru, când a fost pescuirea minunată pe mare şi cum s-a întâmplat şi cu alți ucenici ai Săi, când L-au văzut mergând pe apă şi potolind vântul şi furtuna. Cunoscând inimile oamenilor, Domnul ştia care dintre puterile Sale Dumnezeieşti vor fi mai puternic lucrătoare asupra fiecărui ucenic în parte. Dacă pe Petru îl uimea cel mai mult puterea Sa asupra naturii, pe Natanael îl uimea cel mai mult, după cum vedem, puterea Sa de înțelegere şi atotcunoaşterea Sa. Cunoscând toate lucrurile, Domnul a folosit aceasta pentru a face lucrătoare iconomia Sa Dumnezeiască pentru mântuirea oamenilor. Este posibil ca Filip să fi înțeles aceasta în perioada de început a apostolatului său, atunci când i-a spus lui Natanael: *"Vino şi vezi!"* Filip era încredințat că Domnul atotînțelept şi atotputernic Se va descoperi lui Natanel în vreun chip care să fie cel mai potrivit duhului şi caracterului lui Natanel. Poate că el a avut numai o cunoaştere mai dinainte nedesluşită, despre ceea ce a cunoscut mai târziu în chip lămurit - tainele nenumărate şi minunate care erau ascunse în pieptul slab, omenesc, al Învățătorului său. Cu adevărat, taine mai mari decît cerurile şi mai întinse decât veacurile, erau ascunse în pieptul Celui care era Om şi Dumnezeu! Şi-a descoperit şi Şi-a arătat Domnul Hristos a mia parte din tainele şi puterile Sale care erau ascunse în El? Desigur că nu. Cea mai mare parte a tainelor Sale a rămas nedescoperită şi nevăzută, pentru a fi descoperită şi arătată sfinților în Împărăția Sa cea cerească. În El se afla asemenea putere, că nu-I trebuia nici o osteneală ca să facă minuni; El mai degrabă Se ascundea, ca să nu facă minuni. El a vorbit, S-a descoperit şi a făcut numai atât cât era nevoie pentru mântuirea noastră, fără silire sau apăsare asupra voinței noastre, ci prin libera noastră alegere şi hotărârea noastră liberă.

Dar să mai zăbovim asupra lui Natanael, cum se minunează, răspunzând Domnului: *Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu. Tu eşti regele lui Israel.* Acestea au fost rostite de către cel care îi spusese lui Filip doar cu puțin timp mai înainte: *"Din Nazaret poate fi ceva bun?"* Ce schimbare minunată! Ce val neaşteptat de bucurie! O, frații mei, cât de măreț şi minunat este Dumnezeu! Nu există cuvinte care să poată spune aceasta, sau mâini care să poată scrie despre aceasta, dar există inimi care pot simți aceasta şi, simțind aceasta, se bucură ca roua dimineții când este mângâiată de razele de soare. Nu este această întâmplare o pricină destul de lămuritoare pentru ca Domnul să Se îmbrace în trup de carne şi

să se arate ca om slab pentru mântuirea oamenilor? Cine L-ar fi putut îndura ca pe un înger înfricoşător? Şi mai mult decât atât, dacă S-ar fi arătat ca Dumnezeu, în puterea şi slava Sa cea veşnică, fără să fie îmbrăcat sau ascuns sub haina de carne, cine ar fi fost în stare să-L privească şi să rămână viu? Cine I-ar fi putut auzi glasul şi să nu se schimbe în ţărână? Nu s-ar fi schimbat întregul pământ în negură, în preajma suflării Lui? Vezi ce putere tăcută are arătarea Lui; cum se schimbă într-o clipă inima şi gândurile omului! Cine şi-ar fi putut închipui, numai cu cîteva clipe mai înainte de vorbirea pe care Hristos a avut-o cu Natanael, că acesta va mărturisi că acest "fiu al lui Iosif" era Rabi, Fiul lui Dumnezeu şi împărat al lui Israel? Şi dacă, în acea clipă, Natanael se poate să fi gândit că Împăratul lui Israel era un împărat pământesc, s-ar fi putut asemăna cu credinţa tuturor asupra timpului venirii lui Mesia, ceea ce era mai mult decât destul, pentru un începător în mărturisirea lui Hristos şi următor al Lui. Pe lângă aceasta, Natanael L-a mai numit Fiu al lui Dumnezeu, prin care a aşezat Persoana lui Hristos cu mult deasupra treptei obişnuite de a-L înţelege ca împărat obişnuit, pământesc, pe tronul lui David.

Răspunsu-i-a Iisus şi i-a zis: Pentru că ţi-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decît acestea vei vedea. Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: de acum veţi vedea cerul deschizându-se şi îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului. Domnul îi descoperise atunci lui Natanael numai o mică taină despre Sine, spunând că El îl văzuse sub smochin. Judecata Sa limpede la această mică depărtare pe pământ, este ca o rază a atotcuprinderii Sale, judecata limpede ca lumina soarelui. În curăţia sufletului său, Natanael a socotit că acest "puţin" era destul pentru credinţă. Fariseii şi cărturarii necuraţi şi plini de vicleşug ai Ierusalimului, au văzut cum Domnul a vindecat leproşii, cum a dat vedere orbilor, cum a înviat morţii şi nu puteau crede. Dar Natanael care era israelit adevărat - vezi cum crede şi mărturiseşte când i se arată doar o mică minune! *"Mai mari decât acestea vei vedea."*, făgăduieşte Domnul. Ce va vedea el? *"Cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului."* Domnul adresează aceste cuvinte lui Natanael, dar face această făgăduinţă tuturor, căci spune: *"Adevărat, adevărat zic vouă"* ("vouă", nu "ţie"). Şi pentru că nu există nici o îndoială că această făgăduinţă se va împlini, se vede din repetiţia pe care o foloseşte: *"Adevărat, adevărat…"*. Chiar de la început, îngerii au slujit Mântuitorului, coborând din cer şi întorcându-se înapoi acolo. Un înger s-a arătat lui Zaharia, ca să-i spună despre naşterea marelui Înaintemergător al lui Hristos. Un înger s-a arătat Preacuratei Fecioare, ca să-i spună despre marea taină a naşterii Domnului. Cerurile erau deschise păstorilor din Betleem şi îngerii au coborât, cântând lauda de bucurie a păcii lui Dumnezeu către oameni. Îngerii au coborât pentru a vesti şi a-l călăuzi pe Iosif şi pe craii de la răsărit. Când Domnul biruise toate ispitele lui Satan din pustiu, îngerii au venit şi I-au slujit Lui. În Patima Sa, înainte de a muri, în Grădina Ghetsimani, I S-a arătat un înger, întărindu-L. La vremea Învierii Sale, îngerii au coborât la mormântul Său. La înălţarea Sa de la pământ la cer, doi îngeri înveşmântaţi în alb au coborât şi s-au arătat ucenicilor. După Înălţarea Sa, îngerii s-au arătat adesea Apostolilor Săi şi, mai târziu, foarte multor oameni drepţi, mucenici şi sfinţi. Întâiul mucenic Ştefan, nu a văzut cerurile deschizându-se (Fapte 7:56)? Apostolul Pavel nu s-a ridicat până la al treilea cer? Nu s-au descoperit Apostolului şi Evanghelistului Ioan, nenumărate minuni cereşti, într-un răgaz de timp ori în veşnicie? Până în zilele noastre, îngerii s-au arătat multor oameni cu inima curată şi cu sufletele purtătoare de Dumnezeu; şi mulţi păcătoşi, cărora li s-

au iertat păcatele, au văzut cerurile deschise. O, de câte şi de câte ori până în prezent, s-au dovedit adevărate cuvintele Domnului Iisus despre cerurile deschise şi despre coborârea şi înălţarea îngerilor! Domnul a coborât pe pământ pentru a arăta oamenilor cerurile deschise. Înainte de Hristos, numai un număr mic de prooroci şi de oameni plăcuţi lui Dumnezeu s-au învrednicit să vadă cerurile deschise, dar după venirea Lui, o întreagă ceată de proororci, prin simţirea lor duhovnicească, s-au ridicat în înălţimile cerului şi au coborât dimpreună cu mulţimea cea cerească a îngerilor. Cerul este mereu deschis oamenilor, dar oamenii sunt închişi cerului: *"că văzând, nu văd şi auzind, nu aud"* (Matei 13:13). Hristos a redat vederea nu numai câtorva care erau orbi trupeşte, ci milioane de orbi duhovniceşti şi-au recăpătat vederea. Şi orbii şi-au primit vederea şi au văzut cerurile deschise. Şi ce înseamnă cerurile deschise, decât arătarea Dumnezeului Celui viu şi a cetei Sale fără de număr? Atunci, ce înseamnă simţirea lui Hristos, decât frică şi groază pentru cei necuraţi şi păcătoşi, şi viaţă şi bucurie pentru cei curaţi şi drepţi? Această simţire măreaţă şi înfricoţătoare ne este ascunsă prin veşmântul nostru trupesc. Dar curând, foarte curând, acest veşmânt va fi sfâşiat şi lepădat şi ne vom afla cu totul în cerurile deschise. Aceia dintre noi, care sunt pocăiţi şi curaţi, se vor afla înaintea Dumnezeului Celui viu, Care este veşnic şi de viaţă dătător, dar cei nepocăiţi, hulitorii şi necuraţii, se vor afla veşnic fără de Dumnezeu, în chinuirea şi întunericul fără de sfârşit.

De aceea, să ne apropiem de Domnul Iisus, Care iubeşte oamenii, şi, cât încă mai avem zile, să mărturisim numele Lui ca singurul nume mântuitor, şi să strigăm după ajutor - singurul ajutor care este neschimbat şi care aduce mântuirea. Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi păcătoşii şi ne mântuieşte! Slavă Ţie, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea deofiinţă şi nedespărţită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

14. DUMINCA A II-A DIN POSTUL MARE
EVANGHELIA DESPRE VINDECAREA SLĂBĂNOGULUI

Marcu 2:1-12

Şi intrând iarăşi în Capernaum, după câteva zile, s-a auzit că este în casă. Şi îndată s-au adunat mulţi, încât nu mai era loc,nici înaintea uşii, şi le grăia lor cuvântul. Şi au venit la El, aducând un slăbănog, pe care-l purtau patru inşi. Şi neputând ei, din pricina mulţimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperişul casei unde era Iisus şi, prin spărtură, au lăsat jos patul în care zăcea slăbănogul. Şi văzând Iisus credinţa lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale. Şi erau acolo unii dintre cărturari, care şedeau şi cugetau în inimile lor: Pentru ce vorbeşte Acesta astfel? El huleşte. Cine poate să ierte păcatele, fără numai Dumnezeu? Şi îndată cunoscând Iisus cu duhul Lui că aşa cugetau ei în

sine, le-a zis lor: De ce cugetaţi acestea în inimle voastre? Ce este mai uşor a zice slăbănogului: Iertate îţi sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă? Dar, ca să ştiţi că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pământ, a zis slăbănogului: Zic ţie: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi mergi la casa ta. Şi s-a sculat îndată şi, luându-şi patul, a ieşit înaintea tuturor, încât erau toţi uimiţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.

Duminica trecută am ascultat pericopa Evanghelică despre tăria minunată a arătării măreţe şi puternice a lui Hristos. Natanael, care a pus la îndoială cuvintele Apostolului Filip, că îndelung aşteptatul Mesia S-ar fi arătat în lume, şi aceasta în persoana lui Iisus din Nazaret – tot Natanael, de îndată ce a ajuns înaintea Domnului, L-a recunoscut îndată, şi L-a mărturisit atât ca Fiu al lui Dumnezeu, cât şi ca Împărat al lui Israel. Evanghelia de astăzi vorbeşte despre ostenelile mari şi luptele oamenilor cu credinţă adevărată, pentru a veni înaintea Domnului Hristos.

Patru oameni purtau pe o rudenie de-a lor sau pe un prieten, care era bolnav de paralizie – ducându-l pe patul său, el fiind foarte slab şi lipsit de ajutor. Ei au încercat fără să izbutească, să străbată prin mulţimea deasă de oameni, pentru a ajunge lângă Domnul şi, neizbutind, s-au urcat pe acoperişul casei, l-au desfăcut şi, cu osteneală multă, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul şi l-au aşezat la picioarele Vindecătorului făcător de minuni. Aceasta era măsura credinţei lor în Hristos.

Şi văzând Iisus credinţa lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale! Domnul nu a auzit credinţa lor spusă în cuvinte, dar El a văzut aceasta. Ochii Lui duhovniceşti au pătruns până în adâncurile cele mai ascunse ale inimii omeneşti şi, privind aceste adâncuri, a văzut această credinţă. Cu ochii Săi trupeşti, El văzuse şi cunoscuse ostenelile şi strădaniile lor, pentru a aduce omul bolnav înaintea Lui. Atunci, credinţa lor era vădită atât vederii duhovniceşti a Domnului, cât şi ochilor Lui trupeşti.

Necredinţa cărturarilor care erau de faţă la această întâmplare, era de asemenea vădită pentru Domnul. Ei *cugetau în inimile lor: Pentru ce vorbeşte Acesta astfel - el huleşte. Cine poate să ierte păcatele, fără numai Dumnezeu? Şi îndată cunoscând Iisus cu duhul Lui că aşa cugetau ei în sine*, a început să-i mustre cu blândeţe pentru aceasta: *"De ce cugetaţi acestea în inimile voastre?"* Domnul, în judecata Sa limpede, citeşte inimile necurate cu aceeaşi lesniciune cu care le citeşte pe cele curate. Aşa cum a văzut de îndată inima curată a lui Natanael, în care nu se afla vicleşug, tot la fel şi aici, El vede de îndată şi cu limpezime inimile cărturarilor, care erau pline de vicleşug. Pentru a le arăta că El are putere atât asupra trupurilor, cât şi asupra sufletelor oamenilor, atât ca să ierte păcatele, cât şi ca să vindece trupul cel slăbănog, Domnul spune paraliticului: *"Zic ţie: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi mergi la casa ta."* La o poruncă atât de hotărâtă, slăbăngul *s-a sculat îndată şi, luându-şi patul, a ieşit înaintea tuturor, încât erau toţi uimiţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată.*

Iată cât de multe puteri minunate arată Domnul deodată:

El vede în inimile oamenilor şi deluşeşte credinţa în unii şi vicleşugul în alţii.

El iartă sufletului păcatul său, făcându-l sănătos şi curat de boala şi de slăbiciunea sa.

El redă sănătatea trupului slăbănog şi paralizat prin puterea cuvintelor Sale.

O, cât de măreaţă şi înfricoşătoare, minunată şi dătătoare de sănătate este arătarea Dumnezeului Celui viu!

Dar noi trebuie să venim şi să stăm înaintea Dumnezeului Celui viu. Acesta este lucrul de cea mai mare însemnătate pe calea mântuirii: să venim cu credinţă înaintea Domnului şi să-L simţim pe El. Uneori, Domnul Însuşi vine şi Îşi descoperă harul înaintea noastră, când El a venit la Marta şi Maria în Betania, când S-a arătat pe neaşteptate Apostolului Pavel, pe drum sau altor Apostoli pe Marea Galileii şi pe drumul spre Emaus, în lăuntrul uşilor încuiate, ori Mariei Magdalena în grădină, ori multor sfinţi în vise şi vedenii. Uneori, oamenii au fost aduşi înaintea Domnului de către Apostoli, aşa cum Andrei l-a adus pe Simon Petru şi Filip l-a adus pe Natanael şi aşa cum urmaşii Apostolilor şi misionarii au adus mii şi milioane de credincioşi la Domnul şi tot aşa cum un credincios a adus pe un altul. În sfârşit, uneori chiar oamenii se ostenesc din toate puterile lor, ca să ajungă înaintea Domnului, aşa cum s-a întâmplat cu aceşti patru oameni, care au desfăcut acoperişul casei pentru a aduce înaintea Domnului pe slăbănog. În aceste trei chipuri oamenii se pot simţi înaintea Domnului. Noi trebuie să ne silim şi să stăruim ca să ajungem înaintea Domnului şi pentru ca Dumnezeu să ne primească în preajma Sa şi să ne lumineze. De aceea, noi trebuie să luăm aceste trei căi în ordine inversă, adică noi trebuie, cu credinţă şi cu osârdie, să facem tot ceea ce ne stă în putinţă pentru a ajunge la Dumnezeu; apoi trebuie să urmăm chemarea şi îndrumările Sfintei Biserici apostolice şi ale Părinţilor şi Învăţătorilor Bisericii; şi, în cele din urmă, numai după împlinirea primelor două condiţii, trebuie, cu rugăciune şi nădejde, să aşteptăm ca Dumnezeu să ne aducă la El şi, prin Duhul Său, să ne lumineze, să ne întărească, să ne vindece şi să ne mântuiască.

Cât de mari trebuie să fie strădaniile noastre pentru a deschide calea către Duhul lui Dumnezeu, ni se arată în chipul cel mai lămurit, în exemplul acestor patru oameni, care nu s-au dat înapoi de la urcarea pe acoperiş, nu i-a oprit nici ruşinea, nici frica, pentru a-l aduce pe prietenul lor bolnav înaintea Dumnezeului Celui viu, pe deasupra, prin acoperiş. Acest exemplu de osârdie este asemănător – dacă nu cumva mai mare – aceluia al văduvei care s-a rugat stăruitor, de judecătorul cel nedrept, ca să-i facă dreptate faţă de potrivnicul ei (Luca 18:1-5). Aceasta înseamnă împlinirea poruncii Domnului, ca *să strige la Dumnezeu ziua şi noaptea şi Dumnezeu îi va auzi pe ei.* Aceasta este o dovadă a adevărului altei porunci a lui Dumnezeu: *"Bateţi şi vi se va deschide"* (Matei 7:7). În sfârşit, aceasta este desluşirea cuvintelor uimitoare ale lui Hristos: *"Împărăţia cerurilor se ia prin stăruinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea."* (Matei 11:12). Atunci, Domnul le cere următorilor Săi credincioşi, ca ei să facă tot ceea ce le stă în putinţă, ca ei să se silească cu toată puterea lor, să fie lucrători câtă vreme au lumină, să se roage fără încetare, să ceară, să caute, să bată, să postească şi să facă fapte de milostenie fără de număr – toate acestea să le facă pentru ca să li se deschidă lor Împărăţia cerurilor – prin simţirea lui Dumnezeu cea măreaţă, înfricoşătoare şi dătătoare de viaţă. Domnul spune: *"Privegheaţi, dar, în toată vremea, rugându-vă, ca să vă întăriţi ... şi să staţi înaintea Fiului Omului"* (Luca 21:36). Să fiţi cu trezvie şi cu mare purtare de grijă faţă de inima voastră, ca să nu se deschidă aceasta faţă de pământ; privegheaţi asupra gândurilor voastre, ca acestea să nu vă îndepărteze de Dumnezeu; fiţi cu purtare de grijă faţă de lucrările voastre, ca să vă înmulţiţi talantul şi ca acesta să nu se împuţineze sau să piară cu totul; aveţi grijă de zilele voastre, ca să nu vină moartea asupra voastră pe neştiute şi să nu vă prindă nepocăiţi de păcatele

voastre. Aceasta este credința noastră Ortodoxă: lucrătoare, rugătoare şi păzitoare, pătrunsă până în adâncuri de lacrimi şi osârdie. Nici o altă credință nu cere atâta osârdie din partea credincioşilor săi, ca să se învrednicească să stea înaintea Fiului lui Dumnezeu. Aceasta spune despre aceste stăruințe lumii întregi, dar Domnul şi Mântuitorul nostru Însuşi le-a cerut pe acestea credincioşilor şi Biserica le repetă într-una, de-a lungul veacurilor, din neam în neam, arătând credincioşilor numărul tot mai mare de luptători duhovniceşti, care au împlinit legea lui Hristos şi li s-a dat slavă şi putere de negrăit prin cuvânt, atât în cer, cât şi pe pământ.

Dar, pe de altă parte, trebuie să nu ne înşelăm pe noi înşine, crezând că toate nevoințele şi osârdia omului aduc în sine mântuirea. Nu trebuie să ne închipuim că numai prin nevoințele şi osârdia sa, omul va fi în stare să ajungă înaintea Dumnezeului Celui viu. Dacă nu este după Voia lui Dumnezeu, nici un om muritor nu poate să ajungă vreodată să stea înaintea feței lui Dumnezeu. Pentru că Domnul Însuşi, care a menit această întreagă osârdie şi nevoințe, spune în altă parte: *"Când veți face toate cele poruncite vouă. Să ziceți: Suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem"* (Luca 17:10). Şi în alt loc: *"Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl"* (Ioan 6:44). Şi iarăşi: *"Fără Mine nu puteți face nimic"* (Ioan 15:5). Şi iarăşi, în alt loc: *"Prin har sunteți mântuiți"* (Efeseni 2:5). Ce mai putem spune după toate astea? Să spunem că toată sârguința noastră pentru mântuire este în zadar? Să stăm nemişcați şi să aşteptăm ca Domnul Însuşi să ne aşeze, prin puterea Sa, înaintea feței Sale? Nu spune chiar Proorocul Isaia: *"Toate faptele dreptății noastre ca un veşmânt întinat"* (Isaia 64:6)? Să lepădăm, atunci, toată strădania şi nevoințele noastre? Atunci n-am ajunge şi noi întocmai ca şi sluga care a săpat şi a ascuns în pământ talantul domnului şi, pentru aceasta, stăpânul său i-a strigat: *"Slugă vicleană şi leneşă!"* (Matei 25:26). Noi trebuie să ne păstrăm mintea limpede şi să ne străduim să împlinim poruncile lămurite ale Domnului. Noi trebuie să ne străduim din toate puterile noastre, dar stă numai în puterea lui Dumnezeu să ne binecuvânteze strădaniile şi să ne aducă înaintea Sa. Apostolul Pavel a venit aici cu o lămurire minunată, când a zis: *"Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească. Astfel, nici cel ce sădeşte nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu, Care face să crească."* (I Corinteni 3:6-7). Atunci, totul depinde de Dumnezeu - de puterea, înțelepciunea şi milostivirea Lui. Cu toate acestea, noi trebuie să plantăm şi să udăm şi nu trebuie să cutezăm să ne lepădăm de datoria noastră fără să fim în primejdia pierzării veşnice.

Este de datoria agricultorului să planteze şi să ude, dar depinde de puterea, înțelepciunea şi mila lui Dumnezeu dacă semințele vor încolți, vor creşte şi vor da roadă.

Este de datoria omului de ştiință să examineze şi să cerceteze, dar depinde de puterea, înțelepciunea şi mila lui Dumnezeu dacă cunoaşterea i se va descoperi lui, sau nu.

Este de datoria părinților să-şi crească şi să-şi educe copiii în frica lui Dumnezeu, dar depinde de puterea, înțelepciunea şi milostivirea lui Dumnezeu dacă aceşti copii vor trăi mai mult sau mai puțin.

Este de datoria preoților să-i învețe, să le dea cunoştințe, şi să-i îndrume pe credincioşi, dar depinde de puterea, înțelepciunea şi mila lui Dumnezeu dacă strădanile preoților vor aduce roadă sau nu.

Este de datoria noastră, a tuturor, să ne străduim şi să ne silim, ca să ne învrednicim să stăm înaintea Fiului lui Dumnezeu, dar depinde de puterea, înțelepciunea şi mila lui Dumnezeu dacă vom fi primiți sau nu de Domnul.

Dar noi nu trebuie să ne străduim fără să avem nădejde în milostivirea lui Dumnezeu. Toată silința noastră să ne fie luminată de nădejdea că Domnul este cu noi şi că El ne va primi în lumina înfățişării Sale. Nu se află nici un izvor mai adânc şi mai nesecat, decât izvorul milostivirii lui Dumnezeu. Când fiul rătăcitor s-a pocăit după căderea lui îngrozitoare până la treapta porcilor, tatăl său cel milostiv a mers să-l întâmpine, l-a îmbrățişat şi l-a iertat. Dumnezeu este neobosit în alergarea Lui, ca să-i întâmpine pe copiii Săi cei pocăiți. El Îşi întinde mâna către toți cei care se întorc cu fața către Dumnezeu. *"Tins-am mâinile Mele în toată vremea către un popor răzvrătit."* (isaia 65:2), a spus Domnul către evrei. Aşadar, când Domnul Îşi întinde mâna Sa către cei răzvrătiți, cum să nu fie El ascultător? Ascultătorul prooroc David spune: *"Văzut-am mai înainte pe Domnul înaintea mea pururea, că de-a dreapta mea este, ca să nu mă clatin."* (Psalm 15:8). Atunci, Domnul nu tăgăduieşte să se arate înaintea celor care se străduiesc pentru mântuirea lor.

De aceea, să nu socotim strădaniile noastre că sunt în deşert, aşa cum fac cei lipsiți de Dumnezeu şi cei care se află în deznădejde, ci, atunci când ne ostenim şi facem cele mai mari osteneli cu putință, nădăjduim în mila lui Dumnezeu. Să ne sporim ostenelile în timpul Postului Mare, aşa cum ne învață Sfânta Biserică. Pe calea aceasta a noastră, să ne lumineze exemplul celor patru credincioşi care s-au urcat pe acoperiş şi l-au desfăcut şi au lăsat în jos, înaintea Domnului, patul în care zăcea slăbănogul cel paralitic. Dacă o cincime din sufletul nostru este paralizată sau bolnavă, să ne grăbim dimpreună cu celelalte patru cincimi sănătoase înaintea Domnului şi El va da sănătate părții din lăuntrul nostru, care este bolnavă. Dacă unul dintre simțurile noastre s-a smintit de lumea aceasta şi s-a îmbolnăvit din pricina tulburării prea mari, să ne repezim cu celelalte patru simțuri înaintea Domnului, pentru ca El să se milostivească de simțul nostru bolnav şi să-l vindece. Când o porțiune a trupului se îmbolnăveşte, doctorul recomandă două feluri de îngrijire: purtare de grijă şi hrănirea restului trupului, astfel încât porțiunea sănătoasă să ajungă mai puternică şi mai sănătoasă, şi să poată rezista astfel bolii din porțiunea care este bolnavă. La fel este şi cu sufletele noastre. Dacă în mințile noastre se află îndoială, să luptăm cu osârdie în inimă şi în suflet, pentru a ne întări credința şi, cu ajutorul Domnului, să se vindece şi să se întărească mintea noastră bolnavă. Dacă am păcătuit uitând de rugăciune, să ne grăbim să facem fapte de milostenie, să ne restabilim cucernicia pierdută - şi de la capăt.

Şi Domnul va vedea credința noastră, şi ostenelile, şi strădania noastră şi ne va milui pe noi. Şi El, în milostivirea Lui nesfârşită, ne va primi la El, în duhul acela fără de moarte şi de viață dătător, prin care cete nemumărate de îngeri şi armate întregi de sfinți primesc viață, primesc putere şi bucurie. Slăvit şi lăudat fie Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

(O altă omilie despre această vindecare, după relatarea Sfântului Matei, se găseşte în Duminica a VI-a după Rusalii.)

15. DUMINICA A III-A DIN POSTUL MARE: A SFINTEI CRUCI
EVANGHELIA DESPRE CRUCE ŞI MÂNTUIREA SUFLETULUI

Marcu 8:34-38; 9:1

Iisus le-a zis: Oricine voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i foloseşte omului să câştige lumea întreagă, dacă-şi pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său? Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, şi Fiul Omului se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui Său cu sfinţii îngeri. Şi le zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea Împrăția lui Dumnezeu venind întru putere.

Mare este puterea adevărului şi nimic în lume nu poate să-i ia puterea.

Mare este puterea tămăduitoare a adevărului şi nu există nici o suferinţă ori slăbiciune în lume pe care adevărul să nu o poată vindeca.

În suferinţa şi slăbicunea lor, bolnavii caută un doctor care le va da un leac pentru aceste lucruri. Nimeni nu va căuta un doctor care să le dea leacurile cele mai dulci, ci fiecare va voi ca cineva să le dea unul tămăduitor, fie el dulce, amar ori lipsit de gust. Cu cât leacul dat este mai amar şi cu cât lucrarea de vindecare este mai complicată, cu atât se pare că bolnavul are încredere mai mare în doctor.

De ce nu primesc oamenii leacul cel amar, numai atunci când îl oferă mâna lui Dumnezeu? De ce se caută şi se aşteaptă numai bomboane din mâna lui Dumnezeu? Pentru că oamenii nu simt cât de primejdioasă este boala păcatului lor şi cred că se pot vindeca numai cu bomboane.

O, dacă oamenii s-ar întreba de ce toate doctoriile pentru bolile trupeşti sunt atât de amare! Duhul Sfânt le-ar răspunde: pentru a se gândi la amărăciunea leacurilor duhovniceşti. Căci, aşa cum boala trupească dă o închipuire asupra bolii duhovniceşti, tot la fel leacurile pentru bolile trupeşti au aceeaşi lucrare, prin asemănare cu boala duhovnicească.

Nu sunt bolile sufletului, aceste boli principale şi pricinuitoare de urmări, cu mult mai grele decât bolile trupului? Atunci, cum să nu fie leacurile duhovniceşti cu mult mai amare decât acelea pentru trup?

Oamenii au mare grijă de trupurile lor; şi atunci când trupurile lor se îmbolnăvesc, nu se dau în lături de la nici un fel de osteneală, timp sau bani pentru a-şi restabili sănătatea. În acest caz, nici un doctor nu este prea scump, nici o staţiune balneo-climaterică nu este prea departe, nici o doctorie nu este

prea amară, mai ales când ei sunt conştienţi că se apropie moartea trupească. O, de-ar fi oamenii la fel de preocupaţi pentru sufletele lor! O, de-ar fi ei la fel de stăruitori, căutând vindecarea şi un vindecător pentru sufletele lor!

Este greu de mers cu picioarele goale printre spini, dar dacă omul care este desculț moare de sete şi există un izvor de apă dincolo de spini, nu se va hotărî mai degrabă să meargă prin spini şi să-şi rănească picioarele în drum spre apă, decât să rămână pe iarba moale, de partea aceasta a spinilor, şi să moară de sete?

"Nu putem lua o doctorie atât de amară", spun mulţi dintre cei slăbănogiţi de păcat. Tot la fel şi Doctorul, care iubeşte oamenii, a luat El mai întâi doctoria, cea mai amară doctorie, chiar dacă El era sănătos, doar pentru a arăta celor bolnavi că nu este cu neputinţă. O, este cu mult mai greu pentru cel sănătos să ia şi să înghită doctoria omului bolnav decât este pentru cel bolnav! Dar El a luat-o, astfel încât şi oamenii cei muritori să fie încurajaţi şi ei să o ia.

"Nu putem trece prin câmpul cu spini cu picioarele goale, oricât de sete ne-ar fi şi oricât de multă şi de proaspătă ar fi apa de dincolo de spini", spun cei vlăguiţi de păcat. Şi aşa Domnul, care iubeşte oamenii, El Însuşi a trecut câmpul cu spini cu picioarele goale şi acum, din partea cealaltă, cheamă însetaţii la izvorul cu apă vie. "Se poate" - ne strigă El - "Eu am trecut prin spinii cei mai ascuţiţi şi, călcând peste ei, i-am bătătorit. Atunci, haideţi!"

"Dacă Crucea este leacul, noi nu-l putem lua; şi dacă Crucea este Calea, noi nu putem porni pe această cale", spun cei pe care păcatul i-a îmbolnăvit. Şi aşa Domnul, care iubeşte oamenii, a luat Crucea cea mai grea asupra Sa, ca să arate că se poate.

În pericopa Evanghelică de astăzi, Domnul dă Crucea, acest mijloc amar de vindecare, tuturor celor care doresc să fie mântuiţi de la moarte.

Domnul spune: *"Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie."* Domnul nu-i împinge pe oameni spre Cruce, înaintea Lui, ci îi cheamă să-L urmeze pe El - fiindcă El a purtat Crucea. Înainte de a da glas acestei chemări, El a proorocit suferinţele Sale: *"Fiul Omului trebuie să pătimească multe ... şi să fie omorât, iar după trei zile să învieze"* (Marcu 8:31). De aceea El este Calea. El a fost Cel dintâi întru suferinţă şi Cel dintâi întru slavă; El a venit să arate că tot ceea ce oamenii cred că este cu neputinţă, este cu putinţă, şi pentru ca să facă acest lucru cu putinţă.

El nu-i sileşte pe oameni, nici nu aduce strâmtorare asupra lor, ci propune şi oferă. "Oricine voieşte…"! Oamenii au căzut în boala păcatului prin propria lor voinţă, şi numai prin voinţa lor liberă, oamenii trebuie să se vindece de păcat. El nu ascunde faptul că leacul este amar, foarte amar, dar El l-a făcut pentru oameni mai uşor de luat, luându-l El Însuşi mai întâi, chiar dacă El era sănătos, şi ne-a arătat lucrarea lui minunată.

"Să se lepede de sine". Întâiul om, Adam, la fel s-a lepădat de sine atunci când a căzut în păcat, dar el s-a lepădat de sinele cel real, adevărat. Cunoscând de la oameni că ei se leapădă de sine, Domnul ştie că ei se leapădă de sinele cel mincinos. Mai simplu: Adam a lepădat Adevărul şi s-a îndreptat spre o minciună; acum Domnul îi cercetează pe urmaşii lui Adam, ca aceştia să se lepede de minciună şi să se lipească mai mult de Adevăr, de la care au căzut. De aceea, a se lepăda de sine înseamnă a se lepăda de

firea cea înşelătoare care s-a sălăşluit în noi, în locul firii noastre care ne-a fost dată de către Dumnezeu. Noi trebuie să ne lepădăm de cele ce sunt pământeşti, care au luat locul duhovniciei din lăuntrul nostru, şi de patimile, care au luat locul faptelor celor bune; frica slugarnică care a întunecat în noi calitatea de fiu al lui Dumnezeu şi nemulţumirea pe care o arătăm împotriva lui Dumnezeu, care a ucis în noi duhul ascultării faţă de El. Noi trebuie să ne lepădăm de gândurile cele rele, de doririle cele rele şi de faptele cele rele. Trebuie să ne lepădăm de slăvirea idolească a celor ale naturii, şi a trupului nostru. Pe scurt: trebuie să ne lepădăm de tot ceea ce credem că înseamnă "**eu**", dar care în realitate nu ţine de noi, ci este diavolul şi păcatul, stricăciunea, înşelarea şi moartea. O, să ne lepădăm de obiceiurile cele rele, care au ajuns a doua fire pentru noi; să ne lepădăm de această "a doua fire", căci nu este firea noastră, aşa cum a făcut-o Dumnezeu, ci o amăgire adunată şi învârtoşată, şi propria înşelare din noi înşine - o minciună făţarnică care merge împreună cu numele nostru şi noi împreună cu aceasta.

Ce înseamnă aceasta: să-ţi iei crucea? Aceasta înseamnă primirea de bunăvoie a fiecărui mijloc de vindecare care ni se dă din mâna lui Dumnezeu, oricât de amar ar putea fi. Cad nenorociri mari asupra ta? Fă ascultare faţă de Voia lui Dumnezeu, aşa cum a făcut Noe. Ţi se cere jertfă? Aşează-te în mâinile lui Dumnezeu cu aceeaşi credinţă pe care a avut-o Avraam, atunci când a mers ca să-şi jertfească fiul. Ţi s-a năruit gospodăria? Ţi-au murit copiii dintr-odată? Îndură toate cu răbdare, lipindu-te de Dumnezeu în inima ta, aşa cum a făcut Iov. Te părăsesc prietenii şi te-au împresurat duşmanii? Rabdă toate fără cârteală şi cu credinţa că ajutorul lui Dumnezeu este aproape, aşa cum au făcut Apostolii. Eşti trimis la moarte pentru Hristos? Mulţumeşte-I lui Dumnezeu pentru asemena cinste, ca miile de mucenici creştini. Nu se va cere de la tine nimic ce nu a mai fost înainte, ci tu vei urma mai degrabă exemplul multora - apostoli, sfinţi, mărturisitori şi mucenici - care au făcut Voia lui Hristos. Mai mult decât atât, trebuie să ştim că umblând după răstignirea noastră, Domnul vrea răstignirea omului celui vechi, a omului alcătuit din obiceiurile cele rele şi din slujirea păcatului. Căci, prin această răstignire, omul cel vechi, deopotrivă cu animalul, este trimis la moarte, iar omul cel nou, alcătuit după asemănarea şi nemurirea lui Dumnezeu, se înalţă la viaţă. După cum spune Apostolul: *"Omul cel vechi a fost răstignit"* şi lămureşte de îndată de ce: *"pentru a nu mai fi robi ai păcatului"* (Romani 6:6). Crucea este grea pentru omul cel vechi, trupesc, grea pentru un trup *cu patimi şi cu pofte* (Galateni 5:24), dar nu este grea pentru omul cel duhovnicesc. Crucea *pentru cei ce pier, este nebunie; iar pentru cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu* (I Corinteni 1:18). De aceea noi ne lăudăm în Crucea lui Hristos şi în crucea pe care o purtăm pentru El. Domnul nu caută ca noi să luăm Crucea Lui, ci pe a noastră. Crucea Lui este cea mai grea. El nu a fost răstignit pentru păcatele Lui, ci pentru ale noastre şi, de aceea Crucea lui este cea mai grea. Noi suntem răstigniţi pentru propriile noastre păcate: de aceea crucea noastră este mai uşoară. Şi, când suferinţele noastre sunt cele mai mari, nu trebuie să spunem că sunt prea mari, că depăşesc toate limitele. Dumnezeu este viu şi El cunoaşte măsura suferinţei noastre şi nu ne va lăsa să suferim mai mult decât ne stă în putinţă să răbdăm. Măsura suferinţei noastre nu este mai puţin rânduită şi socotită, decât este rânduită şi socotită măsura zilei şi a nopţii, sau decât sunt măsurile stelelor în mersul lor. Sporeşte suferinţa noastră? Se face mai grea crucea noastră? Puterea lui Dumnezeu este cea mai mare, după cum spune Apostolul: *"Că precum*

prisosesc pătimirile lui Hristos întru noi, aşa prisoseşte prin Hristos şi mângâierea noastră." (II Corinteni 1:5).

Mai presus de toate, mângâierea noastră este mare, prin faptul că Domnul ne cheamă să-L urmăm. *"Să vină după Mine"*, spune Domnul. De ce rosteşte Domnul această chemare celor care îşi iau crucea? Mai întâi, ca să nu cadă şi să fie striviţi sub ea. Oamenii sunt atât de slabi, încât crucea cea mai uşoară este grea pentru omul cel mai puternic, dacă acesta nu o cară cu ajutor din cer. Vedem cum se deznădăjduiesc credincioşii la cea mai uşoară suflare; cum strigă împotriva cerului şi a pământului la un necaz mic! Cum se clatină neputincioşi dintr-o parte într-alta, căutând vreun sprijin şi ajutor în deşertăciunea acestei lumi şi socotesc, că dacă această lume nu le poate aduce sprijin şi ajutor, atunci întreaga lume este un pustiu al deznădejdii. De aceea Domnul ne cheamă să-L urmăm, pentru că numai urmându-L pe El vom putea răbda greutatea crucii. În El vom afla putere, curaj şi mângâiere. El ne va fi nouă lumină pe calea cea întunecată, sănătate acolo unde este boală, tovărăşie ne va fi în singurătate, bucurie în suferinţă şi bogăţii în lipsuri. În camera în care se află un om bolnav, se lasă noaptea o lumină aprinsă şi, în noaptea acestei vieţi, este nevoie de lumina cea veşnică a lui Hristos, pentru a ne uşura durerea şi pentru a ne păstra vie nădejdea în zorii zilei.

Cea de a doua pricină pentru care ne cheamă Domnul să-L urmăm, are aceeaşi însemnătate ca şi cea dintâi, şi are legătură cu lepădarea de sine de bună voie şi cu luarea crucii noastre. Mulţi s-au arătat lumii că s-au lepădat de sine, pentru a afla înălţare mai mare în lumea aceasta. Mulţi şi-au adunat încercări şi suferinţe fără număr, pentru a câştiga uimirea şi lauda oamenilor. Mulţi au făcut astfel, şi mai fac aşa şi astăzi, mai ales printre păgâni, pentru a aduna o oarecare putere şi, prin aceasta, să câştige putere asupra celorlalţi, ca să le facă rău oamenilor, sau ca să-i ajute pe cei pe care vor ei, totul numai din invidie şi pentru iubirea de putere.

Asemenea lepădare de sine nu este adevărată, ci măritoare de sine şi o asemenea cruce nu duce nici pe departe la înviere şi mântuire, ci la pieire şi la lăsarea sinelui în mâinile diavolului. Cu toate acestea, cel care îşi ia crucea şi Îl urmează pe Hristos, se slobozeşte de toată mândria, de toată slăvirea de sine, care se dobândeşte cu jertfirea celorlalţi, şi se mai lipseşte de toată dorirea pentru slava şi profiturile lumeşti. Aşa cum omul cel bolnav ia doctoria cea amară, nu pentru a arăta că îi stă în putinţă să o înghită, ci pentru a-şi restabili starea de sănătate, tot aşa se leapădă de sine un adevărat creştin: adică, omul este nemulţumit de starea sa de boală, îşi ia crucea ca un leac amar, dar mântuitor, şi Îl urmează pe Hristos, Doctorul şi Mântuitorul său, nu pentru mărire şi laudă din partea oamenilor, ci pentru a-şi mântui sufletul de prostia din viaţa noastră, care aduce moartea, şi de viermele şi de focul din viaţa ce va să vină.

"Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa." Aceste cuvinte sunt pătrunzătoare şi neiertătoare! Acesta este focul care caută să ardă omul cel vechi, chiar până la rădăcină şi cu tot cu rădăcină! Domnul nostru Iisus Hristos nu a venit numai pentru a îndrepta lumea, ci şi pentru a o restabili, pentru a o aduce la viaţă nouă; pentru a arunca metalul vechi în foc şi pentru a-l topi în chip nou. El nu este reformator, ci Ziditor; El nu este cârpaci, ci ţesător. Cine vrea să păstreze copacul cel bătrân, mâncat de cari, îl va pierde. Tot ce poate face omul se restrânge numai la aspectul cel dinafară - să-l ude, să-l împrejmuiască şi să-l îngrijească -

viermele îl va mânca pe dinăuntru şi copacul putrezeşte şi cade. Cel care taie copacul mâncat de vierme şi îl aruncă în foc cu tot cu viermi şi apoi îşi îndreaptă atenția spre vlăstarele tinere, ocrotindu-le de viermi, va păstra noul copac. Cel care încearcă să păstreze sufletul cel vechi, asemenea sufletului lui Adam, mâncat şi putrezit de păcat, îl va pierde, pentru că Dumnezeu nu va primi un asemenea suflet alături de El şi tot ceea ce nu se află înaintea feței lui Dumnezeu este ca şi cum nu are viață. Atunci, cel ce îşi pierde sufletul său cel vechi, acela îşi va scăpa sufletul cel nou, *născut din Duh* (Ioan 3:6) şi se va logodi cu Hristos. De fapt, sufletul înseamnă viața şi în unele traduceri chiar citim: "cine va voi să-şi scape *viața*" şi "cine îşi va pierde *viața* pentru Mine acela o va scăpa". În acest caz, ambele traduceri au acelaşi înțeles. Căci cine va voi cu orice preț să-şi scape viața sa supusă morții, acela îşi va pierde ambele vieți: cea muritoare şi cea nemuritoare - cea supusă morții pentru că, oricât de mult s-ar strădui să-şi prelungească această viață pe pământ, el trebuie să o piardă în cele din urmă prin moarte; şi îşi va pierde viața sa fără de moarte, pentru că nu a făcut nimic pentru aceasta, nu a suferit nimic ca să o păstreze. Cine se va strădui să câştige viața sa cea fără de moarte prin Hristos, o va primi şi o va păstra în veşnicie, cu toate că îşi va pierde viața sa cea vremelnică, supusă morții. Omul îşi poate pierde viața sa cea vremelnică, supusă morții, pentru Hristos şi pentru Evanghelie, fie atunci când este nevoie să se jertfească pe sine şi să moară ca mucenic pentru Hristos şi pentru sfânta Sa Evanghelie, fie atunci când socoteşte această viață ca păcătoasă şi nevrednică şi se dă pe sine cu toată inima sa, cu sufletul şi puterea sa pentru Hristos, intrând în slujba Lui, dându-I Lui toate şi nădăjduind de la El toate lucrurile. Omul poate să-şi piardă sufletul, viața, sinucigându-se sau printr-o jertfă, pentru o cauză nevrednică - într-o ceartă sau vrajbă. Unuia ca acesta nu i se făgăduieşte că îşi va scăpa sufletul său - viața sa, pentru că se spune: *"pentru Mine şi pentru Evanghelie"*. Hristos şi Evanghelia sunt neasemuit mai mari decât sufletul nostru. Acestea sunt cele mai mari bogății din existența vremelnică şi din veşnicie şi nici un om nu ar trebui să şovăie ca să jertfească totul pentru acele bogății trainice.

De ce adaugă Domnul: *"şi Evanghelia"*? Nu este destul să spună doar: *"pentru Mine"*? Nu este. Domnul spune: *"pentru Mine şi pentru Evanghelie"* pentru a spori pricinele de a muri pentru sine, şi de a trăi pentru Dumnezeu şi, prin aceasta, pentru a spori numărul celor care sunt mântuiți. Atunci, se mântuieşte cel a cărui viață şi-o pierde pentru Hristos Cel viu şi fără de moarte. Şi se mai mântuieşte cel care îşi pierde viața pentru lucrările cel din lume ale lui Hristos şi pentru învățătura Lui. În cele din urmă, se mântuieşte cel care îşi pierde viața sa doar pentru o singură poruncă a lui Hristos sau pentru un singur cuvânt al Lui. Domnul este Dătătorul-de-lege al vieții; cine se jertfeşte pe sine pentru Dătătorul-de-lege, s-a jertfit pentru legile Lui şi, tot aşa: cine se jertfeşte pentru legile Lui s-a jertfit pe sine pentru El. Fiind întocmai acelaşi lucru, El cu lucrările Lui şi cu învățătura Lui, Domnul deschide în acest chip multora prilejul de a se mântui.

"Căci ce-i foloseşte omului să câştige lumea întreagă dacă-şi pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?" Aceste cuvinte aruncă multă lumină şi asupra celor de dinainte, ducând la înțelegerea lor. De aici se vede că Domnul socoteşte sufletul omului ca fiind de preț mai mare decât lumea întreagă. Din aceste cuvinte se mai vede ce fel de suflet trebuie să piardă omul, pentru a-şi scăpa sufletul său: unul stricăcios, un suflet înghițit de lume, plecat în fața lumii, înrobit lumii. Dacă omul

pierde un aşa numit "suflet", el îşi va scăpa sufletul său cel adevărat; dacă el se leapădă de viaţa cea făţarnică, el va primi viaţa cea adevărată.

La ce foloseşte să cucereşti lumea întreagă când lumea este sortită stricăciunii şi să-ţi pierzi sufletul când acesta este sortit nemuririi? Lumea se apropie de sfârşit şi la urmă va fi aruncată ca o haină veche. Sufletele adevărate, sufletele care Îl iubesc pe Hristos, se vor înălţa atunci spre împărăţia vieţii veşnice. Sfârşitul lumii este începutul vieţii celei noi pentru suflet. Atunci, la ce foloseşte omului întreaga lume, când îndată el trebuie să se despartă de ea şi când întreaga lume, într-un viitor nu prea îndepărtat, trebuie să se sfârşească şi să dispară ca un vis care aparţine trecutului? La ce-i va folosi un leş lipsit de ajutor? Şi ce îi va da el în schimb pentru sufletul său? Iată, dacă lumea întreagă ar fi a lui, Dumnezeu nu ar primi-o în locul sufletului său. Cu toate acestea, lumea nu este a omului, ci a lui Dumnezeu: Dumnezeu a făcut-o şi a dat-o omului ca să se folosească de ea, pentru un bun mai mare, mai mare şi de mai mare preţ decât lumea. Cel mai mare dar pe care l-a dat Dumnezeu omului, a fost sufletul după asemănarea Lui. Şi, la vremea potrivită, Dumnezeu va căuta să ia înapoi acest dar foarte mare. Omul nu poate da lui Dumnezeu nimic în locul sufletului său. Sufletul este împăratul şi tot restul este rob. Dumnezeu nu va primi un rob în locul împăratului, nu va primi nimic vremelnic în locul a ceea ce este veşnic. O, ce va da păcătosul în locul sufletului său? În vreme ce omul se mai află în trup în această lume, el se supune foarte multor lucruri, pe care lumea le socoteşte de mare preţ; dar atunci când el se desparte de trup, abia atunci îşi dă seama - o, să nu fie prea târziu! - că departe de Dumnezeu şi de suflet, nimic nu are nici un preţ. Atunci nu-i va mai sta lui în putinţă să dea nimic în schimb pentru sufletul său. O, în ce stare anevoioasă se află sufletul păcătos, atunci când află că toate legăturile sale cu Dumnezeu şi cu lumea sunt rupte şi că el se găseşte gol şi în lipsuri în lumea duhovnicească! La cine să strige pentru ajutor? Numele cui să-l cheme? De veşmântul cui să se apuce în căderea sa, în prăpastia fără de sfârşit pentru toată veşnicia? Binecuvântaţi sunt cei care, în viaţa aceasta, au ajuns să-L iubească pe Hristos şi au învăţat să-I cheme numele ziua şi noaptea, o dată cu respiraţia şi cu bătaia inimii. Deasupra prăpastiei, ei vor şti la cine să strige pentru ajutor. Ei vor şti ce nume să cheme. Ei vor şti de al cui veşmânt să se apuce. Cu adevărat, ei vor fi păziţi de primejdii sub aripa Domnului lor cel iubit.

Avem acum toate pricinile să ne temem pentru toţi cei care, în viaţa aceasta, nu au frică de păcat. Domnul spune:

"Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, şi Fiul Omului Se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui Său cu sfinţii îngeri." Ascultaţi acestea, toţi credincioşii, şi nu vă bizuiţi prea mult pe milostivirea lui Dumnezeu! Cu adevărat, milostivirea lui Dumnezeu se va revărsa asupra hulitorilor nepocăiţi numai în această viaţă, pentru că, la Înfricoşătoarea Judecată, dreptatea va sta în locul milostivirii. Ascultaţi acestea, toţi credincioşii, în fiecare zi, apropiindu-vă de moartea fără de scăpare: ascultaţi şi puneţi acestea în inima şi în sufletul vostru. Aceste cuvinte nu au fost rostite de către vrăjmaşul vostru, ci de către Prietenul vostru Cel mai mare. Aceleaşi buze care i-au iertat pe vrăjmaşii Săi, când Se afla pe Cruce, au rostit şi aceste cuvinte înfricoşătoare, dar drepte. De cel ce se ruşinează de Hristos în lumea aceasta, şi Hristos Se va ruşina la sfârşitul lumii. De cel ce se

ruşinează de Hristos înaintea păcătoşilor, şi Hristos Se va ruşina înaintea sfinţilor îngeri. De ce te vei mândri, o, omule, dacă Hristos se ruşinează de voi? Dacă voi vă ruşinaţi de viaţă, aceasta înseamnă că veţi primi strălucire în moarte; dacă vă ruşinaţi de adevăr, vă mândriţi cu minciunile; dacă voi vă ruşinaţi de milostivire, aflaţi mândrie în facerea de rău; dacă voi vă ruşinaţi de dreptate, aflaţi mândrie în nedreptate. Dacă voi vă ruşinaţi să suferiţi pe cruce, aceasta înseamnă că aflaţi mândrie în blasfemia idolească; dacă vă ruşinaţi de viaţa fără de moarte, aflaţi mândrie în stricăciunea morţii şi putreziciunea mormântului! În această situaţie, înaintea cui vă puteţi ruşina de Hristos? Este mai bine înaintea omului decât înaintea lui Hristos? Nu; pentru că nu este nimeni mai bun decât Hristos. Aceasta înseamnă că voi vă ruşinaţi de Hristos înaintea cuiva mai mic decât Hristos. Te ruşinezi de tatăl tău înaintea unui urs, sau se ruşinează o fiică de mama ei înaintea vulpii? Atunci, de ce să te ruşinezi de Cel mai bun înaintea celui rău, de Preacuratul înaintea celui necurat, de Atotputernicul înaintea celui fără de putere, de Preaînţeleptul înaintea celui prost? De ce să te ruşinezi de Domnul cel măreţ înaintea neamului desfrânat şi păcătos? Se întâmplă aceasta pentru că neamul acesta joacă într-una înaintea ochilor tăi? Încă puţin, numai puţin, şi Domnul va veni întru slavă pe nori de îngeri şi neamul acesta va pieri dinaintea tălpilor Sale, întocmai ca pulberea înaintea vântului puternic. Te vei ruşina atunci în faţa adevărului, nu de Împăratul slavei, ci de tine însuţi, dar atunci ruşinea ta nu-ţi va fi de nici un folos. Este mai bine să te ruşinezi acum, când ruşinea te mai poate ajuta, să te ruşinezi de fiecare lucru înaintea lui Hristos, iar nu de Hristos înaintea fiecărui lucru.

De ce spune Domnul: *"de Mine şi de cuvintele Mele"*? Cine se ruşinează de *Mine* înseamnă: cine pune la îndoială Dumnezeirea Mea, şi întruparea Mea Dumnezeiască, de către Preasfânta Fecioară, şi suferinţele Mele pe Cruce, şi Învierea Mea, şi cine se ruşinează de sărăcia Mea pe pământ şi de dragostea Mea pentru păcătoşi. Cine se ruşinează de *"cuvintele Mele"* înseamnă: cine pune la îndoială Evanghelia ori nu primeşte învăţătura Mea, sau cine răsuceşte cuvintele Mele şi, prin erezie, aduce neodihnă şi vrajbă printre credincioşi, sau cine este înfumurat în faţa descoperirii şi învăţăturii Mele, înlocuindu-le cu alte teorii personale, sau cine se ascunde dinadins şi păstrează tăcerea despre cuvintele Mele, înaintea tăriei mari şi puternice a acestei lumi, se va ruşina de Mine şi se va înfricoşa pentru el. Cuvintele lui Dumnezeu sunt testamentul de-viaţă-dătător pentru lume, aşa cum sunt şi suferinţele Lui, Trupul şi Sângele Lui. Domnul nu desparte de Sine cuvintele Sale, nici nu dă o preţuire mai mare acestora decât Persoanei Sale. Cuvântul Său este de nedespărţit de El. Cuvântul Lui are aceeaşi tărie ca şi Persoana Lui şi de aceea El spune ucenicilor Săi: *"Acum voi sunteţi curaţi, pentru cuvântul pe care vi l-am spus"* (Ioan 15:3). Prin cuvântul Său, El a curăţit sufletele, a vindecat bolnavii, a alungat duhurile rele şi a înviat morţii. Cuvântul Lui este lucrător, curăţitor şi de-viaţă-dătător. Atunci, cum poate fi acesta străin, când ni se spune în Evanghelie: *"şi cuvântul era la Dumnezeu"* (Ioan 1:1)?

Domnul numeşte acest neam desfrânat în sensul mai larg al cuvântului, ca şi vechii prooroci care au nimit mărirea zeilor desfrânare (Iezechiel 23:37). Cine leapădă pe femeia sa şi merge după femeia altuia săvârşeşte adulter şi cine se leapădă de Dumnezeul Cel viu şi se aprinde de iubire pentru lumea zidită săvârşeşte de asemenea adulter. Cine se leapădă de credinţa în Domnul, pentru a se încrede în oameni şi cine lasă dragostea pentru Dumnezeu şi o îndreaptă către oameni şi lucruri, acesta săvârşeşte

adulter. Pe scurt, toate păcatele care despart sufletul vostru de Dumnezeu şi îl leagă de ceva sau cineva, care este departe de Dumnezeu, se poate numi printr-un termen general - adulter, întrucât toți poartă semnele bărbatului sau femeii adultere. Atunci, cine se ruşinează de Domnul Hristos, Mirele sufletului omului, înaintea unui asemenea neam adulter, este întocmai ca mirele care se ruşinează de mireasa sa înaintea oamenilor desfrânați. Domnul nu vorbeşte despre neam ca fiind numai *păcătos*, ci *adulter şi păcătos*. De ce? Pentru a-l vădi mai ales ca adulter. Sub cuvîntul "adulter" se înțeleg aici păcatele cele mai grele, cele mai otrăvitoare şi păcatele cele de moarte, care adesea întorc omul de pe calea urmării lui Hristos, a tăgăduirii de sine, a crucii sale, a naşterii sale celei din nou.

Dar cercetați sfârşitul neobişnuit al pericopei Evanghelice de astăzi: *"Adevărat grăiesc vouă că sunt unii, din cei ce stau aici, care nu vor gusta moartea până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere."* S-ar zice la prima vedere că aceste cuvinte nu au nici o legătură cu cele dinainte. Totuşi legătura este limpede şi acesta este un sfârşit minunat. Domnul nu-i va lăsa pe credincioşii Săi fără sprijin. Chemându-i să-şi ia crucea, să se lepede de sine şi de sufletele lor, şi înştiințându-i de pedepsele înfricoşătoare dacă se ruşinează de El şi de cuvintele Sale, Domnul le pune acum în privelişte un curcubeu pe cerurile după furtună. El se grăbeşte să vorbească despre răsplată pentru cei care Îl ascultă şi Îl urmează purtându-şi crucea. Această răsplată li se va da unora înainte de sfârşitul lumii şi de Înfricoşătoarea Judecată, chiar înainte de sfârşitul vieții lor aici pe pământ. Ei nu vor gusta moartea *până ce nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.* Cât de înțelept este Domnul în propovăduirea Sa! El nu vorbeşte niciodată de pedeapsă fără să pomenească de răsplată, nici nu aduce osândire fără lăudare, nici nu duce omul pe calea spinoasă, fără să pomenească de bucuria de la sfârşitul călătoriei, nici nu rosteşte amenințări fără să dea mângâiere. El nu lasă cerurile să rămână acoperite cu nori întunecați, fără să arate strălucirea luminoasă a soarelui şi frumusețea curcubeului.

Cine sunt cei care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu venind întru putere? Vorbind ucenicilor Săi şi unei mari mulțimi de oameni, Domnul spune: *"Sunt unii, din cei ce stau aici"*. Atunci, la cine Se gândeşte Domnul? Mai întâi la cei care au împlinit poruncile Lui, lepădându-se de sine şi luându-şi crucea. Aflându-se încă în lumea aceasta, ei vor simți în ei puterea Împărăției lui Dumnezeu. Duhul lui Dumnezeu va pogorî peste ei, pentru a-i curăți şi a-i sfinți şi pentru a le deschide uşile tainelor cereşti, aşa cum s-a întâmplat mai târziu cu Apostolii şi cu Arhidiaconul Ştefan. În ziua de Rusalii, nu au văzut Apostoli Împărăția lui Dumnezeu întru putere, în clipa în care li s-a dat putere de sus? Iar Ştefan, *fiind plin de Duh Sfânt şi privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu* (Fapte 7:55). Şi nu a văzut Ioan Evanghelisutl Împărăția lui Dumnezeu înaintea morții trupeşti? Şi Apostolul Pavel nu a fost ridicat în al treilea cer, înainte de a gusta moartea? Dar să lăsăm Apostolii deoparte. Cine ştie câți dintre cei care stăteau şi ascultau cuvântul lui Hristos au simțit puterea Duhului Sfânt şi au văzut Împărăția lui Dumnezeu, venind înainte ca ei să părăsească lumea aceasta?

Pe lângă această tălmăcire, unele comentarii asupra Evangheliei, dau acestor cuvinte ale lui Hristos, care s-au citit mai sus, un alt înțeles. Ele socotesc că aceste cuvinte ale Mîntuitorului vorbesc despre cei trei ucenici: Petru, Iacov şi Ioan, care L-au văzut pe Domnul schimbându-Se la față pe muntele Taborului, îndată după aceasta, când El a vorbit cu Moise şi cu Ilie. Fără îndoială că aceasta este o

înţelegere corectă, dar nici nu o înlătură pe cealaltă. Cei trei Apostoli au văzut cu adevărat Împărăţia lui Dumnezeu întru putere, pe muntele Tabor, când Domnul Iisus S-a arătat întru slava cea cerească, iar Moise şi Ilie s-au arătat din lumea cealaltă, fiecare stând de o parte a Domnului Slavei. Dar nu trebuie să credem că acesta a fost singurul prilej în care oameni muritori au văzut Împărăţia lui Dumnezeu venind întru putere. Această împrejurare de pe Tabor a fost cu adevărat măreaţă, dar ea nu înlătură nenumărate alte situaţii, când oameni muritori au văzut, în această viaţă (deşi într-un alt chip), Împărăţia lui Dumnezeu întru putere şi slavă.

Dacă dorim cu adevărat, putem şi noi vedea Împărăţia lui Dumnezeu venind întru putere şi slavă, înainte de a gusta moartea. Împrejurările în care aceasta ni se va descoperi, sunt arătate cu limpezime în Evanghelia de astăzi. Să ne ostenim să ne pierdem sufletul nostru cel vechi, viaţa noastră păcătoasă, şi să învăţăm că este mai mare preţ pentru om să-şi scape sufletul său, decât să câştige lumea întreagă. Aşa ne vom învrednici prin mila lui Dumnezeu, să vedem Împărăţia lui Dumnezeu, întru putere mare şi fără de asemănare întru slavă, unde îngerii, dimpreună cu sfinţii, dau slavă Dumnezeului Celui viu, zi şi noapte: Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh - Treimii celei deofiinţă şi nedespărţite, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

Această Evanghelie se mai citeşte în Duminica după Înălţarea Sfintei Cruci (14 septembrie).

16. DUMINICA A IV-A DIN POSTUL MARE
EVANGHELIA DESPRE ALUNGAREA DUHULUI MUT

Marcu 9:17-32

Şi I-a răspuns Lui unul din mulţime: Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Şi oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ şi face spume la gură şi scrâşneşte din dinţi şi înţepeneşte. Şi am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. Iar El, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceţi-l la Mine. Şi l-au adus la El. Şi văzându-l pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil şi, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând. Şi l-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie. Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi-n apă ca să-l piardă. Dar de poţi ceva, ajută-ne, fiindu-Ţi milă de noi. Iar Iisus i-a zis: De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede. Şi îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: cred, Doamne! Ajută necredinţei mele! Iar Iisus, văzând că mulţimea dă năvală, a certat duhul cel necurat zicându-i: Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc: Ieşi din el şi să nu mai intri în el! Şi răcnind şi scuturându-l cu putere, duhul a ieşit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulţi ziceau că a murit. Dar

Iisus, apucându-l de mînă, l-a ridicat, şi el s-a sculat în picioare. Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi decât numai cu rugăciune şi cu post.

Şi, ieşind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să ştie cineva. Căci învăța pe ucenicii Săi şi le spunea că Fiul Omului Se va da în mâinile oamenilor şi-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia. Ei însă nu înțelegeau cuvântul şi se temeau să-L întrebe.

O omilie despre această Evanghelie, în relatarea Sfântului Matei, se găseşte în Duminica a X-a după Rusalii, vol. II, nr. 38.

Evanghelia despre slăbiciunea necredinței şi puterea credinței

Matei 17:14-23

Şi mergând ei spre mulțime, s-a apropiat de El un om, căzându-I în îngenunchi şi zicând: Doamne, miluieşte pe fiul meu, că este lunatic şi pătimeşte rău, căci adesea cade în foc şi adesea în apă. Şi l-am adus la ucenicii Tăi şi n-au putut să-l vindece. Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceți-l aici la Mine. Şi Iisus l-a certat şi demonul a ieşit din el şi copilul s-a vindecat din ceasul acela. Atunci, apropiinud-se ucenicii de Iisus, I-au zis de o parte: De ce noi n-am putut să-l scoatem? Iar Iisus le-a răspuns: Pentru puțina voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință cât un grăunte de muştar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputință. Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune şi cu post.

Pe când străbăteau Galileea, Iisus le-a spus: Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor, şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia. Şi ei s-au întristat foarte.

De la începutul lumii şi al veacurilor, toate popoarele de pe pământ au crezut că lumea duhurilor există şi că duhurile nevăzute sunt adevărate. Cu toate acestea, multe popoare au luat-o pe o cale greşită în această privință, dând în mintea lor o putere mai mare duhurilor celor rele, decât celor bune şi, cu trecerea vremii, au făcut zei din duhurile cele rele, construind temple pentru ele, aducându-le jertfe şi rugăciuni şi bizuindu-se pe ele, pentru toate lucrurile. Cu trecerea vremii, multe popoare s-au lepădat cu totul de credința în duhurile cele bune şi au rămas numai cu credința în duhurile cele rele, sau în "zeii" cei răi, aşa cum îi numeau ei; aşa încât această lume părea ca o cursă de cai, unde oamenii şi duhurile rele se luau la întrecere. Duhurile cele rele chinuiau oamenii din ce în ce mai mult, şi i-au orbit, numai pentru a şterge

din mintea oamenilor orice gând de Dumnezeu, bun şi cu putere mare, dată de Dumnezeu duhurilor celor bune.

Şi în zilele noastre, toate popoarele de pe pământ cred în duhuri. Şi, în adevăr, această credință este corectă. Cei care nesocotesc lumea duhurilor, o nesocotesc, pentru că ei văd numai cu ochii lor trupeşti şi nu o pot vedea. Dar lumea duhurilor nu ar fi a duhurilor, dacă s-ar vedea cu ochii trupeşti. Atunci, fiecare om care are mintea deschisă şi inima neînvârtoşată de păcat, poate simți în întreaga sa ființă, în fiecare zi şi în fiecare ceas, că noi nu suntem singuri în lumea aceasta, numai în tovărăşia naturii mute, a rocilor, plantelor, animalelor şi altor făpturi, elemente şi fenomene, ci, că sufletele noastre se află mereu în legătură cu lumea nevăzută, cu ființe nevăzute. Dar ei greşesc, scăpându-se de duhurile cele bune şi făcându-şi zei din duhurile cele rele, închinându-se lor.

Când Domnul Iisus a venit pe pământ, cu adevărat toate popoarele credeau în puterea răului şi în slăbiciunea a ceea ce este bun. Puterile cele rele stăpâneau lumea cu adevărat, aşa încât Însuşi Hristos a numit pe căpetenia lor, *împăratul acestei lumi*. Chiar şi ocârmuitorii evreilor au pus pe seama dracilor şi a puterii lor, toate lucrările cele Dumnezeieşti ale lui Hristos. Domnul Iisus a venit în lume ca să rupă şi să smulgă din rădăcină credința slabă a oamenilor în ceea ce este rău şi să semene credința în ceea ce este bun în sufletele lor; credința în puterea atotcuprinzătoare a binelui şi în firea de nebiruit şi răbdătoare a binelui. Hristos nu a năruit, ci a întărit credința străveche, a oamenilor, în duhuri. Cu toate acestea, El a dezvăluit lumea duhovnicească, aşa cum este ea cu adevărat, şi nu aşa cum li se părea oamenilor, care se aflau sub puterea drăcească înşelătoare. Dumnezeul Cel bun, înțelept şi atotputernic, este Domnul atât al lumii duhovniceşti, cât şi al celei trupeşti, al lumii văzute şi al lumii nevăzute. Duhurile cele bune sunt îngerii şi este greu de spus care este numărul lor. Duhurile cele bune sau îngerii sunt cu mult mai puternici decât duhurile rele. De fapt, duhurile rele nu au nici o putere să facă ceva, dacă Atotvăzătorul Dumnezeu nu le îngăduie aceasta. Dar duhurile cele rele sunt de asemenea foarte numeroase. Într-un singur îndrăcit din ținutul Gadarenilor, pe care Domnul l-a vindecat, se sălăşluia o întreagă *legiune* - câteva mii de duhuri rele. Aceste duhuri rele au înşelat oameni şi popoare întregi în zilele acelea, tot aşa cum astăzi, acestea înşeală pe mulți păcătoşi, că ar fi atotputernici; îi înşeală că, de fapt, aceste duhuri sunt singurii zei şi că nu mai există alții în afară de ei, iar duhurile bune nu ar exista. Dar oriunde S-a arătat Domnul Iisus, aceştia au fugit de El cu groază. Ei au recunoscut în El atât puterea, cât şi judecata, care îi putea vădi, izgoni din lumea aceasta şi arunca în prăpastia iadului. Ei şi-au făcut de cap în lumea aceasta, cu îngăduința lui Dumnezeu; ei s-au năpustit asupra oamenilor, precum muştele în jurul hoitului şi au gândit că lumea aceasta era pentru ei un adăpost sigur, ca sălaş al lor şi loc de hrănire al lor. Deodată, Purtătorul a tot binele, Domnul Iisus Hristos, S-a arătat înaintea lor şi ei au tremurat de frică şi au strigat: *"Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuieşti?"* (Matei 8:29). Nimeni nu se înfricoşează de chinuire atât de mult cât se înfricoşează chinuitorul altora. Duhurile cele rele au chinuit oamenii vreme de mii de ani şi şi-au găsit plăcerea în aceste chinuiri. Dar, văzându-L pe Hristos, ei au tremurat înaintea celui mai mare chinuitor al lor şi erau gata să meargă din oameni chiar şi în porci, sau în oricare altă făptură, numai ca să nu fie izgoniți cu totul din lumea aceasta. Dar Hristos nu S-a gândit să-i alunge din lumea aceasta. Această lume este o lume a puterilor amestecate. Această lume este câmp de

luptă, în care oamenii trebuie să aleagă în chip conştient şi de bunăvoie: să-L urmeze pe Hristos Biruitorul, sau să-i urmeze pe dracii necurați şi înfrânți. Hristos a venit ca Iubitor al oamenilor, pentru a arăta puterea binelui asupra răului şi pentru a întări credința oamenilor în bine - şi numai în bine.

Pericopa Evanghelică de astăzi povesteşte un exemplu, printre nenumărate altele, despre felul în care Domnul, în dragostea Lui pentru oameni, a descoperit încă o dată puterea binelui asupra răului, şi chipul în care S-a străduit El să întărească credința în bine, ca fiind atotputernic şi biruitor.

Şi iată un bărbat din mulțime a strigat, zicând: Învățătorule, ai milă de fiul meu, căci ste lunatic şi face spume la gură şi scrâşneşte din dinți. Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă. Această întâmplare este povestită de alți doi Evanghelişti: Marcu (9:17-29) şi Luca (9:37-42). Ei adaugă unele amănunte despre boala tânărului. El era *singurul fiu* la tatăl său şi era posedat de *duh mut.* Când acest duh rău îl apuca, îl *arunca la pământ* şi tânărul făcea *spume la gură* şi *scrâşnea din dinți şi înțepenea*. Săgețile duhului celui rău erau îndreptate în acelaşi timp în trei direcții: înspre om, înspre întreaga zidire a lui Dumnezeu şi înspre Dumnezeu Însuşi. Băiatul era "lunatic". Cum se poate aduce hulă luniii pentru boala omului? Dacă aceasta aduce nebunie şi muțenie într-un om, de ce nu face acelaşi lucru cu toți? Diavolul nu se află în lună, ci în duhul cel rău, viclean care înşeală omul şi se ascunde: el învinuieşte luna pentru ca omul să nu-l învinuiască pe el. Diavolul caută în felul acesta să-l facă pe om să creadă că întreaga zidire a lui Dumnezeu este rea şi că diavolul vine la om din natură şi nu din duhurile cele rele, care au căzut de la Dumnezeu. Şi victimele lor sunt lovite la schimbările lunii, pentru ca oamenii să gândească: "Vezi, acest diavol vine din lună!" - şi, pentru că luna este de la Dumnezeu, urmează că acest diavol este de la Dumnezeu. Aşa sunt înşelați oamenii de către aceste fiare prea crude şi viclene.

De fapt, tot ceea ce a zidit Dumnezeu este bun: şi întreaga zidire se află în slujba oamenilor, pentru ajutorul lor, iar nu pentru nimicirea lor. Deşi poate fi ceva care să împiedice mulțumirea trupească a omului, chiar şi aceasta este spre slujirea sufletului său, spre veselirea şi sporirea lui. *"Ale Tale sunt cerurile şi al Tău este pământul; lumea şi plinirea ei Tu le-ai întemeiat"* (Psalm 88:12). *"Toate acestea mâna Mea le-a făcut ... zice Domnul"* (Isaia 66:2). Aşadar, cînd toate sunt de la Dumnezeu, toate trebuie să fie bune. Izvorul poate da numai atâta apă, câtă conține; nu atâta cât nu are. În Dumnezeu nu se află nici un pic de rău; atunci, cum poate veni răul de la El, Izvorul numai a ceea ce este bun? Mulți oameni neştiutori numesc rău toată suferința. În realitate, nu toată suferința este rea, ci, există suferință care este lucrarea diavolului şi mai există suferință care este vindecătoare de rău, răul însuşi fiind duhul cel rău care lucrează în omul nebun şi necumpătat.

Suferința şi nefericirea care au căzut asupra multor împărați ai Israelului, *care au făcut ceea ce este rău în ochii Domnului,* au fost lucrarea şi urmarea păcatului lor. Cu toate acestea, suferința şi nefericirea pe care Domnul le îngăduie să cadă asupra celor drepți, nu este lucrarea diavolului, ci un leac, atât pentru cei drepți, cât şi pentru cei din jurul acestora, care înțeleg că suferința lor este trimisă de la Dumnezeu pentru binele lor. Atunci, suferința care vine din lovirile duhurilor rele asupra omului, sau ca o urmare a păcatului, este rea. Dar suferința pe care Dumnezeu o îngăduie să cadă asupra oamenilor, pentru a-i curăți în întregime de păcat, îi scoate de sub puterea diavolului şi îi aduce aproape de Dumnezeu - această suferință curățitoare nu este nici de la diavol, nici nu este rea în sine, ci este de la Dumnezeu,

pentru binele oamenilor. *"Bine este mie că m-ai smerit ca să învăț îndreptările Tale"* (Psalm 118:71), spune înțeleptul Împărat David. Diavolul este rău şi calea diavolului este păcatul. În afara diavolului şi a păcatului, nu există nici un fel de rău. Duhul cel rău este răspunzător pentru chinuirile şi suferințele acestui tânăr, nu luna. Dacă Dumnezeu, în dragostea Lui pentru oameni, nu ar înfrâna duhurile cele rele şi nu i-ar ocroti pe oameni de acestea, fie nemijlocit, fie mijlocit, prin îngerii Săi, atunci, cât ai clipi din ochi, duhurile cele rele ar zdrobi întreaga lume în suflet şi în trup, tot aşa cum lăcustele zdrobesc semințele pe câmp.

"Şi am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut." A spus Domnului tatăl copilului bolnav. Trei dintre ucenici nu erau de față: Petru, Iacov şi Ioan, care fuseseră cu Domnul pe muntele Tabor când El S-a schimbat la față şi coborâseră muntele dimpreună cu El, ca să găsească la poalele muntelui *mulțime* adunată în jurul celorlalți Apostoli şi al copilului cel bolnav. Negăsindu-l pe Hristos, tatăl cel îndurerat şi-a adus fiul la ucenicii lui Hristos, dar nu le stătuseră lor în putință să-l ajute. Ei nu l-au putut ajuta, mai întâi, pentru lipsa lor de credință; în al doilea rând, pentru lipsa de credință a tatălui copilului şi, în al treilea rând, pentru întreaga lipsă de cedință a cărturarilor care erau de față, în jurul ucenicilor, cu care se aflau în stare de război (Marcu 9:16). Credința slabă a tatălui se vădeşte în cuvintele sale către Hristos. El nu vorbeşte aşa cum a făcut-o leprosul: *"Doamne, dacă voieşti, poți să mă curățești"* (Matei 8:2). Acolo vorbeşte credința puternică a omului. El nu vorbeşte nici ca dregătorul Iair, când I-a cerut lui Hristos să-i aducă fiica iarăşi la viață: *"Venind, pune mâna Ta peste ea şi va fi vie"* (Matei 9:18). Şi aici vorbeşte un om cu credința puternică. El vorbeşte şi mai puțin hotărât decât sutaşul din Capernaum, a cărui slugă era bolnavă: *"Numai zi cu cuvântul şi se va vindeca sluga mea"* (Matei 8:8). Aici vorbeşte credință foarte mare. Dar cel cu cea mai mare credință nu spune nimic, ci numai se apropie de Hristos şi se apucă de marginea veşmântului Lui, aşa cum a făcut femeia cu scurgere de sânge şi mulți alții. Acest tată nu se poartă, nici nu vorbeşte ca aceştia, ci Îi spune lui Hristos: *"Dar de poți ceva, ajută-ne"* (Marcu 9:22). Dar de poți ceva! Sărmanul om; desigur că el ştia foarte, foarte puțin despre puterea lui Hristos, ca să vorbească astfel cu Cel care poate toate lucrurile să le facă. Credința sa cea slabă a slăbit chiar şi puterea Apostolilor de a-l ajuta şi au mai ajutat la aceasta şi defăimările cele răutăcioase ale cărturarilor împotriva lui Hristos şi a ucenicilor Lui. *"Dar de poți face ceva"!* aceasta descoperă doar o scânteie ştearsă de credință - foarte, foarte mică şi care se stinge uşor.

Iar Iisus, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Domnul a grăit această ocară tuturor în general: tuturor necredincioşilor şi tuturor celor cu puțină credință din Israel şi tuturor celor care se aflau în fața Lui: tatălui copilului bolnav, ucenicilor şi, în mai ales, cărturarilor. *"O, neam necredincios!"* Cu alte cuvinte: O, neam care s-a înrobit răului, diavolului, care crede cu neclintire în puterea diavolului, care slujeşte diavolului cu slugărnicie, şi se împotriveşte binelui şi se împotriveşte lui Dumnezeu; care are o credință slabă în bine sau lipseşte cu desăvârşire, şi fuge de bine cu răzvrătire! Şi de aceea Domnul adaugă cuvintele: *"şi îndărătnic"*. El a vrut în felul acesta să arate de unde vine necredința - din stricăciune sau, şi mai lămurit - din păcat. Necredința este urmarea; stricăciunea este pricina. Necredința este unirea cu diavolul, dar păcatul - stricăciunea - este calea care duce la această unire. Stricăciunea este starea de a fi căzut de la

Dumnezeu şi necredinţa este întunericul, slăbiciunea şi groaza în care este aruncat omul când cade de la Dumnezeu. Dar vedeţi câtă grijă are Domnul şi cât de prevăzător este El în zicerile pe care le rosteşte. El nu spune pe nume, ci vorbeşte în general. El nu îi judecă pe oameni, ci îi deşteaptă. Nici nu Îl preocupă să aducă vreo ocară asupra vreunui om oarecare şi nici să-i umilească pe oameni, ci le trezeşte conştiinţa şi îi ajută ca să se ridice deasupra lor înşile. Ce învăţătură mare este aceasta pentru vremurile noastre, pentru neamul nostru, care dă drumul cuvintelor atât de grabnic şi îndată se simte ocărât! Dacă oamenii de astăzi, numai s-ar sili şi şi-ar măsura vorbele pe care le rostesc şi dacă ar pune capăt ocărilor unora faţă de alţii, jumătate din răul din lume ar dispărea şi jumătate din duhurile cele rele ar fi izgonite din mijlocul oamenilor. Auziţi cât vorbeşte de înţelept marele Apostol Iacov, învăţând de bine din exemplul Învăţătorului: *"Toţi greşim în multe chipuri; dacă nu greşeşte cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârşit, în stare să înfrâneze şi tot trupul. Dar, dacă noi punem în gura cailor frâul, ca să ni-i supunem, ducem după noi şi trupul lor întreg."* (Iacov 3:2-3). Care este semnificaţia cuvintelor lui Hristos: *"Până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi?"* Închipuiţi-vă un om nobil şi luminat, izgonit printre sălbatici, ca să vieţuiască împreună cu ei. Sau închipuiţi-vă un împărat mare, lăsându-şi tronul şi coborând în aşezământul vagabonzilor murdari, nu numai ca să vieţuiască împreună cu ei şi ca să cerceteze felul lor de viaţă, ci şi ca să-i înveţe să gândească, să simtă şi să lucreze ca împăraţii, cu nobleţe şi cu inimă mare. După trei zile n-ar striga fiecare împărat pământesc: "Până când voi fi cu voi?" N-ar fi prea multă urgie, prostie, murdărie şi duhoare după trei zile? Dar Domnul Iisus, Împăratul împăraţilor, a rostit cu glas aceste cuvinte, abia după treizeci şi trei de ani de vieţuire printre oameni, care erau mai departe de înălţimea Lui, decât erau oamenii cei mai sălbatici, de omul cel mai civilizat şi mai nobil, şi cu mult mai departe decât vagabonzii cei mai murdari, faţă de cei mai mari împăraţi de pe pământ. Probabil că El nu a măsurat timpul în zile şi în ani, ci în lucrările şi minunile pe care le făcuse El înaintea feţei miilor de oameni şi în învăţătura răspândită şi semănată în multe mii de suflete omeneşti. Şi după toate aceste lucrări şi minuni, învăţătura şi întâmplările ce puteau cuprinde o perioadă de o mie de ani, aşa cum sarea dă gust pentru o mie de neamuri de oameni, El a văzut de îndată că ucenicii Săi nu puteau vindeca un singur copil epileptic, şi să izgonească un singur duh rău dintr-un om, cu toate că El îi învăţase cu cuvântul şi cu exemplul, cum să alunge legiunile. Şi El a auzit un păcătos cu credinţă puţină spunându-I: *"Dar de poţi face ceva ... ajută-ne!"* (Marcu 9:22).

Când Domnul mustrase pe cei care erau de faţă, pentru lipsa lor de credinţă, El le-a poruncit să-l aducă la El pe copilul cel bolnav: *"Aduceţi-l la Mine"*. Şi El a certat diavolul şi diavolul a ieşit de îndată din copil şi copilul s-a vindecat în ceasul acela. Aceasta este relatarea lui Matei. Ceilalţi doi Evanghelişti dau amănunte despre lucrurile care s-au petrecut înainte de adevărata vindecare a copilului. Iată cele trei amănunte: mai întâi, că Hristos a întrebat pe tatăl de câtă vreme era bolnav fiul său; în al doilea rând, că El a întărit credinţa, ca o trebuinţă de netăgăduit a vindecării; şi în al treilea rând că, pe când copilul era adus la Hristos, diavolul îngrozitor l-a chinuit cu înfricoşare pe copil, apoi l-a lăsat şi a plecat. *"Câtă vreme este de când i-a venit aceasta?"* (Marcu 9:21), a întrebat Iisus pe tatăl copilului bolnav. El nu a pus această întrebare pentru El, ci pentru cei din jurul Lui. El văzuse totul limpede şi ştia că boala băiatului era de multă vreme. Şi tatăl a răspuns: *"Din copilărie"*. Să audă şi să ştie toţi, ce suferinţe îngrozitoare vin

de la duhurile cele rele şi cât de puternic îl ocroteşte Dumnezeu pe om, fără de care duhurile rele ar fi pierdut de foarte multă vreme atât trupul, cât şi sufletul copilului, în întregime; şi, în cele din urmă, ce putere mare are Fiul lui Dumnezeu asupra celui mai nebun dintre duhurile cele rele. *"Fie-Ţi milă de noi"*, spune lui Hristos tatăl copilului. *"De noi"*, spune el, nu numai de copil. Pentru că suferinţa copilului este în acelaşi timp şi a tatălui şi a întregii case şi familii. Dacă s-ar vindeca copilul, s-ar ridica o mare povară de pe multe suflete omeneşti. Iisus i-a zis: *"De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede"* (Marcu 9:23).

Potrivit felului obişnuit de lucru al lui Dumnezeu, aici Domnul Iisus a vrut să facă cât mai multe lucruri bune într-o singură faptă. Un lucru bun, era să restabilească starea de sănătate a copilului. Şi de ce să nu facă şi altele? De ce să nu întărească credinţa tatălui copilului? Şi de ce să nu facă în acelaşi timp un al treilea lucru bun: să arate tăria Lui cât mai puternic cu putinţă, în aşa fel încât oamenii să creadă în El? Şi de ce să nu facă şi un al patrulea lucru bun: să dea pe faţă necredinţa şi stricăciunea şi purtarea linguşitoare a oamenilor faţă de lucrurile cele rele, de duhurile cele rele şi de păcat? Şi de ce să nu facă şi al cincilea, al şaselea şi al şaptelea şi tot binele pe care-l trage după sine o faptă bună? Căci o faptă bună întotdeauna aduce după sine şi multe alte fapte bune.

Dar vezi cum, încă o dată, Domnul îmbină în chip înţelept, fermitatea cu blândeţea. El dă la iveală necredinţa, vorbeşte în termeni generali, trezind credinţa în toţi, dar nu umileşte pe cineva anume, în chip personal. Dar acum, când El Se îndreaptă către cel care se roagă de El să-l milostivească, El nu vorbeşte aspru, ci cu mare grijă şi cu blândeţe: *"De poţi crede"*. Asemenea grijă şi blândeţe din partea lui Hristos a pricinuit lucrarea dorită. Tatăl a strigat şi a spus cu lacrimi: *"Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele!"* (Marcu 9:24). Nimic nu topeşte gheaţa necredinţei cu atâta repejune ca lacrimile. În clipa aceea, când omul acesta plângea înaintea Domnului, el se pocăia de necredinţa lui de odinioară şi, în lăuntrul său, atunci când se afla înaintea lui Dumnezeu, credinţa lui a crescut, clocotind ca iureşul apelor umflate ale râurilor. Şi atunci el a dat glas cuvintelor care au rămas ca o vestire de tărie pentru oamenii tuturor vremurilor: *"Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele!"* Aceste cuvinte arată că omul nici măcar nu poate veni la credinţă fără ajutorul lui Dumnezeu. Omul poate veni numai la o credinţă slabă, prin puterile lui: la o credinţă în bine şi rău sau, cu alte cuvinte, la o îndoială în ceea ce priveşte binele şi răul. Dar calea este cu adevărat foarte lungă, de la o anumită măsură a credinţei, până la credinţa adevărată, şi nici un om nu poate urma această cale, fără mâna călăuzitoare a lui Dumnezeu. "Ajută-mă, o, Doamne, să cred întru Tine!" "Ajută-mă să nu cred în diavol!" "Ajută-mă să scap cu totul de diavol şi să mă unesc cu Tine!" Acesta este înţelesul cuvintelor: *"Ajută necredinţei mele!"*

*Ş*i când au adus ei copilul, *apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pământ şi l-a zguduit.* (Luca 9:42). Acesta a fost ultimul lucru pe care Dumnezeu l-a îngăduit diavolului, pentru ca toţi oamenii să vadă înfricoşarea şi groaza pe care este în stare să le aducă diavolul asupra omului, şi să se lămurească cât de puţină este puterea omului, chiar şi puterea celor mai buni doctori din lume, ca să mântuiască viaţa unui singur om dintr-o asemenea înfricoşare şi groază; şi aşa, văzând puterea diavolului şi înţelegând că ei sunt lipsiţi în întregime de orice ajutor, oamenii să poată cunoaşte puterea măreaţă şi sfântă a Domnului Iisus. Evanghelistul Marcu citează aici cuvintele pe care le-a rostit Domnul duhului rău: *"Duh mut şi surd, Eu*

îți poruncesc: Ieşi din el şi să nu mai intri în el!" (Marcu 9:25). "Eu îți poruncesc", spune Domnul. El este izvorul puterii şi tăriei şi nu are nevoie să împrumute de la nimeni altul. *"Toate câte are tatăl ale Mele sunt"* (Ioan 16:15), a spus Domnul Iisus cu un alt prilej. Şi acum, după cum vedem, El dovedeşte aceasta prin fapte. "Eu vorbesc de la Mine; îți poruncesc prin puterea Mea şi cu puterea mea te izgonesc." Să fie lămurit oamenilor că El nu este unul dintre prooroci, care a făcut anumite fapte cu ajutorul lui Dumnezeu, ci Fiul Dumnezeului Celui viu, pe care proorocii L-au vestit şi oamenii Îl aşteptau.

Trebuie să mai observăm şi partea a doua a poruncii lui Hristos către diavol: *"Să nu mai intri în el!"* Deci, Domnul îi porunceşte nu doar să iasă din el, ci să nu se mai întoarcă la copil, care pătimise îndelung. Aceasta înseamnă că omul, chiar după ce a fost curățit, poate să atragă din nou necurăția la el. Diavolul care a fost scos din om poate să se întoarcă la el. Aceasta se întâmplă atunci când păcătosul care s-a pocăit şi a fost iertat de Dumnezeu, se întoarce le vechiul său păcat. Atunci diavolul intră în el din nou. De aceea Domnul porunceşte diavolului ca nu numai să plece de la băiat, ci să nu se mai întoarcă în el nicodată; mai întâi, pentru ca darul Lui cel sfânt să fie întreg şi desăvârşit; şi, în al doilea rând, pentru că putem desprinde din această învățătură convingerea că, după ce am primit o dată iertarea lui Dumnezeu, noi trebuie să nu ne mai întoarcem la vechiul păcat, precum nu se întoarce câinele la ceea ce a vomat, şi, prin aceasta, să ne descoperim din nou în fața primejdiei de moarte, prin deschiderea uşii către duhul cel rău, ca el să intre în noi şi să se facă stăpânul nostru.

După această mare minune a lui Hristos, *toți au rămas uimiți de mărirea lu Dumnezeu*, scrie Sfântul Luca (9:43). O, această uimire față de marea putere a lui Dumnezeu, ar putea rămâne ca un adevăr pentru vreme îndelungată, şi de neuitat, în sufletele oamenilor! De nu s-ar sparge degrabă ca baloanele de săpun în apă! Dar Dumnezeu nu seamănă fără folos. Dacă sămânța care cade pe cale, pe piatră şi printre spini se pierde, cea care cade pe pământ bun nu se pierde, ci va aduce roadă tot mai departe şi însutit.

Când ucenicii erau împreună cu Hristos, numai ei singuri, aceştia L-au întrebat: *"De ce noi n-am putut să-l scoatem?"* Iar Iisus le-a răspuns: *"Pentru puțina voastră credință. Căci adevărat grăiesc vouă: Dacă veți avea credință cât un grăunte de muştar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi vouă cu neputință."* Pricina neputinței este necredința, în chip lămurit. Cu cât credința este mai mare, cu atât şi puterea este mai mare, cu cât credința este mai mică, cu atât şi puterea este mai mică. Domnul dăduse odinioară ucenicilor Săi *putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată şi să le tămăduiască orice boală şi orice neputință* (Matei 10:1). Şi pentru o vreme ei s-au folosit bine de puterea aceea. Dar în măsura în care credința lor s-a împuținat, fie din frica de lume, ori din mândrie, tot aşa şi puterea care li s-a dat lor a slăbit. Iată, lui Adam i se dăduse putere peste întreaga zidire, dar Adam, prin neascultare, lăcomie şi mândrie, a luat aceasta în uşor şi a pierdut-o.Tot aşa şi Apostolii, prin vreo greşeală ce au făcut-o, şi-au pierdut puterea şi tăria care li se dăduse lor. Dar această putere pierdută se poate câştiga din nou numai prin credință, tot mai multă credință. De aceea Domnul foloseşte acest prilej şi întăreşte în chip deosebit şi cu tărie puterea credinței. Credința poate muta munții din loc; nu există ceva care să nu poată face credința. Un grăunte de muştar este foarte mic, dar mirosul lui pătrunde un întreg vas cu mâncare. (Chiril al Ierusalimului spune în *Catehezele* sale nr. V: "Aşa cum

un grăunte de muştar, de mărime mică, dar cu lucrare puternică, atunci când este semănat într-un loc mic, dă muguri mulți şi, când a crescut, poate adăposti păsări, tot la fel şi credința din suflet, foarte degrabă săvârşeşte faptele cele mai mari. Tot la fel şi credința în El, că poți primi de la El o credință lucrătoare ce depăşeşte tăria omenească.") Dacă încă ai credință cât un grăunte de muştar, munții se vor duce de la fața ta şi se vor muta dintr-un loc într-altul.

Atunci, de ce Domnul Însuşi nu a mutat munții? Pentru că nu a fost trebuincios pentru El, să facă acest lucru. El a făcut numai acele minuni care erau trebuincioase şi de folos oamenilor, pentru mântuirea lor. Cu toate acestea, este o minune mai mare să muți munții din loc, decât să schimbi apa în vin, să înmulţeşti pâinile, să izgoneşti demonii din oameni, să vindeci toate felurile de boli, să mergi pe apă sau să potoleşti apele mării dezlănțuite de furtună şi vânturile cu un cuvânt - sau un gând? Nu se înlătură în nici un chip faptul că, următorii lui Hristos, pentru o anumită nevoie şi cu mare credință, ar săvârşi minunea de a muta munții din loc. Dar există munți mai mari, ținuturi muntoase mai sălbatice, poveri şi vlăguire mai îngrozitoare pentru sufletul omului, decât grijile lumeşti, legăturile şi lanțurile lumeşti? Cel care este în stare să doboare muntele acesta din sufletul omului şi să-l arunce în mare, a mutat într-adevăr munții cei mai mari şi mai grei din lume.

"Dar acest neam de demoni nu iese decât numai cu rugăciune şi cu post." Postul şi rugăciunea sunt cei doi stâlpi ai credinței; două focuri vii care ard duhurile cele rele. Prin post, toate patimile trupeşti sunt potolite şi nimicite, mai ales amestecătura; prin rugăciune, toate celelalte patimi ale sufletului, inimii şi minții sunt domolite şi strivite: intențiile rele şi faptele rele, răzbunarea, zavistia, ura, răutatea, mândria, ambiția şi altele. Prin post, se curăță mădularele trupului şi ale sufletului de murdăria patimilor şi a năravurilor lumeşti; prin rugăciune, harul Duhului Sfânt se pogoară în vasul gol, curățit - şi plinătatea credinței stă în sălăşluirea Duhului lui Dumnezeu în om. Din vremuri nepovestite, Biserica Ortodoxă a dat o mare greutate postului, ca leac încercat şi cu bune urmări asupra patimilor trupeşti, şi l-a arătat ca armă puternică împotriva duhurilor rele. Toți cei care nesocotesc sau nu primesc postul, de fapt, nesocotesc sau nu primesc o poruncă limpede şi hotărâtoare a Domnului Iisus din rânduiala mântuirii omului. Rugăciunea este întărită şi sporită prin post; credința se întăreşte prin post şi prin rugăciune - şi credința mută munții, scoate demonii şi face cu putință, ceea ce este cu neputință.

Ultimele cuvinte ale lui Hristos din pericopa Evanghelică de astăzi, par să nu aibă nici o legătură cu întâmplarea povestită. După marea minune de vindecare a copilului posedat de diavol, pe când oamenii se minunau de aceasta, Domnul a început dintr-o dată să vorbească ucenicilor Săi despre Patima Lui: *"Fiul Omului va să fie dat în mâinile oamenilor, şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia."* De ce, după această minune, ca şi după alte minuni ale Lui, Domnul vorbeşte ucenicilor despre Patima Lui? Pentru ca, atunci când va veni vremea care trebuie să vină, inimile lor să nu se teamă. El le spune aceasta după marile Lui minuni, aşa încât această vestire mai dinainte să se asemene cu marile Lui minuni, şi cu mărirea, cu slava şi cu bucuria cu care a fost aşteptat şi însoțit, ca să se întipărească mai bine în mințile oamenilor. Dar El mai spune aceasta şi ca învățătură, nu doar Apostolilor, ci şi nouă, că după asemenea fapte mari, noi nu trebuie să aşteptăm răsplată de la oameni, ci să fim pregătiți pentru ceea ce este mai rău şi pentru cele mai grele lovituri şi umiliri chiar de la cei pe care i-am ajutat mai mult.

Cu toate acestea, Domnul nu a spus mai dinainte numai despre suferința și moartea Lui, ci și despre Învierea Lui. La capătul tuturor acestora va fi Învierera, biruința și slava veşnică. Domnul spune mai dinainte ucenicilor Lui ceva ce pare cu totul nepotrivit, pentru a scoate la iveală credința lor care urmează să se arate; ca să învețe să creadă ceea ce li se spune. Este nevoie doar de atâta credință, cât un grăunte de muştar, sau chiar mai puțin, pentru ca fiecare om să se pregătească să aştepte orice suferință în această lume, cunoscând cu siguranță faptul că, la sfârşitul tuturor lucrurilor, ei se vor afla întru Înviere. Trebuie să privim toată slava lumească şi toată lauda oamenilor ca pe nimica toată. După toate măririle pe care le poate da lumea, trebuie să ne pregătim pentru suferință. Trebuie să primim tot ceea ce ne trimite Tatăl Cel ceresc cu supunere şi ascultare. Nu trebuie să ne lăudăm niciodată cu ceea ce am făcut pentru oameni, pentru oraşul sau satul nostru, pentru poporul sau țara noastră, ori să ne răzvrătim atunci când suferința ne apasă. Pentru că, dacă am făcut ceva pentru cei din jurul nostru, aceasta a fost cu ajutorul lui Dumnezeu. Cu adevărat, fiecare lucrare bună se face de către Dumnezeu prin noi. De aceea Dumnezeu are toată dreptatea să ne trimită suferință după slavă lumească, umilire după laudă, sărăcie după bogăție, batjocură după linguşire, boală după sănătate, singurătate şi izolare după mulțime de prieteni. Dumnezeu ştie de ce ne trimite asta. El ştie că toate astea sunt pentru binele nostru. Mai întâi, pentru că noi trebuie să învățăm să căutăm prețuirile veşnice şi nestricăcioase şi ca să nu fim duşi la moarte de strălucirea fățarnică şi trecătoare a acestei lumi; şi, în al doilea rând, pentru ca să nu primim toată răsplata pentru lucrările şi ostenelile noastre cele bune, de la oameni şi de la lume în viața aceasta, aşa încât, în lumea ce va să vină, să nu mai avem nimic de căutat sau de primit. Să nu ni se spună nouă la poarta Împărăției cerurilor: "Mergi de aici; ți-ai primit plata ta!"

Să nu ni se întâmple nouă aceasta; să nu ne piardă pe noi pentru veşnicie stricăciunea cea nescăpătoare a lumii acesteia, de la care am primit mărire, laudă şi cinste. Singurul nostru Prieten, Domnul nostru Iisus Hristos, ne învață că, după cea mai mare mărire, laudă şi cinste pe care ni le dă nouă lumea, trebuie să ne pregătim să ne luăm crucea. Mărire şi laudă veşnică să I se aducă lui Iisus Hristos, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

17. DUMINICA A V-A DIN POSTUL MARE
EVANGHELIA DESPRE SLUJIREA ŞI PATIMILE FIULUI LUI DUMNEZEU

Marcu 10:32-45

Şi luând la Sine, iarăşi, pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple: Că, iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi predat arhiereilor şi

cărturarilor; şi-L vor osândi la moarte şi-L vor da în mâna păgânilor. Şi-L vor batjocori şi-L vor biciui şi-L vor omorî, dar după trei zile va învia. Şi au venit la El Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedeu, zicându-I: Învăţătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine. Iar El le-a zis: Ce voiţi să vă fac? Iar ei i-au zis: Dă-ne nouă să şedem unul de-a dreapta Ta, şi altul de-a stânga Ta, întru slava Ta. Dar Iisus le-a răspuns: Nu ştiţi ce cereţi! Puteţi să beţi paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezaţi cu botezul cu care Mă botez Eu? Iar ei I-au zis: Putem. Şi Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veţi bea, şi cu botezul cu care Mă botez vă veţi boteza, dar a şedea de-a dreapta Mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit. Şi auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov şi pe Ioan. Şi Iisus, chemându-i la Sine, le-a zis: Ştiţi că cei ce se socotesc cârmuitori ai neamurilor domnesc peste ele şi cei mai mari ai lor le stăpânesc. Dar între voi nu trebuie să fie aşa, ci care va vrea să fie mare între voi să fie slujitor al vostru, şi cel care va vrea să fie întâi între voi să fie tuturor slugă. Că şi Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi.

Smerenia Domnului nostru Iisus Hristos este un lucru de mare măreţie, fiindcă minunile Sale sunt o mare uimire, dimpreună cu Învierea Sa - acea minune a minunilor. Luând trup împuţinat şi strâmt, de rob, El a ajuns slujitorul robilor Săi.

De ce încearcă oamenii să pară mai mari şi mai buni decât sunt? Iarba de pe câmp nu încearcă aceasta, şi nici peştii din apă sau păsările din văzduh. Atunci, de ce oamenii fac aceasta? Pentru că, odinioară, ei au fost cu adevărat mai mari şi mai buni decât sunt acum, şi umbra acestei amintiri îi îndeamnă la exagerarea măreţiei şi bunătăţii lor - pe o coardă întinsă prea tare şi să fie mânuiţi de demoni.

Dintre toate lucrurile pe care trebuie să le înveţe omul, smerenia este lucrul cel mai greu. De aceea, Domnul Iisus Şi-a făcut cunoscută învăţătura Lui despre semerenie în termenii cei mai limpezi cu putinţă, atât în cuvânt, cât şi în faptă, aşa încât nimeni să nu poată pune la îndoială însemnătatea de nemăsurat şi de neînlăturat a smereniei, în lucrarea de mântuire a omului. De aceea a venit El îmbrăcat în trup omenesc stricăcios, întocmai aşa cum se făcuse cel al lui Adam, ca pedeapsă pentru căderea lui în păcat. El, Domnul Cel fără de păcat şi Făcătorul heruvimilor minunaţi şi strălucitori, S-a îmbrăcat în veşmânt gros, stricăcios, de întemniţat vinovat. Nu este aceasta, în sine, o lecţie destul de limpede, despre smerenia pe care trebuie să o înveţe oamenii cei păcătoşi? Domnul a repetat această lecţie prin naşterea Lui în peştera păstorilor, în locul unei curţi împărăteşti, aflându-Se în preajma păcătoşilor şi săracilor care erau batjocoriţi, prin spălarea picioarelor ucenicilor Lui, luând de bunăvoie Patima Lui asupra Lui şi, în cele din urmă, răstignindu-Se pe Cruce, prin înghiţirea până la fund a paharului suferinţei celei mai amare. Cu toate acestea, oamenii au socotit că învăţătura despre smerenie este cea mai grea de priceput, şi la fel este să o pună în lucrare. Chiar şi ucenicii lui Hristos, care fuseseră dimpreună cu bunul şi smeritul lor Domn în fiecare zi, nu au fost în stare să înţeleagă bunătatea Lui şi nici să înveţe smerenia Lui. Preocuparea pe care o aveau pentru ei şi situaţia lor, slava şi răsplata lor, s-a pus în privelişte chiar în clipele cele mai hotărâtoare, când ei ar fi trebuit să se gândească cel mai puţin la aceste lucruri. Dar aceste

slăbiciuni li s-au arătat în acele clipe cu îngăduința lui Dumnezeu, astfle ca neamuri de-a rândul să vadă toate slăbiciunile, căderea păcătoasă şi nimicnicia firii omeneşti. De exemplu, când Domnul a rostit cuvinte grele despre bogați: *"Mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decât să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu"*, Petru L-a întrebat pe Domnul despre răsplata pentru fiecare ucenic: *"Cu noi oare ce va fi?"* (Matei 19:24, 27). Cu un alt prilej, când Domnul a vorbit ucenicilor Lui despre vindere, chinuire şi moartea Fiului lui Dumnezeu, ucenicii mergeau în urma Lui, vorbind între dânşii *care era mai mare*. Cunoscându-le gândurile şi auzind vorbirea lor şoptită, Hristos, luând un copil, l-a pus în mijlocul lor şi, luându-l în brațe, i-a mustrat pentru cearta lor despre întâietate, folosind copilul drept exemplu (Marcu 9:31-37). Iarăşi, în ultima Lui călătorie la Ierusalim, când Domnul vorbea mai amănunțit despre suferința Lui, spunând dinainte că Fiul Omului va fi dat în mâinile păgânilor: *"Şi-L vor batjocori şi-L vor biciui şi-L vor omorî, dar după trei zile va învia."* - în ceasul acela însemnat şi îngrozitor, când Domnul Slavei vestea umilirea Lui de la urmă, şarpele mândriei a mai ridicat o dată capul şi a îndemnat pe doi dintre ucenicii apropiați să rostească o întrebare linguşitoare, care părea mai mult o batjocură față de marile şi îngrozitoarele suferințe ale Domnului. Evanghelia de astăzi vorbeşte despre întâmplarea cea din urmă.

Şi luând la Sine, iarăşi, pe cei doisprezece, a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple. Nu era acum nici prima, nici a doua, nici ultima oară când Mântuitorul le vestea dinainte despre Patima Lui care urma să vină. Urcând din Galileea la Ierusalim, ca să nu Se mai întoarcă pe calea aceea în haina cea trupească, Domnul a repetat ucenicilor Săi lucrurile pe care El le mai spusese lor de câteva ori. De ce repeta El acelaşi lucru de atâtea ori? Pentru a scoate din rădăcină şi ultima încolțire a mândriei pe care El o mai putea vedea în lăuntrul lor şi care se arăta în clipa aceea. Mai mult, pentru ca ei să nu fie luați, fără să-şi dea seama, de valul acestor întâmplări îngrozitoare şi să fie aruncați în deznădejde, năruindu-li-se toată nădejdea pe care o aveau în inimile lor. În felul acesta, zicerea cu limpezime a vestirilor tuturor întâmplărilor care urmau să se întâmple, le va aduce lumină ucenicilor Săi, ca o rază neobişnuită şi tainică, luminându-le şi încălzindu-le sufletele în vremea celor mai întunecate clipe ale scurtei biruințe a păcătoşilor asupra Celui Singur Drept. În sfârşit, şi pentru a-i pregăti pentru propria lor suferință şi cruce, *"Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi?"* (Luca 25:31). *"Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni."* (Ioan 15:20). El este primul care primeşte suferința, dând exemplu tuturor. În ultima Lui călătorie către Ierusalim, Domnul a arătat aceasta ucenicilor Săi, nu numai prin cuvinte, ci şi prin faptele Sale, căci Evanghelistul Marcu aduce această lămurire uimitoare chiar înainte de începerea Evangheliei de astăzi: *şi erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Şi ei erau uimiți şi cei ce mergeau după El se temeau.* (Marcu10:32). Se pare că în chip cu totul deosebit față de obiceiul Lui, El mergea înaintea lor, ca să le arate grăbirea de bunăvoie către patima Sa şi supunerea Sa față de Voia Tatălui Său, şi ca să le mai arate exemplul Său de a fi primul la suferință. Şi atunci, ucenicii trebuie să-şi urmeze Domnul lor Cel sfânt, care este primul în suferință şi, de bunăvoie, îi îndeamnă şi pe ei către sfârşitul lor mucenicesc. Dar ucenicii erau *uimiți*, pentru că ei nu pricepeau umilirea şi moartea Celui Unul care, de atâtea ori Se arătase în priveliştea lor, ca fiind mai puternic decât oamenii, decât natura şi decât legiuni întregi de draci. Şi ei, urmându-L pe El, *se temeau*, pentru că, deşi

nu înțelegeau, totuşi ei simțeau că toate lucrurile acelea cumplite şi de neînchipuit despre care vorbise El de atâtea ori, urmau să se întâmple.

"Că iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi predat arhiereilor şi cărturarilor; şi-L vor osândi la moarte şi-L vor da pe mâna păgânilor. Şi-L vor batjocori şi-L vor biciui şi-L vor omorî, dar după trei zile va învia." Acestea toate urmau să se petreacă pas cu pas, cuvânt cu cuvânt, numai după puține zile. Prevestirea dată de El era atât de adevărată, cum numai El putea face, căci ochii Lui puteau vedea în acelaşi timp prezentul şi viitorul, El fiind Cel care vede la fel de limpede ceea ce trebuie să se întâmple şi ceea ce s-a întâmplat deja. Înălțat deasupra tuturor celor ale firii, Domnul Iisus Se ridica şi deasupra veacurilor. Întâmplările tuturor vremurilor I se arătau în priveliște, la fel cum toate întâmplările care au loc pe stradă, sunt limpezi pentru ochii omului obişnuit care se află de față. Cel care putea vedea întregul trecut al femeii samarinence şi viitorul întregii lumi până la sfârşitul veacurilor, putea să vadă lesnicios şi limpede, ceea ce urma să I se întâmple Lui după ce urca dealurile Iudeii spre Ierusalim, pentru ultima oară. În vreme ce ucenicii aşteptau de la El, în felul lor omenesc, minuni tot mai mari şi mai mari, şi slavă tot mai mare şi mai mare, El Se vedea în mijlocul mulțimii de popor, legat, batjocorit, scuipat, sângerând şi răstignit pe cruce. Înainte de a ajunge la ultima şi cea mai mare minune a Sa, El trebuia să ajungă să fie murdăria lumii, un fleac pe care să-l scuipe cei mai murdari păcătoşi, pe care i-a cunoscut lumea. Înainte de Înălțarea Sa la cer, El trebuia să Sr pogoare în adâncul cel mai de dedesubt al pământului, mai adânc decât mormintele, chiar până în adâncurile iadului. Înainte de a intra în slava cea cerească şi de a-Şi lua locul pe tron ca Judecător al cerului şi al pământului, El trebuia să îndure bătaie şi ruşine. *"Dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă."* (Ioan 12:24). Fără suferință, nu există înviere; fără umilire nu există preamărire. El desluşise aceasta ucenirilor Săi vreme de trei ani întregi şi acum, chiar înainte de a Se despărți de ei, era limpede că ei nu L-au înțeles. Fiindcă vedem acum doi dintre ucenicii Săi cei mai apropiați venind la El, cu o cerere de felul acesta:

Şi au venit la El Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedeu, zicându-I: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine. Iar El le-a zis: Ce voiți să vă fac? Iar ei i-au zis: Dă-ne nouă să şedem unul de-a dreapta Ta, şi altul de-a stânga Ta, întru slava Ta. Acestea erau gândurile şi doririle care îi urmăreau pe aceşti doi ucenici chiar în ajunul sfârşitului cumplit, pe care avea să-l îndure Învățătorul lor! Aceasta este firea omului învârtoşată, grosolană, pe care Domnul, Vindecătorul, căuta să o înmoaie şi să o îndumnezeiască! După ce întărise şi tot repetase că *"şi mulți dintre cei dintâi vor fi pe urmă, şi din cei de pe urmă întâi"*, această învățătură a fugii de mărirea şi de slava lumească, după ce dăduse pilda supunerii față de Voia lui Dumnezeu şi, în cele din urmă, după prevestirea cumplită a ultimei Sale umiliri şi suferințe nedrepte - aceşti doi ucenici ai Săi, care erau dintre cei mai apropiați, se osândesc pe ei, prin căutarea răsplătirii şi slavei lor de la Domnul! Gândurile lor zboară de la suferințele cumplite prevestite ale Domnului, ei se gândesc numai la slava Lui cea mai dinainte spusă. Ei cer partea leului din această slavă, numai pentru dânşii: să stea unul de-a dreapta şi celălalt de-a stânga Domnului când El va veni să împărățească! Cel fel de prieteni sunt aceştia care nu sunt prinşi de suferință, la gândul tuturor suferințelor prietenului lor, care aveau să vină? "Voi sunteți prietenii Mei!" (Ioan 15:14), le-a spus Domnul. Iar ei se

poartă cu atâta necugetare față de suferințele Lui şi îşi cer partea lor - şi aceasta pare foarte îndestulătoare - a slavei care va fi a Lui, numai după umilirea, sudoarea, vărsarea de sânge, suferința şi durerea prin care avea să treacă. Ei nu cer să fie părtaşi la suferințele Lui, ci numai la slava Lui. Dar pe ce bază învinuim noi pe aceşti doi frați? S-au întâmplat toate astea pentru a scoate la iveală stricăciunea adâncă a firii omeneşti. Căutarea slavei fără suferință de către Iacov şi Ioan este căutată de către toți urmaşii lui Adam - întotdeauna slava fără suferință. Ori de câte ori vorbea Domnul despre slava Lui viitoare, El vorbea întotdeauna şi despre suferința care va fi mai înainte. Dar Apostolii Lui, ca şi ceilalți oameni, voiau să sară peste suferință în slavă, în chip nemijlocit. Oamenii de până în ziua de astăzi, care nu cunoşteau tainele suferinței lui Hristos, legătura dintre suferință şi viață, între durere şi slavă, nu puteau pricepe ce se întâmplă. Ei îşi doreau mereu să vină o zi cînd se va despărți viața şi slava de suferință şi durere, binecuvântând şi însuşindu-şi cu tărie doar partea cea dintâi, dar hulind şi neprimind cealaltă parte. Aceasta au încercat să facă Iacov şi Ioan în această împrejurare; şi, făcând aşa, ei au dat la iveală nu numai propria lor slăbiciune, ci slăbiciunea întregii omeniri. Şi Domnul nostru dorea ca slăbiciunile nici unuia dintre ucenicii Săi să nu rămână nescoase la iveală, pentru ca astfel să poată primi ajutor întreaga omenire. El a venit ca Doctorul şi Izvorul Tămăduirii. Slăbiciunea omului a fost descoperită prin Apostoli şi, în sfârşit, vindecarea şi puterea lui Hristos se făceau văzute prin ei. Cu acest prilej, Domnul i-a pus încă o dată pe Apostoli față în față cu chipul suferinței Lui şi al slavei Lui. Pentru fiii lui Zevedeu, aceasta a fost o ispită la care nu s-au putut împotrivi, şi au căzut: ei au ales slava şi nu au primit suferința. Domnul a dorit să smulgă ultima urmă de trândăvire din sufletele ucenicilor Săi, înainte de răstignirea Sa. Cuvintele Lui despre suferință şi slăvire au apăsat cu putere mare asupra sufletelor celor doi şi, prin această apăsare, El a curățit din sufletele lor ultima rămăşiță puturoasă a mândriei. Domnul a săvârşit această lucrare duhovnicească asupra sufletelor celor mai iubiți prieteni ai Săi, atât pentru sănătatea lor, cât şi pentru a noastră.

Nimeni dintre noi să nu creadă că este deja vindecat de slăbiciunea sa păcătoasă, chiar dacă acesta s-a ținut departe de rele vreme îndelungată şi a postit şi a făcut milostenii, chemându-L pe Domnul Iisus în ajutor. Aceşti doi Apostoli petrecuseră trei ani în prajma Domnului întrupat; ei L-au văzut la față, au primit învățătura din gura Lui, au fost de față la minunile Lui, au mâncat şi au băut dimpreună cu El şi apoi, după toate astea, şi-au arătat rănile lor încă nevindecate ale deşertăciunii, ale iubirii de sine, ale cunoaşterii nelucrătoare lumeşti şi ale neputinței duhovniceşti. Ei mai aveau încă gândirea de evrei, nu de Creştini: ei mai credeau într-o împărăție pământească pentru Mesia, în biruința Lui pământească asupra vrăjmaşilor Lui şi în puterea şi slava Lui lumească, ca şi puterea şi slava purtată de către David şi Solomon. O, creştinilor, gândiți-vă şi hotărâți: cum vă veți vindeca de rănile voastre şi cum veți ajunge la desăvârşirea smereniei şi ascultării față de Voia lui Dumnezeu, când aceşti doi frați minunați nu au fost în stare să dobândească aceasta în cei trei ani, pe care i-au petrecut în legătură neîntreruptă, nemijlocită, cu Dumnezeul Cel viu? Ei au dobândit aceasta mai târziu, când Duhul lui Dumnezeu a pogorât în chip de limbi de foc în inimile lor, aprinzându-i cu iubire pentru Hristos. Atunci, ei nu au râvnit slavă fără de suferință, dar, ruşinându-se de mândria lor de odinioară, au împărtăşit de bunăvoie suferințele Domnului lor, pironindu-şi inimile pe Crucea Prietenului lor.

Să ascultăm atunci răspunsul Domnului la cererea ucenicilor Săi aceştia: *Dar Iisus le-a răspuns: Nu ştiţi ce cereţi! Puteţi să beţi paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezaţi cu botezul cu care Mă botez Eu? Iar ei I-au zis: Putem. Şi Iisus le-a zis: Paharul pe care Eu îl beau îl veţi bea, şi cu botezul cu care Mă botez vă veţi boteza, dar a şedea de-a dreapta mea, nu este al Meu a da, ci celor pentru care s-a pregătit.* Ce bun şi blând este Domnul! Oricare învăţător obişnuit, muritor, s-ar fi mâniat pe asemenea ucenici şi ar fi ţipat la ei: "Plecaţi de la mine; nu sunteţi vrednici să vă dau învăţătură duhovnicească! De trei ani de zile vă tot spun şi vă explic, şi voi mai vorbiţi ca şi cum nu înţelegeţi nici măcar un lucru!" Totuşi, Domnul le-a răspuns lor lămurit, dar tot cu blândeţe şi cu bunătate: *"Nu ştiţi ce cereţi."* Asta înseamnă: voi vă gândiţi la Mine în chip materialnic, nu duhovnicesc; voi nu căutaţi slava lui Dumnezeu, ci pe a voastră. Voi încă nu aţi înţeles desăvârşit cine sunt Eu şi care este Împărăţia Mea. Voi tot numai ca Mesia al poporului evreu Mă vedeţi şi credeţi că Împărăţia Mea ar fi asupra acestui neam. De aceea voi cutezaţi să căutaţi mărire în această împărăţie. Dar Eu sunt Mesia tuturor neamurilor, Mântuitorul celor vii şi al celor morţi şi Împăratul Împărăţiei celei nevăzute, în care toate neamurile şi popoarele una sunt. Cete de îngeri fără de număr se bucură că se pot numi slujitori în această Împărăţie. Serafimii şi heruvimii, pe care se sprijină tronul lui Dumnezeu, nici nu visează să caute mărire în această Împărăţie. Cel mai mic în această Împărăţie a Mea este mai mare şi mai slăvit decât cel mai mare şi cel mai măreţ dintre împăraţii lumii acesteia. Voi nu ştiţi, atunci, ce cereţi. Dacă aţi cunoaşte Împărăţia Mea, nu v-aţi gândi ca în ea să aveţi vreo mărire, ci numai la o cale ce duce spre aceasta: a suferinţei şi a durerii despre care v-am vorbit de fiecare dată, când v-am vorbit despre Împărăţie. De aceea, Eu vă cer vouă aceasta – ceea ce este de preţ mai mare şi de folos mai mare decât preocupările şi doririle voastre deşarte:

"Puteţi să beţi paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezaţi cu botezul cu care Mă botez Eu?" Domnul se gândeşte acum la paharul morţii şi la botezul cu sânge – prin mucenicie. Acesta este cel de-al treilea botez; primul a fost botezul lui Ioan cu apă, cel de-al doilea este botezul lui Hristos, cu apă şi cu Duh – şi numai unora le este dat botezul cu sânge: cununa muceniciei. Este de netăgăduit faptul că botezul cu sânge este legat de jertfa cea mai mare, dar este legat şi de slava cea mai mare. Apostolii lui Hristos trebuie să se boteze cu acest botez şi de aceea Domnul a dat cea mai mare grijă pregătirii ucenicilor Săi pentru viitoarea mucenicie, fiindcă nu este nimic mai cumplit sau ucigător de suflet decât să slăbească sub chinuire şi să se lepede de Hristos. De îndată ce Iuda a simţit apropiata umilire şi suferinţă a Învăţătorului său, acesta s-a lepădat de El şi, făcând aşa, s-a dat pierzării pentru veşnicie. El era unul dintre cei care aşteptau în deşert să-L vadă pe Hristos împărăţind în Ierusalim şi să-şi primească propria sa slavă pentru partea sa, în aceasta. Cu toate acestea, când el a văzut că, în locul cununei împărăteşti, Hristos va purta cunună de spini, el s-a întors de la el şi s-a dat de partea celor care dădeau impresia că sunt mai bogaţi şi mai slăviţi în lumea aceasta decât Mântuitorul.

Iacov şi Ioan au răspuns la întrebarea lui Hristos fără şovăire: *"Putem."* Totuşi, acest răspuns arată cât de mult Îl iubeau ei pe Domnul lor. Este limpede faptul că întrebarea cumplită a lui Hristos despre pahar şi despre botez, a făcut o mare impresie asupra fraţilor, precum doctoria amară asupra omului bolnav, pentru că ei şi-au venit în sine degrabă, şi s-au ruşinat de gândurile lor de mărire, tocmai atunci când gândurile lor trebuiau să se adâncească asupra suferinţei. Având o pricepere fără de

asemănare în călăuzirea sufletului omenesc, Domnul, într-o clipă a îndreptat sufletele lui Iacov şi Ioan, întorcându-le de la dorirea de mărire la primirea de îndată a suferinței şi a morții. Ce învățătură minunată, desăvârşită, este aceasta pentru noi toți, creştinii! Ori de câte ori ne închipuim în Împărăția fără de moarte a lui Hristos şi umblăm pe acolo, căutându-ne locul nostru şi mărirea noastră, Domnul ne pune aceeaşi întrebare pe care a pus-o fiilor lui Zevedeu: puteți să beți paharul pe care îl beau Eu sau să vă botezați cu botezul cu care Mă botez Eu? El ne călăuzeşte întotdeauna către dreapta socoteală, nu a cetății cereşti unde noi nu am ajuns încă, ci a căii pe care noi încă nu am călătorit ca să ajungem acolo. Trebuie să răbdăm suferința înainte de a ajunge la slavă. Visele noastre de slavă sunt deşarte, dacă suferința vine asupra noastră şi ne găseşte nepregătiți, şi ne lepădăm de Domnul. Atunci ne va aştepta ruşinea în locul slavei şi pieirea veşnică în locul vieții. Binecuvântați sunt aceia dintre noi care, la întrebarea lui Hristos dacă putem bea paharul suferinței pentru El, sunt pregătiți oricând cu răspunsul: "Doamne, putem!" Dar cine va sta la dreapta sa şi la stânga Sa nu este important să cunoaştem. Domnul, în smerenia Lui, răspunde: *"Nu este al Meu a da."* Numai după ce El a înviat şi S-a înălțat, El va fi ca Dumnezeu, Judecătorul celor vii şi al celor morți. Acum, El încă Se află în trup, muritor şi fără slavă, în starea umilă de rob pentru întreaga lume; şi acum, când Îl aşteaptă cea mai mare încercare de smerenie şi desăvârşire a ascultării Lui, față de Voia Tatălui Său, înainte de venirea chinurilor de umilire şi suferință, El nu va lua hotărâri despre felul locului şi al cinstirii din viitoarea Lui Împărăție. Ca om, El nu va primi ceea ce este a Lui, ca Dumnezeu. Numai după ce va fi băut paharul Său cel amar şi Se va fi botezat cu botezul sângelui, chiar la răstignirea Sa pe Cruce, El va cuteza să făgăduiască raiul tâlharului pocăit – pentru ca, prin asemenea lucrare, să-i învețe pe oameni smerenia, smerenia singură, fără de care întreaga zidire a mântuirii se va fi ridicat fără temelie. Ceea ce Domnul spune: *"Nu este al Meu a da"* nicidecum nu se poate tălmăci să însemne că Fiul lui Dumnezeu este mai puțin Dumnezeiesc decât Tatăl în Împărăția cerurilor, cum au înțeles unii eretici. Pentru că Cel care a spus: "Eu şi Tatăl Meu una suntem" (Ioan 10:30) nu s-ar putea lepăda de Sine. Cuvintele *"nu este al Meu a da"* se pot înțelege corect numai atunci când se socoteşte în termeni vremelnici, nu veşnici – într-o vreme trecătoare, în starea Sa de umilire ca om în trup.

Mai mult, în clipa dinaintea celei mai mari umiliri, Domnul Iisus, din voia Sa liberă şi pentru învățătura şi mântuirea noastră, nu Şi-a făcut cunoscute toată dreptatea şi puterea întreagă, pe care urma să le aibă Domnul Cel biruitor mai târziu, după înviere şi slăvire. Numai după Învierea Sa şi după ce a fost slăvit în trup şi după ce a fost biruitor asupra lui Satan, asupra lumii şi a morții, Domnul a spus către ucenicii Săi: *"Datu-Mi-s-a toată puterea în cer şi pe pământ."* (Matei 28:18). Dar la toată această lămurire, noi trebuie să mai adăugăm ceva, ceva ce arată grija cea mai înțeleaptă şi atotvăzătoare a Domnului, în rânduiala mântuirii omului. El doreşte să arate că nu se află aici nici o pagubă, nici o părtinire, *căci nu este părtinire la Dumnezeu* (Romani 2:11). Domnul vrea să spună că Apostolii nu trebuie să fie încrezători în mântuirea şi slăvirea lor doar pentru că au fost chemați la apostolat. Căci, chiar şi printre Apostoli se află unul care va pieri. Împărăția este pregătită pentru toți cei care, în viața aceasta, se arată vrednici de ea, fără să socotească în vreun fel chemarea sau apropierea de la suprafață față de Hristos, sau vreo legătură de sânge cu El, aşa cum era situația cu aceşti doi frați – Iacov şi Ioan.

Umilirea până la batojocura de sine şi dragostea până la moarte – acestea sunt cele două pilde pe care Domnul a căutat să le sădească în inimile ucenicilor Săi, scoţându-le din rădăcină buruienile mândriei, ale părerii bune despre sine şi deşertăciunea înfumurării.

Şi auzind cei zece, au început a se mânia pe Iacov şi pe Ioan. Mânia celorlalţi zece împotriva celor doi nu s-a ivit din înţelegerea lor mai duhovnicească şi mai desăvârşită a Împărăţiei lui Hristos, decât înţelegerea lui Iacov şi Ioan, ci din curată pizmă omenească. Ne va face această întrebare să socotim că înţelegerea vinderii lui Hristos şi a Împărăţiei Sale este mai desăvârşită decât înţelegerea lui Iacov şi Ioan? "De ce să se socotească Iacov şi Ioan pe o treaptă mai ridicată decât noi ceilalţi?" – aceasta era întrebarea cea ascunsă, principalul izvor al mâniei şi răzvrătiriirii lor împotriva celor doi. Prin mânia lor pizmuitoare, cei zece Apostoli au dat la iveală pe neştiute, faptul că ei pricepeau la fel de puţin ca Iacov şi Ioan sau, mai degrabă, că nu înţelegeau Împărăţia duhovnicească a lui Hristos şi slava Lui cea cerească. Dar noi ştim că Domnul Iisus nu a ales pe cei mai înţelepţi dintre înţelepţii lumii acesteia ca să-I fie ucenici, ci, dimpotrivă, cu adevărat erau cei mai simpli dintre cei simpli. El i-a ales pe cei mai împuţinaţi ca să-i facă cei mai mari: El i-a ales pe cei mai simpli ca să-i facă cei mai înţelepţi; El i-a ales pe cei mai slabi ca să-i facă cei mai tari; El i-a ales pe cei mai nesocotiţi ca să-i facă cei mai slăviţi. Şi Domnul a izbutit în această treabă anevoioasă în chip la fel de minunat, ca în toate celelalte. Puterea Lui făcătoare de minuni nu s-a arătat aici mai puţin, decât în potolirea furtunii sau înmulţirea pâinilor. Arătându-se slăbiciunile ucenicilor, Evangheliştii insuflaţi de Dumnezeu, ai lui Hristos, săvârşesc un scop îndoit: mai întâi, ei ne arată în felul acesta propria noastră slăbiciune; şi în al doilea rând, ei arată măreţia puterii lui Dumnezeu şi înţelepciunea mijloacelor Sale de tămăduire şi mântuirea oamenilor.

Acum, când ceilalţi zece ucenici au dat la iveală faptul că ei nu pricepeau slava lui Hristos, şi au mai arătat în acelaşi timp că sufereau de pizmă omenească obişnuită, Domnul a folosit prilejul pentru a le mai da o pildă de smerenie:

Şi Iisus, chemându-i la Sine, le-a zis: Ştiţi că cei ce se socotesc cârmuitori ai neamurilor domnesc peste ele şi cei mai mari ai lor le stăpânesc. Dar între voi nu trebuie să fie aşa, ci care va vrea să fie mai mare între voi să fie slujitor al vostru, şi care va vrea să fie întâi între voi să fie tuturor slugă. Aici este o nouă stare de lucruri! Aici este o nouă rânduială a oamenilor, neştiută şi neauzită în lumea păgână, înainte de Hristos. Între păgâni, căpeteniile şi-au pus în lucrare puterea prin silire şi cârmuitorii au stăpânit prin tăria puterii lor, prin moştenire sau bogăţie. Ei au cârmuit şi au stăpânit, şi toţi ceilalţi le ştiau de frică şi le slujeau cu înfricoşare. Ei se socoteau cei dintâi, cei mai mari, mai preamăriţi şi mai buni, numai pentru că erau ridicaţi deasupra celorlalţi prin locul ocupat între oameni, puterea şi cinstea lor. Locul dintre oameni, puterea şi bogăţiile erau măsura de măsurare a preamăririi printre oameni. Domnul Iisus nu primeşte această socotinţă, şi statorniceşte slujirea ca mijloc de mărire între cei care cred în El. Ochii oamenilor nu-l văd ca fiind cel mai înălţat, pe cel care este cel dintâi, ci pe cel pe care inimile oamenilor îl simt că este bun. Într-un popor creştin, cununa nu aduce locul cel dintâi prin dreptul pe care îl are în sine, şi cu bogăţiile este acelaşi lucru, şi puterea nu dă preţuire persoanei. Chemarea şi locul rămân chipuri goale dacă nu sunt întregite cu adevărata slujire a celorlalţi, în numele lui Hristos. Toate semnele şi simbolurile de suprafaţă ale preamăririi sunt numai o aparenţă fără conţinut, dacă preamărirea nu a fost câştigată şi

îndreptățită prin slujire. Cel care se aşează în vârf prin putere, se află într-un loc foarte primejdios; şi atunci când cade, el ajunge în locul cel mai de jos. Cel care îşi cumpără un loc de vază îşi va primi răsplata de pe buzele oamenilor şi din mâinile oamenilor, dar va fi batjocorit în inimile oamenilor. Cel care prin putere s-a ridicat în fruntea oamenilor, va şedea pe un vulcan de ură şi pizmuire - până când vulcanul erupe şi acesta piere în lavă. *"Dar între voi nu trebuie să fie aşa"* este porunca Domnului. O asemenea rânduială socială vine de la diavol, nu de la Dumnezeu. Fiii întunericului viețuiesc aşa, nu fiii luminii. Şi voi sunteți fii ai luminii. Între voi să domnească întâietatea dragostei şi tăria dragostei să-şi arate puterea. Acela dintre voi, care îi va sluji cel mai mult pe frații săi, din dragoste, acela va fi cel dintâi în ochii lui Dumnezeu şi întâietatea lui va dăinui atât în lumea aceasta, cât şi în cea viitoare. Moartea nu are nici o putere asupra dragostei, nici asupra a ceea ce a zidit dragostea. Cel care ajunge la întâietate prin dragoste în viața aceasta, asemenea o va păstra şi în viața cea viitoare: aceasta nu i se va lua de la el, ci va spori şi se va întări cu tărie care nu trece.

Cel care ştie cât de mult rău s-a adus în lume şi încă se aduce prin lupta de mărire, va pricepe că această învățătură a lui Hristos aduce pace. Prin aceasta s-a pus început celei mai mari şi mai binecuvântate revoluții din societatea omenească - începând de la cea dintâi societate omenească. Gândiți-vă ce-ar însemna pentru oameni dacă asemuirea şi rangul lor ar depinde de slujire şi de dragoste, în locul puterii, bogăției, îndestulării sau învățăturii înşelătoare. O, câți dintre cei care se socotesc că sunt cei dintâi, se vor afla dintr-o dată cei de pe urmă; şi câți care se socotesc cei de pe urmă, vor fi cei dintâi! O, ce bucurie ar umple inimile oamenior - şi câtă rânduială, pace şi armonie ar fi! Cu toții s-ar întrece în slujirea celorlalți, decât să stăpânească peste ei. Cu toții s-ar grăbi să dăruiască şi să ajute, decât să ia şi să zidească împiedicări. Fiecare inimă va fi plină de bucurie şi lumină în locul răutății şi întunecimii. Atunci diavolul ar lua o lumânare şi ar căuta un necredincios în toată lumea - dar nu ar găsi nici unul; acolo unde domneşte dragostea, Dumnezeu este lesne de înțeles şi de văzut, pentru toți. Şi faptul că această învățătură nu este o utopie - un vis de nepriceput - se arată prin ultimele cuvinte ale lui Hristos din pericopa Evanghelică de astăzi: *"Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulți."* Domnul nostru nu a dat nici măcar o singură poruncă oamenilor, pe care chiar El să nu o împlinească cu desăvârşire; şi în aceasta El ne-a lăsat tuturor o pildă. Domnul a împlinit porunca despre slujirea oamenilor de-a lungul întregii Sale existenţe pământeşti - şi chiar în felul în care a venit pe pământ - în moartea Lui şi, în sfârşit, în lucrarea Lui neîncetată, plină de dragoste pentru oameni, prin Duhul Sfânt, după moartea Sa şi Învierea Sa cea slăvită. Prin moartea Lui, El Şi-a dat sufletul Său *"răscumpărare pentru mulți"*. El nu spune *"pentru toți"*, ci *"pentru mulți"*, ceea ce înseamnă că există unii care nu vor primi dragostea Lui sau nu vor prețui jertfa Lui. Slujirea Lui cu dragoste L-a dus la suferință şi moarte, căci cine slujeşte din dragoste, iar nu doar dintr-un simț al datoriei, nu se va împuțina prin moarte. De asemenea, pentru că slujirea lui Hristos pentru oameni nu este mărginită de vremelnicie, suferință sau moarte, are, prin urmare, toate semnele unei jertfe desăvârşite, izbăvitoare. Prin această slujire, Domnul a scos omenirea de sub puterea diavolului, a păcatului şi a morții. Dar Domnul nu ar fi putut nici să săvârşească nici să desăvârşească asemenea slujire fără umilirea Lui cea mare şi de neîntrecut. Fiind Cel Dintâi în toată veşnicia, El S-a făcut cel de pe urmă, venind în lume ca rob şi slugă,

pentru ca, prin slujirea oamenilor, să ajungă încă o dată la preamărirea de neîntrecut şi, prin aceasta, să arate oamenilor calea către mărirea cea adevărată, către înțelepciunea preamărită şi dăinuitoare. Unii bărbați au pus în inima lor această pildă dată de Fiul lui Dumnezeu şi, urmându-L pe El, şi în numele Lui, s-au dat cu totul slujirii oamenilor cu dragoste, dar alții au nesocotit pilda Lui şi învățătura Lui. Ce s-a întâmplat cu cei dintâi şi ce s-a întâmplat cu cei din urmă? Vedem răspunsul în grăirea Apostolilor lui Hristos:

Iuda nu a primit nici pilda, nici învățătura Lui şi a sfârşit viața sa pământească în chip josnic şi ruşinos: spânzurându-se; dar ceilalți unsprezece Apostoli, care au pus în inima lor cuvintele despre smerenie din pericopa Evanghelică de astăzi şi au pornit să urmeze pilda Învățătorului lor de slujire cu dragoste, sunt slăviți pe pământ şi în cer, vremelnic şi veşnic. Toți cei care nu au primit învățătura şi pilda lui Hristos, au mers pe urmele lui Iuda, dar toți cei care au primit această învățătură mântuitoare şi au urmat această pildă de neîntrecut, au mers pe urmele celor unsprezece Apostoli. Istoria lumii a consemnat mii de Iuda, dar şi mii de mii de ucenici adevărați şi credincioşi şi următori ai Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Aşa cum Domnul a fost biruitor la sfârşitul scurtei Sale vieți pământeşti, tot aşa El va fi Biruitorul la sfârşitul întregii şi îndelungatei istorii a lumii. Armata următorilor mântuiți şi slăviți ai Săi va fi neasemuit mai mare, decât aceea a vrăjmaşilor Săi - prietenii diavolului şi vrăjmaşii lui Dumnezeu. O, să dea Dumnezeu să ne aflăm în acea armată a mântuiților şi slăviților! O, Domnul Iisus să ne milostivească pe noi în Ziua cea de Apoi, când soarele pământesc se va întuneca, fără să mai strălucească vreodată! O, Doamne Dumnezeule preadulce şi de viață dătător, iartă-ne nouă păcatele noastre, înainte de venirea Zilei aceleia! Îndepărtează toate lucrările noastre cele necurate şi fără de folos şi ne mântuieşte pe noi în nemăsurata Ta milostivire, prin care Tu ai venit pe pământ ca să ne mântuieşti, deşi noi suntem nevrednici. Slavă Ție, o, Doamne Dumnezeule, care eşti mare şi minunat, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

18. DUMINICA A VI-A DIN POSTUL MARE
(DUMINICA FLORIILOR)
EVANGHELIA DESPRE ÎMPĂRȚIREA TURMEI ÎNAINTEA PĂSTORULUI

Ioan 12:1-18

Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morți. Şi I-au făcut acolo cină, şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă. Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului. Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor? Dar el

a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea. A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci întotdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.

Deci mulțime mare de iudei a aflat că este acolo şi a venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morți. Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui, mulți dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus.

A doua zi, mulțime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic şi au ieşit în întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: "Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei." Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El şi că acestea I le-au făcut Lui.

Deci da mărturie mulțimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morți. De aceea L-a şi întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta.

Cine aduce bucurie casei? Oaspetele binevenit.

Cine aduce şi mai mare bucurie casei? Un prieten al casei.

Cine aduce cea mai mare bucurie casei? Gospodarul care se întoarce acasă, după o lipsă îndelungată.

Fericite mâinile care L-au primit pe Domnul nostru Iisus ca pe Oaspetele binevenit!

Fericite buzele care L-au întâmpinat pe El ca pe un Prieten!

Fericite sufletele care s-au închinat Lui ca Gospodar, cu o cântare de bun venit!

Dar unii nu-L cunoşteau pe El, nici nu-L primeau pe El, fie ca oaspete, prieten ori gospodar, ci au luat pietre în mâinile lor ca să le arunce în El şi cu sufletele lor cele muritoare au pus la cale moartea trupului Lui.

Aceasta era firea Dumnezeiască a Domnului Hristos, că, oriunde Se arăta El - Dumnezeu în trup omenesc - oamenii se despărțeau de-a dreapta şi de-a stânga Lui, aşa cum se vor despărți ei când va veni El în ziua cea de pe urmă a istoriei lumii acesteia. Şi până în ziua de astăzi, când vorbirea dintre oamenii din lume se îndreaptă către Domnul nostru Iisus, aceştia se despart la stânga şi la dreapta. Cât de bine desluşită trebuie să fi fost această despărțire în zilele vieții Sale întrupate pe pământ!

Pericopa Evanghelică de astăzi arată două împrejurări în care se spune lămurit despre această despărțire a oamenilor privitor la simțămintele lor față de Domnul. Mai întâi, la cina din satul Betania, se aflau, pe de o parte, Apostolii, împreună cu Lazăr care fusese înviat din morți, şi se mai aflau surorile

acestuia, Marta şi Maria, care Îl aveau pe Domnul ca oaspete; şi, pe de altă parte, se afla vânzătorul Iuda care s-a răzvrătit atunci când Maria a uns capul Domnului cu mir. În cea de-a doua împrejurare, se aflau, pe de o parte, oamenii care I-au făcut o primire triumfătoare la intrarea Domnului în Ierusalim; şi, pe de altă parte, se aflau fariseii, cărturarii şi înalţii preoţi, care au pus la cale nu numai uciderea lui Hristos, ci şi a prietenului Său, Lazăr.

Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi. Unde fusese Domnul înainte de aceasta? Din Evanghelia care se află înaintea acestei pericope, vedem că îndată după învierea lui Lazăr, Domnul S-a retras în pustie, într-o cetate numită Efraim. El S-a mers acolo pentru a nu fi prins şi ucis de către bătrânii iudei, fiindcă învierea lui Lazăr ridicase mânia acestor bătrâni mai mult decât oricare dintre minunile Sale. Ni se arată lămurit faptul că Lazăr era un om foarte cunoscut şi ales. Aceasta se mărturiseşte de către mult popor care se afla la casa sa, atât la vremea morţii sale, cât şi după învierea sa: *Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria ca să le mângâie pentru fratele lor* (Ioan 11:19), şi *pentru el, mulţi iudei au venit* să vadă minunea pe care Domnul o făcuse cu el. Şi astfel, întrucât nu sosise vremea Sa, Domnul a plecat mai departe de Ierusalim şi S-a ascuns de vrăjmaşii cei răi. Şi El a făcut aceasta pentru noi. Mai întâi, pentru ca moartea Lui să nu aibă loc în chip neştiut, ci în faţa miilor şi miilor de oameni care se vor aduna în Ierusalim pentru Paştile (evreilor); pentru ca lumea întreagă să poată cunoaşte că El a murit cu adevărat şi pentru ca Învierea Lui să fie după aceea, o minune limpede şi de netăgăduit. În al doilea rând, ca să ne înveţe ascultarea desăvârşită faţă de Voia lui Dumnezeu - pentru ca noi să nu ne repezim să murim din vreo pricină sau alta, după hotărârea noastră, ci să facem Voia lui Dumnezeu şi să fim gata să suferim atunci când Dumnezeu hotărăşte şi Îşi descoperă Voia Lui. Pentru că, dacă noi ne lăsăm cu totul în Voia lui Dumnezeu, *şi păr din capul vostru nu va pieri* (Luca 21:8), şi totul ni se va întâmpla nouă la vremea potrivită, nici mai devreme, nici mai târziu. Dacă suntem vrednici să murim cu moarte duhovnicească pentru Domnul Hristos şi dacă în acelaşi timp, facem ascultare desăvârşită faţă de Voia lui Dumnezeu, căutând în aceasta slava lui Dumnezeu şi nu pe a noastră, atunci moartea noastră mucenicească va veni la vremea potrivită şi în acel chip, care va aduce cel mai mare ajutor atât nouă, cât şi celor apropiaţi nouă. De aceea, noi nu trebuie să credem că Domnul Iisus fugea de moarte ascunzându-Se de călăii Săi; El nu fugea, ci numai Îşi amâna moartea până la vremea hotărâtă de către Tatăl Său, vremea când moartea Sa va fi de cel mai mare preţ pentru omenire. Din cele ce relatează Evanghelia, este cu totul lămurit faptul că Dumnezeu nu Se înfricoşa de suferinţă şi de moarte în nici un chip. Odată, pe când spunea mai dinainte despre suferinţa şi moartea Sa şi Petru şi-a făcut gândul său că aceasta nu se va întâmpla niciodată, Domnul l-a certat pe Petru şi i-a zis: *"Mergi înapoia Mea, satano! Căci tu nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor!"* (Marcu 8:31-33).

Cu şase zile înaintea Paştilor, Domnul S-a întors în Betania, unde locuia prietenul Său Lazăr - cel pe care Domnul îl înviase din morţi. Acolo Îl aştepta cina: *Şi I-au făcut acolo cină, şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă.* (Evanghelistul Ioan nu ne spune în casa cui se servea cina aceea. La prima vedere, se pare că cina era chiar în casa lui Lazăr. Dar, potrivit lui Matei (26:6) şi lui Marcu (14:3) - care, de asemenea, relatează această întâmplare - se vede lămurit că cina era în casa lui Simon, leprosul. Altfel, s-ar înţelege că aceeaşi întâmplare a avut loc de două ori în Betania, într-un timp

foarte scurt: o dată în casa lui Lazăr şi o dată în casa lui Simon leprosul, ceea ce este greu de crezut. Este neîndoios faptul că acest Simon L-a întâmpinat cu bucurie pe Domnul, fiindcă Domnul îl vindecase de lepră, aşa cum era de neînchipuit ca un lepros să pregătească cină şi să cheme oaspeți, cînd neamurile cele mai apropiate nu cutezau să intre în legătură cu el, gândindu-ne la asprimea legii lui Moise.)

Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă. Evanghelistul întăreşte aceasta dinadins, pentru a arăta adevărul învierii lui Lazăr. Bărbatul înviat din morți ducea o viață normală, umbla de colo colo, mergea pe la oameni acasă, mânca şi bea. Nu era o umbră nematerialnică care, prin închipuire, să se arate înaintea oamenilor şi apoi degrabă să dispară, ci un om viu, sănătos, normal, aşa cum fusese înainte de boala şi moartea sa. Domnul îl adusese iarăşi la viață şi apoi a plecat pentru câteva zile din Betania în cetatea Efraim. Lazăr a rămas cu viață atât când Hristos era de față, cât şi atunci când El nu era; de aceea, nu se poate spune că Lazăr doar părea că este viu pentru alții, atunci când Hristos era de față şi îl stăpânea. Iată, acum, când Domnul Se întoarce în Betania, Lazăr şade la masă cu Domnul, lângă care şedea şi oaspetele Simon - probabil că acesta era şi rudenie cu Lazăr. Ce privelişte minunată! Domnul şade la masă cu doi bărbați cărora El le dăduse mai mult decât ceea ce ar fi putut face lumea întreagă: El îl înviase pe unul din morți şi îl vindecase pe celălalt de lepră. Trupul celor doi începuse să putrezească - al unuia în mormânt şi al celuilalt de lepră. Prin puterea Lui minunată, El a readus viața în unul şi starea de sănătate în celălalt. Şi acum, chiar înainte de a porni pe drumul Crucii, El S-a abătut ca să-i vadă şi a aflat în ei prieteni plini de recunoştință. O, dacă ne-am da seama cu toții cum Hristos, în fiecare zi, ne izbăveşte de stricăciunea acestui pământ şi de lepra vieții acesteia stăpânite de patimi, L-am întâmpina şi L-am primi în inimile noastre şi nu L-am lăsa niciodată să plece de sub acoperişul sufletului nostru!

Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preț, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului. Primii doi Evanghelişti povestesc faptul că femeia a turnat mir pe capul lui Hristos, Sfântul Marcu a mai adăugat că ea, *spărgând vasul, a turnat mir pe capul lui Iisus* (Marcu 14:3). Uleiurile de cel mai mare preț erau păstrate în vase bine făcute şi pecetluite cu mare grijă. Femeia a spart vasul ş a turnat mir mai întâi pe capul Lui şi apoi - ca semn de mare respect şi smerenie față de El - pe picioarele Lui. Ea nu a mai zăbovit ca să deschidă vasul cu grijă, ci l-a spart cu scopul de a turna peste Domnul tot mirul şi să nu mai rămână nimic. Şi astfel, în vreme ce Marta slujea în casă şi la masă, aşa cum obişnuia ea, Maria, în felul ei, şi-a arătat şi ea evlavia față de Învățătorul făcător de minuni. Fiecare dintre cele două surori şi-a arătat evlavia față de Domnul în chipul său. Cu un alt prilej, când Marta iarăşi slujea şi Maria şedea la picioarele lui Hristos şi asculta cuvintele Lui cele sfinte, Iisus a adus laudă mai înaltă Mariei decât Martei, spunând: *Maria partea cea bună şi-a ales* (Luca 10:42), dorind să întărească prin aceasta însemnătatea mai mare a râvnei duhovniceşti față de râvna muncii. Acum, Maria dobândise mirul cel de nard de mult preț şi, după un obicei răsăritean, îl turnase pe capul şi pe picioarele Celui Unuia Care, prin curăția Sa mai presus de fire, a spălat şi a uns sufletul ei. Cei ce erau de față la acestea, au avut răspuns diferit; cei mai mulți dintre ei au rămas tăcuți şi tăcerea aceasta era răspunsul lor la fapta Mariei, dar unul dintre ei - chiar singurul dintre ei - nici nu a păstrat tăcerea, nici nu a încuviințat fapta. Evanghelistul, care era şi el de față, descrie nemulțumirea aceluia singur, în chipul acesta:

Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis: Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor? Dar el a zis aceasta nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur, şi, având punga, lua din ce se punea în ea. Potrivit primilor doi Evanghelişti, nu numai Iuda a fost cel care s-a împotrivit, ci şi ceilalți ucenici (Matei) şi alții dintre cei care erau de față (Marcu). Faptul că s-au împotrivit mai mulți, fie în taină în sufletele lor, fie pe şoptite, se face lămurit din răspunsul lui Hristos din Evanghelia de astăzi: *"Las-o… că pe săraci întotdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți întotdeauna."* Domnul a răspuns la plural. Dar oricât de mulți s-au împotrivit şi oricât de limpede era nemulțumirea lor, este semnificativ faptul că Iuda era cel mai mânios, nemulțumirea lui s-a arătat cu glas, cu glas mare. De ce Evanghelistul îl pomeneşte numai pe el, întărind aceasta în chip deosebit, dând numele său întreg şi faptul că urma să-L vândă pe Domnul? Pentru ca cititorul să nu-l ia drept celălalt Apostol Iuda. Atunci, Iuda s-a împotrivit pentru că acest mir de mult preț a fost turnat fără pricină şi nu a fost vândut pe bani care să fie dați la săraci. El a mai arătat şi prețul ridicat al acestui mir bine mirositor: trei sute de dinari. Acesta era într-adevăr un preț ridicat pentru un vas cu mir, care era prețuit în general la câțiva bănuți de aur. Dar aceasta arată adânca evlavie pe care o avea Maria față de Domnul Iisus. Cine ştie câtă vreme strânsese ea, ca să aibă atât de mulți bani, ca să-i dea pe toți deodată şi să dea o astfel de semnificație veşnică acestei clipe fără de asemănare? Iuda s-a simțit foarte îndurerat că aceşti bani de aur nu ajunseseră în punga lui. Evanghelistul spune deschis că el era *fur*. Domnul trebuie să fi ştiut că Iuda fura din punga în care se țineau bănuții adunați pentru săraci. Dar, chiar dacă era aşa, El niciodată nu l-a dat pe Iuda pe față pentru furt, poate pentru că El nu prețuia de loc banii şi nu voia să vorbească despre ei, sau poate pentru că El aştepta clipa potrivită ca să poată spune totul despre Iuda, în câteva cuvinte. Iată cuvintele cumplite pe care le-a rostit Domnul ucenicilor Săi despre Iuda: *"Oare nu v-.am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi unul dintre voi este diavol!"* Atunci, de ce să fie numit Iuda fur, când el merita să fie numit diavol?

La împotrivirea lui Iuda, Domnul a răspuns astfel: *Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Că pe săraci întotdeauna îi aveți cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna.* O, ce răspuns minunat şi cu simțire este acesta! Aceleaşi buze care spuseseră: *"Milă voiesc, iar nu jertfă"* şi care spuseseră tânărului bogat: *"Vinde averea ta şi dă-o săracilor"* - aceleaşi buze îndreptățesc acum vărsarea mirului de mult preț de către Maria. Nu cumva este aici vreo împotrivire? Nu; nici un fel de împotrivire, căci *"omul nu trăieşte numai cu pâine"* şi fapta aceasta a Mariei este atât jertfă, cât şi milostenie - față de cel mai mare Sărac care a călcat vreodată pe acest pământ. El nu este cel care a fost întotdeauna sărac - ai cărui bunici şi străbunici au fost săraci - care este prea sărac, ci Împăratul care se aşează deopotrivă cu săracii, care este cu adevărat sărac; aşadar, ce să spunem despre Împăratul împăraților care, stăpânind peste cetele de îngeri fără de moarte, din cel dintâi ceas al facerii, Se întrupează din dragoste pentru oameni, născându-Se într-o peşteră şi fiind slugă tuturor? Vacile şi oile au dat ieslea lor Noului-Născut, dar după moartea Lui cine va unge trupul Său cu mir, aşa cum era obiceiul şi pentru cei săraci atunci când mureau? Iată cine va face aceasta - Maria. Învățată de Duhul Sfânt, ea săvârşeşte mai dinainte ritualul ungerii trupului lui Hristos, pregătindu-l astfel pentru înmormântare. Pentru ea, aceasta este o cină de taină la care ea pecetluieşte o taină, nu asupra trupului celui viu al Domnului, ci asupra leşului Său. Ca şi

cum ea ar fi ştiut că Făcătorul de minuni, Cel cu tărie, care îl adusese pe fratele ei mort printre cei vii şi îl adusese printre cei sănătoşi pe oaspetele cel lepros, va cădea în două-trei zile în mâinile oamenilor celor răi, cine Îl va da pe El la moartea călăului. Aşadar - *"Las-o"*; las-o să împlinească această pregătire pentru înmormântare asupra trupului Meu. Pe săraci îi veți avea întotdeauna cu voi şi voi trebuie să vă osteniți să îndepliniți poruncile Mele despre milostenie. Tot ceea ce faceți pentru cei săraci, pentru Mine faceți; şi, de asemenea, tot ceea ce Mie Îmi faceți, voi faceți pentru săraci. Tot ceea ce faceți pentru Mine, Eu vă voi întoarce însutit vouă şi săracilor voştri.

Domnul a mai spus: *"Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune şi ce a făcut aceasta, spre pomenirea ei"* (Marcu 14:9). Vedeți cum Domnul nostru cel împărătesc răsplăteşte împărăteşte slujirea făcută Lui? El răsplăteşte dragostea cu dragoste însutită şi, pentru cei trei sute de dinari pentru care s-a plâns Iuda, a răsplătit pe Maria cu viață veşnică. Cu cei trei sute de dinari pe care furul Iuda i-ar fi ascuns în întuneric împreună cu numele Mariei, Maria a cumpărat un mărgăritar fără de preț: o învățătură de folos pentru milioane şi milioane de creştini; o învățătură despre felul în care Domnul dă răsplată împărătească celor care Îi slujesc.

Deci mulțime mare de iudei a aflat că este acolo şi a venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morți. Şi s-au sfătuit cu arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare. Căci, din cauza lui, mulți dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus. Şi aici, iarăşi oamenii au fost despărțiți de puterea lui Hristos. Unii merg să vadă pe Făcătorul de minuni şi pe Lazăr, minunea Făcătorului de minuni; alții uneltesc să-i ucidă pe amândoi - nu numai pe Hristos, ci şi pe Lazăr. De ce pe Lazăr? Ca să nu mai fie martorul viu al lucrărilor minunate ale lui Hristos. Atunci, de ce nu au pus ei la cale să ucidă pe toți bărbații, femeile şi copiii asupra cărora Îşi arătase Domnul puterea Lui Dumnezeiască - toți orbii care au văzut, surzii care au auzit, muții care au vorbit, posedații de diavol care s-au însănătoşit, morții care au fost aduşi iarăşi la viață, leproşii care s-au curățit şi paraliticii, ologii şi smintiții care au fost vindecați … şi toți cei care au fost însănătoşiți în chip minunat? Mărturisitorii puterii făcătoare de minuni a lui Hristos erau de găsit în oraşele şi satele de pe toată întinderea Israelului. De ce nu se sfătuiau arhiereii să-i ucidă pe toți şi nu numai pe Lazăr? Nu pentru că acestor oameni răi le era frică să verse sânge şi să-i pornească pe oameni împotriva lor, ci pentru că le-ar fi fost cu neputință să împlinească aceasta şi ar fi fost primejdios pentru ei. Dar ei voiau să-l ucidă pe Lazăr, mai ales pentru că învierea lui a adus mai multă nelinişte printre iudei, decât oricare alte minuni ale Mântuitorului; şi pentru că mulți oameni, mergând să-l vadă pe Lazăr, văzându-l, au început să creadă în Domnul Iisus; şi poate pentru că erau foarte aproape şi ei se temeau că toți oamenii care erau adunați în Ierusalim pentru Sărbătoare vor merge în Betania să-l vadă pe cel care fusese înviat din morți şi vor ajunge să creadă în Hristos. Şi astfel, în vreme ce oamenii îşi căutau mântuirea, căpeteniile lor duhovniceşti se sileau să-i îngrădească şi să-i împiedice pe calea mântuirii. Dar toate ostenelile acestor cârmuitori răi de oameni care voiau să pună capăt lucrărilor lui Dumnezeu au fost deşarte. Cu cât s-au împotrivit aceştia mai mult lucrărilor lui Dumnezeu, cu atât mai desluşit se vedeau aceste lucrări. Acest lucru s-a făcut mai lămurit mai târziu în istoria Bisericii lui Hristos, chiar până în zilele noastre: o întreagă armată a împotrivitorilor Biserici lui Hristos au lovit-o dinafară şi dinăuntru, dar toate aceste loviri nu numai că nu au izbândit, ci, dimpotrivă, au dus la

răspândirea şi statornicirea ei în lume. Mâinile neputincioase ale omului nu ar fi putut să aibă izbândă împotriva Atotputernicului Ziditor şi a lucrărilor Sale. Se face numai Voia Lui cu toate puterile împotrivitoare, fie din iad ori de pe pământ.

Următoarea întâmplare din Evanghelia de astăzi arată faptul că oamenii erau cu mult mai deschişi adevărului decât căpeteniile lor - aceia aveau inima mult mai mare şi mai plină de recunoştinţă. Această întâmplare este intrarea triumfătoare a lui Hristos în Ierusalim.

A doua zi, mulţimea multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, au luat ramuri de finic şi au ieşit în întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel! În ziua care a urmat după cina din Betania, Domnul a pornit spre Ierusalim, spre cetatea care *ucidea proorocii*. Dar Ierusalimul nu era numai sălaşul fariseilor strâmtoraţi la minte, al cărturarilor mândri şi al înalţilor preoţi urâtori de Dumnezeu, ci mai erau şi mulţimi mari de oameni, o mulţime de pelerini şi evlavioşi, bărbaţi şi femei. În timpul Paştilor, Ierusalimul avea aproape tot atât de mulţi locuitori ca şi Roma, capitala de atunci a lumii. Această mulţime nenumărată de oameni - o mare mulţime de oameni cu o judecată pătrunzătoare şi liberă - era adunată la Ierusalim, pentru a se apropia de Dumnezeu. În felul acesta, în această zi, ei au avut cu adevărat o simţire a apropierii tainice a lui Dumnezeu şi au văzut în Domnul Iisus pe îndelung aşteptatul Împărat din casa lui David. De aceea, când cobora Domnul de pe Muntele Măslinilor, aceşti oameni suiau ca să-L întâmpine. Unii îşi aşterneau veşmintele pe cale, înaintea Lui, alţi tăiau ramuri de finic şi împodobeau cu ele drumul şi cu toţii strigau cu bucurie întâmpinându-L: *"Osana! Osana Fiului lui David! Osana întru cei de sus!"* Binecuvântat fie Împăratul lui Israel, care vine întru numele Domnului! Împotrivindu-se ameninţării Romei, împotrivindu-se stricăciunii şi micimii neschimbate a bătrânilor lor, sufletele oamenilor credeau în puterea unei minuni de la Dumnezeu, care va schimba întreaga împrejurare, cu neputinţă de răbdat. Şi sufletele oamenilor simţeau că izvorul acestei minuni era Domnul Iisus şi de aceea L-au întâmpinat cu atâta bucurie. Oamenii nu au cunoscut cum a săvârşit El această schimbare hotărâtoare de-a lungul întâmplărilor; ei fuseseră povăţuiţi să aştepte să se înfăptuiască numai într-un anumit chip şi acela era cu ajutorul împăratului din Casa lui David, care va stăpâni în Ierusalim pe tronul lui David. Pentru această pricină, oamenii L-au văzut pe Iisus ca pe un împărat şi L-au întâmpinat cu bucurie şi cu nădejdea că El va împărăţi acum în Ierusalim, cu totul altfel decât în Roma şi în Ierusalimul zilelor lor. Dar credinţa oamenilor stârnea frica fariseilor; şi această bucurie le-a adus lor mânie. De aceea unii farisei I-au spus lui Hristos ca să-i stăpânească pe ei ca să nu mai strige în felul acela. Dar blândul Hristos, care era Îşi cunoştea puterea Sa fără margini, le-a răspuns: *"Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga"* (Luca 19:40). Acesta este răspunsul Împăratului împăraţilor, îmbrăcat precum omul cel sărac şi călărind pe un asin, căci Evanghelistul povesteşte cum călărea Domnul pe un asin în această intrare biruitoare:

Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: "Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine şezând pe mânzul asinei." Ceilalţi Evanghelişti povestesc în amănunt cum Domnul, fiind atât de sărac că nu avea nimic al Său, a ajuns să aibă un asin. De aceea, Sfântul Ioan trece peste aceasta, socotind un lucru deja cunoscut şi spune doar atât: El a găsit un asin. Luca, Evanghelistul care dă cele mai multe amănunte, povesteşte despre puterea şi mai dinainte cunoaşterea minunată a lui Hristos,

prin care a găsit asinul: *"Mergeți în satul dinaintea voastră şi, intrând în el, veți găsi un mânz legat pe care nimeni dintre oameni n-a şezut vreodată. Şi, dezlegându-l, aduceți-l."* (Luca 19:30). La porunca Lui, ucenicii au pornit şi l-au găsit întocmai cum spusese El. Mânzul era cu mama lui. De ce nu a mers Domnul călare pe asină, ci pe mânzul pe care nu călărise încă nimeni? Pentru că asina nu se lăsa nici călărită, nici condusă. Asina semnifică poporul iudeu şi mânzul semnifică neamurile păgâne. Aceasta este tălmăcirea dată de Părinți şi este neîndoios că tălmăcirea lor este dreaptă. Israelul Îl va prigoni pe Hristos şi păgânii Îl vor primi. Cei mai mulți dintre păgâni vor fi purtători de Hristos de-a lungul istoriei şi vor intra cu El în Ierusalimul de sus, în Împărăția cerurilor.

Acestea nu le-au înțeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise pentru El şi I le-au făcut Lui. În general, ucenicii au înțeles foarte puțin din ceea ce s-a întâmplat cu Învățătorul lor până când El le-a sporit înțelegerea (Luca 24:45) şi Duhul lui Dumnezeu i-a luminat cu limbi de foc. Numai atunci au priceput ei toate lucrurile, aducându-şi-le aminte.

Deci da mărturie mulțimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morți. De aceea L-a şi întâmpinat mulțimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta. Aici se vorbeşte despre două categorii de oameni: unii care au fost de față la învierea lui Lazăr în Betania, şi alții care erau oaspeți ai Ierusalimului şi care auziseră de la primii despre lucrarea minunată asupra lui Lazăr. Cei din primul grup erau mărturisitori, că văzuseră cu ochii lor, şi cei din al doilea grup au venit să-L întâlnească din pricina acestei mărturii. Şi în vreme ce fumul jertfelor se ridica deasupra Templului lui Solomon; în vreme ce cărturarii se sfădeau cu putere, cu privire la tablele Legii celei vechi a lui Moise; în vreme ce preoții nepăsători, mărindu-se, făceau pregătiri pentru sărbătoare; în vreme ce bătrânii poporului îşi crispau buzele ca să-i lămurească mai bine pe oameni că această mulțime se strânsese acolo pentru folosul acelora; în vreme ce leviții făceau împărțire limpede, care să-i mulțumească, a jertfelor care le aparțineau lor - oamenii umblau râvnitori după minuni şi după Săvârşitorul acelor minuni. Şi valuri mari de oameni îşi întorseseră spatele către Templul lui Solomon din Ierusalim, aducătorilor de jertfe şi preoților şi întregii acestei lucrături a societății de piață pe care o făcuseră; poporul întorsese spatele tuturor acestora şi îşi îndreptase fața către Muntele Măslinilor, de unde venea Făcătorul de Minuni. Ce folos le puteau aduce turnurile moarte ale Ierusalimului, cu morții cei vii din ele, sufletelor flămânde şi însetate ale oamenilor, care căutau o spărtură în cerurile închise şi priveliştea Dumnezeului Celui viu? Cele două chipuri ale mândriei - aceea a romanilor şi aceea a fariseilor- care au umplut Ierusalimul, nu erau în stare să plăsmuiască nici măcar un singur fir de păr, fie alb sau negru. Şi iată, coborând de pe Muntele Măslinilor, era Cel Unul care, cu glasul Său, a chemat din mormânt pe mortul cel de a Patra Zi, înviindu-l din morți şi slobozindu-l din stricăciunea mormântului!

O, oare când ne vom îndepărta duhurile de lucrăturile înfumurate dar neputincioase ale lumii acesteia şi le vom întoarce către Muntele cel ceresc, către Împăratul Hristos? O, când ne vom pune toată nădejdea noastră în El? Sufletul nostru Îl caută pe Izbăvitorul păcatului şi al morții, pe care lumea întreagă nu-l poate întrece prin propriile osteneli. Hristos este acest Izbăvitor. Sufletele noastre sunt flămânde şi însetate de Împăratul smerit dar întru putere mare: smerit întru puterea Sa, dar puteric întru smerenia Sa, sufletele noastre Îl caută pe Împăratul care este prietenul fiecăruia dintre noi, pe Împăratul a

cărui împărăție nu are margini şi a cărui dragoste pentru oameni nu se poate măsura. Acesta este Împăratul, Domnul nostru Iisus Hristos. De aceea, noi toți strigăm către El: *"Osana! Osana!"* Lui să-I aducem slavă şi laudă, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

19. VINEREA MARE
EVANGHELIA DESPRE DUMNEZEU PRINTRE UCIGĂTORI

Hristos pe Golgota! Mântuitorul pe Cruce! Cel Unul drept în chinuire mare! Iubitorul de oameni ucis de oameni! Să se ruşineze cel care are conştiință! Să plângă cel care are inimă! Să priceapă cel care are minte!

Cu ce putem asemui această întâmplare - tainică precum nesfârşitul, vârtos precum pământul şi înfricoşător precum iadul? Dintre milioanele de întâmplări care au loc în fiecare zi în întreaga lume, care se pot afla întru priveliştea ochilor noştri şi întru auzul urechilor noastre, cu care faptă putem asemui această lucrare, care nu s-a mai pomenit, a răufăcătorilor de pe Golgota? Cu un miel printre lupii răpitori? Sau cu un prunc neprihănit în fălcile unui împărat precum şarpele? Sau cu o mamă înconjurată de fiii şi fiicele sale nebune? Sau cu căderea meşteşugarului în maşinăria pe care el însuşi a făcut-o, ca să fie făcut bucăți bucățele de roțile maşinăriei? Cu Abel, care a fost ucis de fratele său? Dar atunci, păcătosul cel mai mare l-a ucis pe păcătosul cel mai mic, pe când aici, oamenii cei răi se năpustesc asupra celui fără de păcat. Cu Iosif, ai cărui frați l-au vândut în Egipt? Dar acesta era un păcat împotriva fratelui lor, nu împotriva unui binefăcător, pe când aici păcatul este împotriva Binefăcătorului. Cu dreptul Iov, pe care Satan cel trupesc l-a dat spre stricăciune şi putrezire cu duhoare grea, ajungând hrană viermilor? Dar atunci Satan s-a ridicat împotriva plăsmuirii lui Dumnezeu, pe când aici plăsmuirea se ridică împotriva Plăsmuitorului. Cu David cel minunat, împotriva căruia fiul său Absalom a ridicat răzvrătire? Dar aceea era o mică pedeapsă pentru un mare păcat al lui David, pe când aici cel Unul fără de păcat, Preadreptul suferă chinuire aşa de îngrozitoare!

Samariteanul cel milostiv, care a mântuit lumea de stricăciunea furilor, a căzut chiar El în mâinile furilor. Şapte feluri de tâlhari Îl înconjură pe El. Cel dintâi este înfățişat de Satan, cel de al doilea, de bătrâni şi căpeteniile poporului evreu, cel de al treilea de Iuda, cel de al patrulea de Pilat, al cincilea de Baraba, al şaselea de tâlharul nepocăit de pe cruce şi al şaptelea de tâlharul pocăit. Să zăbovim o clipă şi să ne uităm la ucigătorii cei din jur, în mijlocul cărora Fiul lui Dumnezeu atârnă răstignit pe cruce, însângerat şi plin de răni.

Mai întâi vine Satan, cel care doreşte cel mai mare rău oamenilor. El este *tatăl minciunilor* şi ucigătorul ucigătorilor. Ispitele prin care atrage el oamenii spre a-i duce la pierzare sunt îndoite: el ispiteşte prin lenevire şi prin suferinţă. La început, el L-a ispitit pe Domnul pe Muntele Ispitirii cu lenevire, putere şi bogăţii; acum, la sfârşit, el îl ispiteşte prin suferinţă. Când fusese biruit şi ruşinat la prima ispitire, el L-a lăsat pe Domnul şi a fugit de la El. Cu toate acestea, el nu L-a lăst cu totul, ci numai pentru o vreme. După cum spune Evanghelia: *Diavolul s-a îndepărtat de la El, până la o vreme* (Luca 4:13). Acum vremea aceasta a trecut şi el se arată din nou. De data aceasta,el nu mai are nevoie să se arate deschis şi în chip văzut; de data aceasta, el lucrează prin oameni, prin fiii întunericului, care fuseseră orbiţi de marea lumină a lui Hristos şi, în orbirea lor, ei s-au aşezat în mâinile lui Satan, ca să-i slujească lui ca armă împotriva Domnului nostru Iisus Hristos. Dar diavolul se află aici, pe limba fiecăruia dintre cei care Îl hulesc pe Hristos, în gura fiecăruia care scuipă faţa Precuratului Hristos, în inima fiecăruia care arde de focul pizmei şi al urii împotriva Lui.

Cel de-al doilea ucigaş sau grup de ucigaşi este reprezentat de căpeteniile şi bătrânii poporului evreu în domeniul politic, religios şi cărturăresc. Aceştia sint cărturarii, fariseii, saducheii şi preoţii, împreună cu împăratul Irod care se află în fruntea lor. Pizma şi teama le-au sucit mintea lor către uciderea Domnului - pizmă faţă de Cel Unul mai puternic, mai înţelept şi mai bun decât ei; şi teama de a nu-şi pierde locul, puterea, cinstea şi bogăţia, dacă oamenii Îl sprijină pe Hristos. *"Vedeţi că nimic nu folosiţi! Iată, lumea s-a dus după El"* (Ioan 12:19) a fost strigătul slăbiciunii, pizmei şi al fricii lor. Care este cea mai mare facere de rău a lor împotriva Domnului? Fără nici o judecată dreaptă sau osândire după lege, ei L-au prins şi L-au ucis. Este scris în Evanghelie: *Atunci arhiereii şi bătrânii poporului s-au adunat în curtea arhiereului, care se numea Caiafa, şi împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleşug, şi să-L ucidă* (Matei 26:3-4). Iată că ei nu aşează sfat cum să-L învinuiască şi să-L ducă pe El la judecată, ci *să prindă pe Iisus… şi să-L ucidă,* şi aceasta *cu vicleşug!* Când susţinătorul de lege Nicodim spune că Domnul trebuie mai întâi să fie ascultat de către curte, ca aceasta să cunoască ceea ce a făcut El, ei înlătură această sfătuire cu nemulţumire şi cu zâmbete batjocoritoare (Ioan 7:50-52).

Cel de-al treilea ucigaş este Iuda, apostolul cel făţarnic, ruşinat. Satan a fost părtaş la vărsarea de sânge a lui Hristos, din ură faţă de Dumnezeu şi faţă de om; bătrânii şi căpeteniile poporului au fost şi ei părtaşi la aceasta, din pizmă şi din teamă; Iuda se alătură lui Satan şi bătrânilor poporului, din lăcomie. Uciderea lui stă în vinderea Învăţătorului şi Binefăcătorului lui pentru treizeci de arginţi. Mai târziu, Iuda recunoaşte uciderea săvârşită de el, în faţa aceloraşi bătrâni, care îl năimiseră pentru vinderea de sânge nevinovat: *"Am greşit vânzând sânge nevinovat."… ŞI el, aruncând arginţii în templu, a plecat şi, ducându-se, s-a spânzurat* (Matei 27:4-5). Chiar moartea sa cumplită mărturiseşte împotriva lui, pentru că se scrie despre el: *şi, căzând cu capul înainte, a crăpat pe la mijloc şi i s-au vărsat toate măruntaiele* (Fapte 1:18).

Cel de-al patrulea ucigător este Pilat, din partea Cezarului, la Ierusalim şi, într-un fel ascuns, acesta era în numele lumii păgâne, fără de Dumnezeu, la osândirea Fiului lui Dumnezeu. El nesocoteşte iudeii, tot aşa cum fac şi iudeii cu el. La început, el nu are nici un gând de a se face părtaş la osândirea lui Hristos: *"Luaţi-L voi şi judecaţi-L voi după legea voastră"* (Ioan 18:31) sunt cuvintele lui la învinuirile

aduse lui Hristos. Mai târziu, el este de partea lui Hristos şi, după o anume judecată, acesta spune iudeilor: *"Eu nu găsesc în El nici o vină."* (v.38). În cele din urmă, a fost înfricoşat cu ameninţări: *"Dacă Îl eliberezi pe Acesta, nu eşti prieten al Cezarului"* (Ioan 19:12), Pilat hotărăşte ca *să se împlinească cererea lor* (Luca 23:24) şi porunceşte ca Hristos să fie bătut şi răstignit pe cruce. Pilat se face ucigător, fiindcă stătea întru puterea lui să nu-L dea pe El la ucidere, ci să-L ocrotească pe Cel Unul Drept şi nu a făcut aceasta. Chiar El spune Domnului: *"Nu ştii că am putere să Te eliberez şi putere am să te răstignesc?"* (Ioan 19:10). Cu spusa aceasta, Pilat îşi asumă părtăşia întru veşnicie asupra morţii lui Hristos. Ce îl împinge pe Pilat să săvârşească această ucidere şi ce îl aşează pe el împreună cu ceilalţi ucigători? Slăbiciunea minţii şi teama; slăbiciunea minţii în apărarea dreptăţii şi teama pentru locul său şi mila Cezarului.

Cel de-al cincilea ucigător este Baraba. El se află în temniţă *pentru o răscoală... şi pentru omor* (Luca 23:19). Pentru asemenea nelegiuiri, lui i se cuvine moartea, atât după legea evreiască, cât şi după cea romană. Nicidecum el nu a păcătuit împotriva lui Hristos în chip nemijlocit sau conştient. Este păcatul acelora care l-au aşezat pe el deasupra lui Hristos. Pilat s-a gândit să-l folosească pe Baraba ca mijloc de izbăvire a lui Hristos de la moarte; cu toate acestea, iudeii se folosesc de Preacuratul Hristos pentru a-l slobozi pe Baraba, Pilat aşezând înaintea iudeilor alegerea liberă: Hristos ori Baraba - şi cine se aseamănă se adună. Dumnezeu sau un ucigaş? Şi ucigaşii aleg ucigaşul.

Ucigătorul al şaselea şi cel de-al şaptelea sunt cei care atârnă, fiecare pe crucea lui, pe Golgota, unul de-a dreapta şi celălalt de-a stânga lui Hristos, aşa cum Proorocul Isaia a văzut şi a spus mai dinainte: *"Cu cei făcători de rele a fost numărat"* (Isaia 53:12). Unul dintre aceşti ucigători huleşte, chiar şi atunci când este dat la moarte, dar celălalt se roagă. Iată doi bărbaţi în aceeaşi situaţie grea: amândoi răstigniţi pe câte o cruce, amândoi aflaţi la marginea vieţii acesteia şi nemaiaşteptând nimic de la ea. Dar ce deosebire mare între aceştia! Iată răspunsul pentru toţi cei care spun: aşează oamenii în aceleaşi împrejurări materialnice, dă-le aceeaşi cinste şi aceleaşi stăpâniri şi ei vor fi cu toţii în acelaşi duh. Un ucigător, înainte de ultima sa suflare, aduce batjocură Fiului lui Dumnezeu: *"Nu eşti Tu Hristosul? Mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi pe noi."* (Luca 23:39), dar celălalt se roagă Domnului: *"Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni, în Împărăţia Ta"* (23:42). Durerea răstignirii pe cruce îl ucide pe unul în trup şi în suflet, dar, cu toate că aceeaşi împrejurare ucide trupul celuilalt, în acelaşi timp, îi mântuieşte sufletul său. Crucea lui Hristos este faptă de ruşine pentru unul, dar este mântuire pentru celălalt.

Aceste feluri de ucigători se aflau în jurul lui Hristos. Dar, o, Doamne mult milostive, ajută-ne ca să ne cercetăm vieţile noastre, mai înainte de a osândi pe aceşti ucigători care au răstignit pe Cruce pe Domnul iubirii şi să ne întrebăm dacă nu cumva facem şi noi parte din ceata aceasta. O, dă-ne Doamne putere ca să fim precum cel de-al şaptelea dintre ucigători, care s-a pocăit pe cruce şi, în miezul durerii sale celei trupeşti, a căutat şi a aflat mântuire pentru sufletul său cel păcătos.

Dacă omul scoate din lăuntrul său ură faţă de Dumnezeu şi faţă de om, la fel se face cel mai apropiat prieten al lui Satan şi arma lui cea mai ascuţită.

Dacă omul se află îmbelşugat de pizmă faţă de oamenii bine plăcuţi lui Dumnezeu şi faţă de slujitorii lui Hristos, atunci omul acesta este ucigător şi omorâtor de Dumnezeu, precum Ana şi Caiafa şi precum toate celelalte căpetenii şi bătrâni ai iudeilor.

Dacă omul este lacom, el nu este prea departe de a-L vinde pe Dumnezeu şi pe cel mai apropiat prieten al său, dimpreună cu ucigătorul din lumea aceasta, care este Iuda.

Dacă omul este cuprins de slăbiciunea minţii în apărarea celui drept, şi se află în mare teamă pentru ocupaţia şi uşurătatea vieţii sale, şi acesta va îngădui uciderea celui drept, este şi acesta ucigător, precum şi Pilat a fost.

Dacă omul stârneşte răzvrătire şi vărsare de sânge de om, şi un altul îndură suferinţă în locul lui, fie prin judecare greşită, ori slăbiciune omenească, el este ucigător precum şi Baraba a fost.

Dacă omul huleşte împotriva lui Dumnezeu întreaga lui viaţă, fie prin cuvânt sau prin faptă, şi această hulă se află pe buzele sale chiar şi în clipa morţii sale - el este cu adevărat frate de suflet al ucigătorului hulitor de pe cruce.

Totuşi, fericit este acela care, suferind pentru păcatele sale, nici nu huleşte împotriva nici unui om, nici nu judecă pe nici unul, ci îşi aduce aminte de păcatele sale şi strigă către Dumnezeu, ca să-i dea iertare şi mântuire. Fericit este cel de-al şaptelea ucigător, care a priceput că durerile sale de pe cruce erau binemeritate pentru păcatele sale şi a priceput că durerile Preacuratului Mântuitor erau suferinţă nemeritată pentru păcatele altora şi acela s-a pocăit, a cerut mila lui Dumnezeu şi s-a aflat cel dintâi în Raiul vieţii veşnice, dimpreună cu Mântuitorul! Aceste descoperiri vin la noi prin el: pocăinţă mântuitoare, chiar în clipa morţii, chipul mântuitor al rugăciunii către Dumnezeu şi grabnica milostivire a lui Dumnezeu. El ne-a lăsat nouă tuturor o pildă minunată, oricare fel de păcat am săvârşit noi, în oricare chip ne-am îndepărtat de Dumnezeu şi ne-am numărat printre ucigători. Fiecare păcat este ucidere împotriva lui Dumnezeu şi cel care săvârşeşte măcar un singur păcat, se numără la un loc cu ucigătorii: cu alte cuvinte, ei sunt slujitorii lui Satan. De aceea, nimeni să nu cârtească, zicând că suferinţa lui îl duce mai degrabă la pieire decât la mântuire, ci fie ca întunericul suferinţei sale să se lumineze prin cugetarea asupra păcatului său şi prin pocăinţă şi rugăciune. Numai în felul acesta, suferinţa îi va fi lui spre mîntuire, iar nu spre pieire.

Şi acum, când i-am cercetat pe toţi ucigaşii care se strânseseră împrejurul Domnului Hristos, să zăbovim o clipă şi înaintea Domnului Însuşi şi să observăm cum arată El printre ucigători. Mai presus de toate, să zăbovim o clipă cu mare grijă în Grădina Ghetsimani, unde dormeau ucenicii obosiţi, în timp ce Domnul se ruga în genunchi şi era în chinuire mare:

"Părinte, de voieşti, să treacă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta să se facă." (Luca 22:42). *Şi sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge care picurau pe pământ* (Luca 22:44). Dumnezeirea lui Hristos este nedespărţită de omenitatea Sa, deşi uneori este mai desluşită pentru ochii noştri o latură, alteori cealaltă. În Pruncul slab din peşteră, Îl vedem ca om. În fuga în Egipt sau în anii lucrării ascunse în Nazaret, Îl vedem iarăşi ca om. Fiind flămând şi însetat, obosit de călătoriile Sale, Îl vedem ca om. Dar când Îl vedem înviind morţi, înmulţind pâinea, vindecând îndrăciţii şi leproşii, potolind furtuna, oprind vântul şi umblând pe apă ca pe pământ uscat - atunci, cu adevărat noi nu vedem un om, ci

pe Dumnezeu. În Grădina Ghetsimani Îl vedem atât ca Dumnezeu, cât şi ca om. Ca Dumnezeu - fiindcă în vreme ce trei dintre cei mai mari bărbați din lume, primii trei Apostoli ai Săi, dorm de oboseală, El priveghează neostenit, rugându-Se în genunchi. Ca Dumnezeu - căci cine ar fi fost vreodată în stare sau ar fi cutezat să se adreseze lui Dumnezeu folosind cuvântul *"Părinte"* în afară de Cel Unul Născut Fiu al Său, care, ca Fiu, cunoştea unitatea care exista între El ca Fiu şiTatăl Său. Ca Dumnezeu - căci, care dintre muritori ar fi cutezat să spună că, la cuvîntul său vor zbura la el pe pământ *"douăsprezece legiuni de îngeri"* (Matei 26:53)? Ca om - pentru că El, ca om, îngenunchează pe pământul murdar; ca om, El transpiră sub chinuire; ca om, El Se luptă cu Sine Însuşi; ca om, El se micşorează din pricina suferinței şi a morții; ca om, Se roagă să treacă de la El paharul amar al suferinței.

Cine poate să povestească şi să prețuiască cu dreptate suferințele lui Hristos din noaptea aceea cumplită, dinainte de răstignirea pe Cruce, suferința sufletului şi a trupului? Dacă durerea trupească a fost mai mare pe Cruce, aici durerea din suflet I-a fost mai mare. Pentru că se spune că era în chinurile morții. Aceasta este chinuirea lăuntrică, chinuirea sufletului; firea Lui omenească este aceea care caută mângâiere de la Tatăl; este vorbirea tainică a omului cu Dumnezeirea cea nevăzută, despre ceva de care depinde întreaga lume zidită, de la începuturi până la sfârşit. Pe de o parte se află chinurile îngrozitoare ale Omului a cărui sudoare curge precum picăturile de sânge în răcoarea nopții; şi pe de altă parte se află planul lui Dumnezeu pentru mântuirea omului. Acestea două se aflau în război şi trebuiau să fie aşezate în pace. Omul a spus: *"Părinte, de voieşti, treacă de la Mine acest pahar."* Omul-Dumnezeu (Fiul cel ascultător) a adăugat: *"dar nu voia Mea, ci voia Ta să se facă"* (Luca 22:42). Şi Dumnezeu a hotărât că paharul trebuie să fie băut. Şi atunci când Omul a primit hotărârea lui Dumnezeu, sufletul Său a aflat iarăşi pace, o pace necunoscută pe pământ, care nu poate fi tulburată prin vindere, scuipare, batjocorire, loviri sau cununa de spini, nici prin minciuni, defăimare, nerecunoştință ori strigăte fără de judecată, ori chiar durerea răstignirii. Domnul nostru Iisus Hristos a câştigat cea mai mare izbândă asupra lui Satan în Grădina Ghetsimani şi a făcut aceasta întru ascultarea Sa față de Dumnezeu Tatăl. Prin neascultarea de Dumnezeu, Adam a fost învins de către Satan; prin ascultare față de Dumnezeu, Hristos l-a învins pe Satan, dând mântuire lui Adam şi urmaşilor săi. În Grădina Edenului, Satan a învins omul; în Grădina Ghetsimani, Omul l-a învins pe Satan. Acesta este războiul pe care îl relatează Evanghelia. Era trebuincios ca omul să fie biruitor - omul, nu Dumnezeu, aşa încât toți oamenii să poată avea înaintea lor acest pildă a războiului şi a biruinței - o pildă omenească, care să poată fi urmată. Aşadar, Dumnezeu L-a lăsat pe Omul Iisus să lupte cu Satan şi cu toate puterile aceluia. De aici chinurile îngrozitoare ale Omului; de aici strigătul: *"treacă de la mine acest pahar!"* De aici *sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge* care picurau de pe fața Lui. Dar, dacă trupul este neputincios, *duhul este întru tărie.* Şi duhul a fost biruitor, mai întâi asupra trupului şi apoi asupra lui Satan. Poate că Satan nu a fost în stare să priceapă că el a fost cu totul biruit în Grădina Ghetsimani şi a continuat să se veselească de batjocorirea, răstignirea şi moartea Domnului. Dar atunci când Domnul, prin moarte şi îngropare, a coborât ca un trăsnet în împărăția lui Satan, atunci Satan şi-a dat seama că izbânda sa aparentă de pe Golgota a fost pur şi simplu culminarea înfrângerii sale din Grădina Ghetsimani.

În acelaşi chip în care Domnul Iisus a flămânzit şi a însetat ca om; în acelaşi chip în care El era obosit ca om, că El mânca şi dormea ca om, umbla şi vorbea, plângea şi se bucura, tot aşa a şi suferit ca om. Atunci nimeni dintre noi să nu spună: era uşor pentru El să sufere - El era Dumnezeu! - dar cum să înving eu suferința? Asemenea cuvinte sunt vorbe goale, care se împiedică din necunoaştere şi din moleşeala duhului. Hristos nu a aflat suferința uşoară, căci El nu a suferit ca Dumnezeu, ci ca om. Şi, mai mult decât atât, suferința a fost cu mult mai grea pentru El, Cel Unul curat şi Fără de Păcat, decât pentru noi, care ne facem vinovați şi plini de păcat. Cînd suferim, să nu uităm niciodată că noi suferim pentru păcatele noastre. Domnul nostru Iisus Hristos nu a suferit din pricina Lui, nici pentru El, ci din pricina oamenilor şi pentru oameni, pentru mulți oameni şi pentru păcatele tuturor oamenilor. Şi când un singur păcat a adus moartea lui Adam; când un singur păcat a aşezat semnul veşnic al ruşinii pe fruntea lui Cain; când, pentru două sau trei păcate, David a suferit atât de mult; când pentru multe păcate, Ierusalimul a fost distrus şi Israelul a fost luat în robie - vă puteți închipul suferința pe care a îndurat-o El, când apăsau asupra Lui munți uriaşi de păcate, ale tuturor oamenilor din toate vremurile! Acestea erau păcate grele: păcate datorită cărora s-a deschis pământul şi a înghițit oameni şi animale; păcate datorită cărora au pierit cetăți şi popoare întregi; păcate datorită cărora a venit Potopul şi foametea şi seceta şi ciuma şi lăcustele şi omizile; păcate care au adus războaie între popoare, pierderi şi distrugeri; păcate care au deschis porțile sufletului omenesc spre năpustirea duhurilor celor rele; păcate din pricina cărora s-a întunecat soarele, s-a învolburat marea şi râurile au secat. Ce rost are să le numărăm pe toate? Se poate număra nisipul mării sau iarba plaiurilor? Toate aceste păcate, fiecare dintre ele fiind la fel de aducătoare de moarte, precum otrava celui mai veninos şarpe - *pentru că plata păcatului este moartea* (Romani 6:23) - fiecare păcat a apăsat asupra neprihănitului Om Iisus Hristos. *El a luat păcatele noastre asupra Lui.* Atunci, ni se mai pare nouă de nepriceput faptul că sudoarea Îi curge de pe frunte *ca picături de sânge*? Este de nepriceput cererea Lui: *"treacă de la Mine acest pahar"*? Iată, *"cu greu va muri cineva pentru un drept… dar… pentru noi, Hristos a murit când noi eram încă păcătoşi"* (Romani 5:7-8). Închipuieşte-te pe tine să fii dus la eşafod pentru un om drept şi gândeşte-te ce greu ar fi. Şi mai închipuieşte-ți că te afli pe eşafod pentru un ucigaş - şi acel ucigaş este tocmai unul care a săvârşit ucidere împotriva ta. Gândeşte-te că eşti osândit la moarte pentru izbăvirea lui! Numai la gândul acesta va curge sudoare pe tot trupul tău! Şi numai atunci îți stă în putință să pricepi sudoarea de sânge a lui Hristos. Şi atunci vei striga cu glas mare, plin de înfricoşare, uimire şi dus până la marginea răbdării sufleteşti: Iată Omul care este Dumnezeu!

"Iată Omul!" a strigat Pilat mulțimii de iudei, aducându-le pe Hristos purtând pe cap cunună de spini şi hlamidă roşie avea pe El. De ce a zis Pilat aceasta? A fost din uimire față de cinstea, pacea şi tăcerea lui Hristos, sau cu scopul de a stârni simpatia iudeilor? Poate că a fost şi una şi alta. Să strigăm cu uimire: *"Iată Omul!"* Iată Omul viu, adevărat şi biruitor, omul aşa cum l-a alcătuit Dumnezeu, atunci cînd l-a făcut pe Adam. Iată Omul - blând, smerit şi ascultător față de Voia lui Dumnezeu, aşa cum a fost Adam în Rai înainte de a păcătui şi de a fi izgonit. Iată Omul lipsit de ură sau rău, cu liniştea de nezdruncinat în mijlocul vijeliei de ură şi de răutate, din partea oamenilor şi a dracilor! Lupta Lui a fost purtată în Grădina Ghetsimani. În clipa când El a strigat, pentru a treia şi ultima oară, *"Facă-se voia Ta",* pacea s-a sălăşluit în sufletul Său. Această pace L-a sporit pe El în cinste, ceea ce i-a supărat pe iudei şi l-

a făcut pe Pilat să se minuneze. El Şi-a dat trupul în Voia Tatălui Său, tot aşa cum, puțin mai târziu, Şi-a dat sufletul în mâinile Tatălui Său. El Şi-a supus în întregime voia Sa omenească Voii Dumnezeieşti a Tatălui Său ceresc. Nedorind rău nici unui om, Mielul cel cu înțelepciunea întreagă, a căzut în genunchi sub greutatea Crucii pe drumul spre Golgota. Nu lemnul Crucii era atât de greu, ci păcatele lumii; păcatele care, împreună cu trupul Său, urmau să fie răstignite pe lemnul Crucii.

Dar ce spunem noi atunci când vorbim despre faptul că Hristos nu voia răul nici unui om la această vreme cumplită? Noi am spus lucrurile numai pe jumătate. El voia binele pentru toți oamenii şi pentru toate lucrurile. Şi chiar şi acum nu am spus totul. El nu numai că a dorit binele, dar a şi lucrat pentru binele tuturor până în clipa morții Sale. Chiar şi de pe Cruce, El a lucrat pentru binele tuturor, chiar şi pentru binele celor care L-au răstignit pe Cruce. El a făcut tot ceea ce putea să facă pentru ei, în durerile răstignirii: El le-a iertat păcatele.

"Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac!" (Luca 23:34). Aceasta nu este numai o dorință bună, ci o lucrare bună - cea mai mare bună lucrare, pe care o pot cere păcătoşii de la Dumnezeu. Pe Cruce, sub apăsarea morții, toți erau chinuiți de durere, Domnul era preocupat de mântuirea oamenilor. El le iartă oamenilor neştiința lor. El Se roagă pentru ucigătorii care L-au răstignit pe Cruce şi L-au străpuns cu sulița. La vremea răstignirii Sale, El a împlinit marile porunci pe care le dăduse oamenilor: poruncile despre neîncetata rugăciune, despre milostenie, despre iertare, despre dragoste. Cine s-a rugat vreodată pentru ucigători, căzând în mâinile ucigătorilor - s-a rugat pentru mântuirea lor, s-a neliniştit pentru ei, le-a iertat faptele lor, cele pline cu răutate? Chiar şi oamenii cei mai buni, căzând în mâinile ucigătorilor, s-au rugat lui Dumnezeu numai pentru ocrotirea lor, s-au gândit la binele lor personal, îşi făceau griji pentru ei şi îşi aduceau îndreptățiri. Oamenii cei preadrepți, înainte de venirea lui Hristos, aveau neputința de a înălța rugăciune pentru cei ce le-au greşit. Cu toții cereau lui Dumnezeu şi omului, răzbunare împotriva celor care le făcuseră rău. Dar iată, Domnul Îşi iartă vrăjmaşii şi Îşi face griji pentru ei; El îi iartă şi Se roagă pentru ei. Ce lucruri mărunte le ținem în noi şi le tot pomenim de rău! Pentru ce lucruri mărunte ne pornim spre răzbunare mânioasă! Şi noi facem aceasta, noi, care în fiecare zi ne atragem mânia lui Dumnezeu, încălcând poruncile Sale sfinte cu gânduri necurate, doriri necurate şi fapte nedrepte. Nimeni dintre noi nu se poate numi om, dacă nu-şi iubeşte aproapele. Iubirea de aproapele, aceasta singură ne poate face oameni - oameni vii, adevărați. În deşert ne uităm la Domnul nostru răstignit pe Cruce, în deşert ascultăm ultima Lui rugăciune pentru păcătoşi, dacă noi nu avem pic de dragoste pentru aproapele şi facem parte din ceata aceea de ucigaşi, care L-au osândit pe nedrept şi L-au dus pe El la moarte. De aceea, să nu ne îmbogățim de uimire şi minunare, văzând dragostea lui Iisus Hristos pentru oameni, ci să ne ruşinăm de minunarea noastră - să ne ruşinăm, căci această rugăciune a Sa de pe Cruce, pentru noi este.

"Cu cât mai mare este dragostea, cu atât mai mare este suferința", spune Sfântul Teodor Studitul. Totuşi, dacă neputincioşi suntem ca să măsurăm cât de mare este dragostea Domnului Iisus pentru noi, să ne ostenim cu osârdie mare să măsurăm cât de mari sunt suferințele Lui pentru noi. Acestea au fost atât de mari şi atât de cumplite, că le-a simțit chiar şi pământul, şi s-a cutremurat; soarele le-a simțit şi s-a întunecat; pietrele s-au despicat; catapeteasma templului s-a sfâşiat în două de sus până jos; mormintele s-

au deschis; morții au ieşit din morminte; sutaşul de sub Cruce L-a mărturisit pe Fiul lui Dumnezeu; tâlharul de pe cruce s-a pocăit. Fie atunci ca inimile noastre să nu fie mai oarbe decât pământul, mai învârtoşate decât pietrele, mai lipsit de simțire decât mormintele şi mai moarte decât morții. Ci să ne pocăim ca tâlharul de pe cruce şi să-L slăvim pe Fiul lui Dumnezeu, precum sutaşul lui Pilat, de sub Cruce; şi fiecare, dimpreună cu sfinții noştri frați şi surori, să fim izbăviți de la moarte prin suferințele lui Hristos, curățiți prin Preacuratul Său sânge, să fim îmbrățişați de mâinile Sale sfinte, întinse, şi să ne învrednicim de Împărăția Lui fără de moarte. Pentru că cei ce vor fi fără băgare de seamă față de acestea, vor rămâne în această viață în ceata ucigătorilor lui Antihrist şi, în lumea ce va să vină, se vor sălăşlui dimpreună cu tâlharul nepocăit, departe, departe de tot de fața lui Dumnezeu. Pentru că, deşi Dumnezeu S-a aflat odinioară dimpreună cu ucigătorii pe pămînt, El nu Se va mai afla niciodată împreună cu ei în ceruri.

Atunci, să ne plecăm întru mărire înaintea suferințelor Domnului, înaintea Celui răstignit pe Cruce pentru noi, păcătoşii. Să mărturisim şi să slăvim Numele Său cel sfânt. Slavă şi laudă Lui: Omului adevărat şi Dumnezeului adevărat, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt - Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.

20. ZIUA DE PAŞTI
EVANGHELIA DESPRE BIRUINȚA ASUPRA MORȚII

Cei înghețați se strâng în jurul focului, ce flămânzi se strâng în jurul mesei; cei care au răbdat suferință mare în noaptea cea lungă se bucură la venirea zorilor; cei sleiți de lupte aprige se veselesc la venirea biruinței neaşteptate. O, Doamne, prin Învierea ta, Tu Te-ai făcut toate lucrurile pentru toți oamenii! O, Preabogatule Împărate, cu un dar, Tu ai umplut toate mâinile noastre întinse către cer! Bucurați-vă, o, tu, cerule şi, o, tu, pământule, bucurați-vă! Bucură-te, o, tu, cerule, precum se bucură mama care îşi hrăneşte copiii cei flămânzi; bucură-te, o, tu, pământule, precum se bucură copiii la primirea hranei din mâinile mamei lor!

Biruința lui Hristos este singura biruință întru care se poate bucura întreaga lume, chiar de la începuturi până la sfârşit. Oricare altă biruință de pe pământ a deosebit şi încă îi deosebeşte pe oameni, unii de alții. Atunci când un împărat pământesc câştigă o victorie asupra altui împărat, unul dintre ei se bucură, iar celălalt se plânge. Atunci când omul iese biruitor asupra vecinului său, sub un acoperiş este cântare, iar sub celălalt este plângere. Nici o izbândă de bucurie de pe pământ nu este lipsită de otrava

răutății: biruitorul obişnuit, de pe pămînt, se bucură atât prin râsul său, cât şi prin lacrimile duşmanului său biruit. El nici nu vede cum loveşte răul prin mijlocirea bucuriei.

Când Tamberlan l-a biruit pe sultanul Baiazid, biruitorul l-a pus pe biruit într-o cuşcă de fier în fața căreia a mâncat un ospăț al biruinței. Răutatea lui i-a fost întreaga sa bucurie; ticăloşia lui a fost hrană veseliei lui. O, frații mei, ce scurtă bucurie este răutatea! O, răul este hrană prea otrăvitoare pentru veselie! Cînd regele Ştefan Duşan l-a biruit pe regele bulgar, el nu a intrat în pământul bulgar, nici nu a luat poporul bulgar ca prizonier, ci, cu durere adâncă, a plecat la o mânăstire ca să postească şi să se roage. Acest biruitor a fost mai nobil decât cel dintâi. Dar această biruință, ca fiecare biruință, nu era lipsită de tăişul pregătit pentru cel care a biruit. Dar chiar şi cea mai înflăcărată istorie a lumii este ca un soare, ale cărui raze sunt pe jumătate luminoase, pe jumătate întunecate.

Numai biruința lui Hristos este ca soarele care revarsă raze strălucitoare peste toți cei care se aflã sub el. Numai biruința lui Hristos umple toate sufletele oamenilor cu bucurie de neînvins. Numai aceasta singură este fără de răutate sau pizmă.

Vei spune că aceasta este o biruință plină de taine? Este; dar în acelaşi timp este descoperită şi întregii omeniri, celor vii şi celor morți.

Vei spune că aceasta este o biruință plină de dar? Este, şi mai mult decât atât. Nu este mama mai plină de dar când, nu o dată sau de două ori îşi izbăveşte copiii de şerpi, dar pentru a-i izbăvi pe ei pentru todeauna, aceasta merge cu curaj chiar la cuibul şerpilor şi îi arde în întregime?

Vei spune că aceasta este o biruință tămăduitoare? Este, tămăduitoare şi mântuitoare pentru vecii vecilor. Această biruință aleasă mântuieşte oamenii de rău şi îi face fără de păcat şi fără de moarte. Nemurirea fără lipsirea de păcat ar însemna doar lărgirea puterii răului, şi a răutății şi a pizmei, dar nemuriea dimpreună cu lipsa de păcat aduce bucuria fără de margini şi îi face pe oameni frații îngerilor minunați ai lui Dumnezeu.

Cine nu s-ar bucura întru biruința Domnului nostru Iisus Hristos? El nu a fost biruitor pentru El, ci pentru noi. Biruința Lui nu L-a făcut pe El mai mare sau mai viu, sau mai bogat, ci pe noi ne-a făcut astfel. Biruința Lui nu este egoism, ci dragoste, nu este înşfăcare, ci dăruire. Cuceritorii pământeşti iau biruința asupra lor; Hristos este singurul Cuceritor care o aduce. Nici măcar un singur cuceritor pământesc, împărat sau căpetenie, nu doreşte ca biruința lui să-i fie luată şi dată altcuiva; numai Domnul Cel Înviat dăruieşte biruința Lui cu amândouă mâinile, fiecăruia dintre noi şi nu este supărat, ci mai mult Se bucură atunci când noi, prin biruința Lui, ne facem biruitori - cu alte cuvinte: mai mari, mai vii şi mai bogați decât am fost.

Biruințele pămînteşti arată mai bine când sunt privite de departe, dar sunt mai urâte şi mai respingătoare când sunt privite de aproape; în vreme ce, în ceea ce priveşte biruința lui Hristos, nu se poate spune de unde arată mai bine, de departe sau de aproape. Privind această biruință de departe, ne minunăm de aceasta, ca fiind fără de asemănare în strălucirea, curăția şi harul ei mântuitor. Privind această biruință de aproape, ne minunăm de aceasta, pentru că sunt învinşi vrăjmaşii cumpliți şi pentru că au fost sloboziți robi fără de număr ai lor. Astăzi este ziua cea mai presus dintre toate zilele anului,

închinată sărbătoririi acestei biruințe a lui Hristos şi de aceea se cade să privim această biruință de aproape, atât pentru mai buna noastră cunoaştere, cât şi pentru mai marea noastră bucurie.

Atunci să ne apropiem de Domnul nostru înviat şi biruitor şi să ne întrebăm:

Mai întâi: asupra cui a fost biruitor Hristos prin Învierea Sa ?

În al doilea rând: pe cine a slobozit Hristos prin biruința Sa ?

I

Prin Învierea Sa, Domnul a biruit pe cei doi dintre cei mai aprigi vrăjmaşi ai vieții şi ai cinstei omeneşti: moartea şi păcatul. Aceşti doi vrăjmaşi ai oamenilor s-au născut atunci când primul om s-a despărțit de Dumnezeu, călcând peste poruncile despre ascultare, față de Făcătorul său. În Rai, Omul nu a cunoscut nici moartea nici păcatul, nici frica nici ruşinea. Pentru că, despărțindu-se de Dumnezeul Cel viu, omul nu a putut cunoaşte nimic despre moarte şi trăind în ascultare desăvârşită față de Dumnezeu, el nu putut cunoaşte nimic despre păcat. Acolo unde nu se cunoaşte moartea nu există frică; şi acolo unde nu se cunoaşte păcatul, nu s-a născut nici ruşinea din păcat. De îndată ce omul a păcătuit împotriva ascultării mântuitoare față de Dumnezeu, atât frica, cât şi ruşinea, au venit împreună cu păcatul: omul s-a simțit la o depărtare nemărginită față de Dumnezeu, şi a simțit dinainte secerea morții asupra lui. De aceea, atunci când Dumnezeu l-a chemat pe Adam şi a întrebat*: "Adame, unde eşti?"*, el a spus: *"Am auzit glasul Tău în rai şi m-am temut căci sunt gol, şi m-am ascuns"* (Facerea 3:9-10). Până atunci, glasul lui Dumnezeu îl încurajase, îl bucurase şi îl însuflețise pe Adam, dar atunci, când se săvârşise păcatul, acelaşi glas aducea slăbiciune, groază, moarte. Până atunci Adam se ştia înveşmântat în acoperământul fără de moarte al îngerilor, dar atunci el s-a ştiut stricat de păcat, jefuit, pângărit şi coborât până la treapta animalelor şi coborât până la măsura unui pitic. Aşadar, frații mei, vedeți cât de îngrozitor este cel mai mic păcat al neascultării față de Dumnezeu. Căpătând frică față de Dumnezeu, Adam s-a ascuns *printre pomii raiului* – ca o pisică de casă care, atunci când se sălbăticeşte, o porneşte pe dealuri şi începe să se ascundă de stăpânul ei şi de mâna care a hrănit-o! Adam a început să caute ocrotire în afara Ocrotitorului său, de la animalele lipsite de judecată, pe care le stăpânise pe deplin până atunci. Un păcat a atras cu viteza luminii fulgerului pe cel de al doilea, pe al treilea, al sutălea, al miilea, până când omul s-a făcut în cele din urmă ca animalul între animale şi ca pământul între cele pământeşti, atât în trup cât şi în suflet. Calea păcătoasă pe care a pornit-o Adam l-a dus către pământ şi în pământ. Şi astfel Dumnezeu a spus: *"Pământ eşti şi în pământ te vei întoarce"* (Facerea 3:19), arătând nu numai judecata lui Dumnezeu ci şi o socotință mai mare asupra celor pământeşti şi a risipirii omului, care, odată început, a crescut grabnic.

Urmaşii lui Adam, neam după neam, s-au legat din ce în ce mai mult de pământ şi s-au tot fărâmițat, şi s-au împrăştiat, păcătuind cu ruşine şi murind cu frică şi groază. Oamenii se ascundeau de Dumnezeu printre pomi, pietre, aur şi țărână; dar, cu cât se ascundeau mai mult, cu atât se lepădau mai mult de adevăratul Dumnezeu şi cu atât L-au uitat mai mult. Natura, care se întindea odinioară la picioarele oamenilor, treptat a crescut până deasupra capului lor, astfel că în cele din urmă, aceasta a ascuns cu totul fața lui Dumnezeu de la ei şi a luat locul Lui. Şi omul a început să-şi facă un dumnezeu din natură: ascultând de ea, purtându-se potrivit cu ea, rugându-se ei şi aducându-i jertfe. Dar închinarea

la natură nu a fost în stare să o izbăvească nici pe aceasta nici pe om de la moarte şi stricăciune. Calea cumplită pe care o urma omenirea era calea păcatului; şi această cale pierzătoare ducea neînduplecat către cetatea cea una întunecată şi numai una: cetatea morții. Împărații pământului au cârmuit oamenii; păcatul şi moartea au cârmuit atât oamenii cât şi împărații. Cu cât calea ducea mai departe, cu atât sporea greutatea păcatului, precum bulgărul de zăpadă care se rostogoleşte la vale. Omenirea ajunsese în adâncurile deznădejdii când a apărut Biruitorul cel ceresc ca să-i mântuiască.

Biruitorul era Domnul Iisus Hristos. Veşnic fără de păcat şi veşnic fără de moarte, El a trecut prin mormintele oamenilor, presărând florile nemuririi odată cu venirea Lui. Suflarea Lui a spulberat duhoarea păcatului şi morții au înviat la cuvântul Lui. Dar El, din iubirea Sa pentru oameni, a luat muntele de păcate asupra Lui, în acelaşi chip în care, din iubirea Sa pentru oameni, S-a îmbrăcat în veşmânt de om, muritor. Dar păcatul omenesc era atât de greu şi de cumplit că, sub povara lui, Fiul lui Dumnezeu a pogorât în mormânt. Însutit fie binecuvântat acel mormânt din care a țâşnit râu întreg de nemurire pentru întreaga omenire! Biruitorul a pogorât dincolo de morminte, până în iad, unde a răsturnat tronul lui Satan şi a stricat pământul roditor al tuturor uneltirilor împotriva oamenilor. Din adâncimea mormântului, Biruitorul S-a înălțat în cerurile cele mai înalte, deschizând o cale nouă – către cetatea vieții. El a stricat iadul întru toată tăria Lui şi, întru tăria Lui, a slăvit trupul Său şi S-a înălțat din mormânt – întru puterea Lui, care este nedespărțită de aceea a Tatălui şi a Duhului Sfânt. Blând ca un miel, bunul Domn Iisus a mers la suferință şi la moarte, şi puternic fiind ca Dumnezeu, El a răbdat suferința şi a biruit moartea. Învierea Sa este adevărată şi este în acelaşi timp proorocirea şi chipul învierii noastre – *căci trâmbița va suna şi morții vor învia nestricăcioşi* (I Corinteni 15:52).

Unii se vor întreba: cum se poate spune că Domnul Cel înviat a biruit moartea, când oamenii încă mor? Cei care vin în această lume prin pântecele mamei lor o vor părăsi prin moarte şi mormânt. Aceasta este regula. Numai că, pentru noi, cei care murim întru Hristos, moartea nu mai este o prăpastie adâncă întunecată, ci naşterea la viață nouă şi întoarcere în patria noastră. Pentru noi mormântul nu mai este un întuneric veşnic, ci poarta la care ne aşteaptă îngerii minunați ai lui Dumnezeu. Pentru toți cei care sunt îndestulați de dragoste pentru Preafrumosul şi Iubitorul Domn Iisus Hristos, mormântul s-a făcut doar ultima împiedicare până a ajunge înaintea feței Lui – şi această împiedicare este neputincioasă, ca pânza de păianjen. Şi astfel slăvitul Apostol Pavel strigă: *"Pentru mine viață este Hristos şi* ***moartea, un câştig****"* (Filipeni 1:21). Cum să nu fi biruit Domnul moartea, când moartea nu se face văzută înaintea Lui? Mormântul nu mai este o prăpastie adâncă, pentru că El a umplut-o cu Sine; nici mormântul nu mai este întuneric pentru că El l-a luminat; nici frică şi groază nu mai este pentru că El arată începutul, nu sfârşitul; nici nu este patria noastră veşnică, ci numai uşa către patrie. Deosebirea dintre moartea dinainte de Învierea lui Hristos şi de după, este ca şi deosebirea dintre un incendiu foarte întins şi flacăra unei lumânări. Biruința lui Hristos este esențială, şi de aceea, prin El, *moartea a fost înghițită de biruință* (I Corinteni 15:54).

Alții se vor întreba: cum se poate spune că Domnul Cel Înviat a biruit păcatul, când oamenii încă păcătuiesc? Domnul a biruit păcatul cu adevărat. El a biruit păcatul prin zămislirea şi naşterea Sa fără de păcat; apoi prin viața curată şi fără de păcat de pe pământ; apoi prin suferința Sa pe Cruce, El fiind Cel

Drept; şi în cele din urmă El a încununat această biruinţă prin Învierea Sa cea slăvită. El S-a făcut leacul, leacul potrivit şi de netăgăduit, împotriva păcatului. Cel care este lovit de păcat numai de Hristos poate fi tămăduit. Cel care nu doreşte să cadă în păcat, numai cu ajutorul lui Hristos poate schimba această dorire în realitate. Când oamenii au descoperit vindecarea variolei, ei au spus: am biruit această boală! Ei au spus acelaşi lucru când au descoperit vindecarea pentru amigdalită, durere de dinţi, gută şi alte boli asemănătoare: le-am biruit! Atunci, descoperirea vindecării unei boli înseamnă biruirea ei. Hristos este pe departe Cel mai mare Doctor din istoria omenirii, pentru că El a adus oamenilor vindecarea pentru boala care se află dincolo de toate bolile – pentru păcat, din care s-au născut toate celelalte boli şi toate celelalte suferinţe ale omului, atât trupeşti cât şi sufleteşti. Acest leac este El Însuşi, Domnul Cel înviat şi viu. El este singurul Leac bine lucrător împotriva păcatului. Dacă oamenii, chiar şi astăzi, păcătuiesc, şi păcătuind ajung la pieire, aceasta nu înseamnă că Hristos nu a biruit păcatul, ci numai faptul că acei oameni nu au luat acel leac, unul şi numai unul, împotriva bolii lor aducătoare de moarte; aceasta înseamnă, fie că nu Îl cunosc destul pe Hristos ca leac, ori, dacă Îl cunosc pe Domnul, ei nu iau folos de la El, dintr-o pricină sau alta. Dar istoria arată, prin mii şi mii de glasuri, că cei care folosesc acest leac pentru sufletele lor şi îl iau în trupurile lor, se tămăduiesc şi se fac întregi. Cunoscând slăbiciunea fiinţei noastre, Domnul nostru Iisus Hristos a pregătit leacul pentru cei credincioşi, ca aceştia să Îl ia ca hrană şi băutură sub chipul văzut al pâinii şi al vinului. Aceasta a făcut Iubitorul de Oameni din dragostea Lui nemăsurată pentru oameni, pur şi simplu pentru a le uşura apropierea de leacul de viaţă dătător împotriva păcatului şi a stricăciunii aduse de păcat. *Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el … şi va trăi prin Mine*. (Ioan 6:56-57). Cei care păcătuiesc hrănesc păcatul şi viaţa care se află în ei se pierde prin păcat. Totuşi, cei care se hrănesc cu Domnul Cel viu, se hrănesc cu viaţă şi viaţa din ei sporeşte tot mai mult şi moartea se împuţinează. Şi cu cât viaţa sporeşte, cu atât păcatul se micşorează. Dulceaţa neroadă şi întunecată a păcatului se înlocuieşte în ei cu dulceaţa plină de bucurie şi de viaţă dătătoare a Biruitorului Hristos.

Binecuvântaţi sunt cei care au încercat şi au simţit această taină în viaţa lor. Ei se pot numi fii ai luminii şi copii ai harului. Când vor trece din viaţa aceasta, ei vor părăsi spitalul fără să mai fie bolnavi, ci oameni sănătoşi.

II

Ne întrebăm acum: pe cine a slobozit Domnul Cel înviat prin biruinţa Lui asupra păcatului şi a morţii ? Oamenii unui singur popor sau ai unui neam? Oamenii unei clase sau poziţii sociale? Nu; în nici un chip. O asemenea slobozire ar fi, în esenţă, biruinţa răutăcioasă a cuceritorilor pământeşti. Domnul nu Se numeşte "Iubitorul iudeilor" sau "Iubitorul grecilor" sau "Iubitorul săracilor" sau "Iubitorul aristocraţilor" ci "Iubitorul oamenilor". El a pregătit biruinţa Sa pentru toţi oamenii, fără nici un fel de deosebire între oameni, pe care numai ei singuri le născocesc şi le socotesc. El a dobândit biruinţa pentru totdeauna şi pentru ajutorul tuturor oamenilor zidiţi şi le-a dăruit-o tuturor. Celor care primesc această biruinţă şi aceasta se face şi biruinţa lor, El le-a făgăduit viaţă veşnică şi sălăşluirea dimpreună cu El în Împărăţia cea cerească. El nu sileşte pe nimeni să primească această biruinţă, cu toate că are un preţ atât

de scump, ci lasă oamenilor libertatea de a alege dacă o primesc sau nu. Aşa cum omul în Rai a ales în chip liber căderea, moartea şi păcatul din mâinile lui Satan, tot la fel omul este liber şi acum să aleagă viața şi mântuirea din mâinile Domnului Celui Biruitor. Biruința lui Hristos este un balsam, balsam de viață dătător, pentru toți oamenii, toți cei care au căpătat lepră din păcat şi din moarte.

Acest balsam îi face pe bolnavi sănătoşi şi pe cei sănătoşi şi mai sănătoşi.

Acest balsam înviază morții şi dă mai mare tărie vieții celor ce sunt în viață.

Acest balsam înțelepțeşte omul, îl înnobilează şi îl îndumnezeieşte; îi sporeşte puterea însutit, înmiit şi îi înalță cinstirea cu mult deasupra întregii celeilalte naturi, în starea ei de slăbiciune, până la strălucirea şi frumusețea îngerilor şi arhanghelilor lui Dumnezeu .

O, balsam preafrumos şi dătător de viață! Ce mână nu te-ar lua pe tine? Ce inimă nu te-ar pune pe rănile ei? Care gură nu ți-ar cânta cântări de laudă? Care pană nu ar scrie minunile pe care tu le-ai lucrat? Care abac nu ar socoti toate vindecările pe care tu le-ai făcut celor bolnavi şi învierile din morți săvârşite de tine până acum? Care lacrimi nu ar curge spre recunoştința față de tine?

Atunci, veniți toți frații mei, care vă temeți de moarte. Veniți mai aproape de Hristos Cel Înviat şi Cel care Înviază, şi El vă va slobozi pe voi din moarte şi din frica de moarte.

Veniți, toți cei care trăiți sub ruşinea păcatelor voastre săvârşite în chip deschis sau în ascuns. Apropiați-vă de Izvorul de apă vie, care vă spală şi vă curățeşte şi care poate să facă din vasul cel mai murdar vasul mai alb decât zăpada.

Veniți, toți cei care căutați sănătatea, puterea, frumusețea şi bucuria. Iată, Hristos Cel înviat este Izvorul tuturor acestora. El vă aşteaptă cu milă şi cu dragoste aprinsă, voind ca nici unul să nu se piardă.

Închinați-vă înaintea Lui, în trup şi în suflet. Uniți-vă cu El cu toată mintea şi cu gândurile voastre. Îmbrățişați-L din toată inima voastră. Nu aduceți slavă înrobitorului, ci Eliberatorului; nu vă uniți cu pierzătorul ci cu Mântuitorul; nu îmbrățişați pe cel străin ci pe Rudenia voastră cea mai apropiată şi pe Prietenul vostru cel mai drag.

Domnul cel Înviat este Minunea minunilor, dar în timp ce este Minunea minunilor, El este de aceeaşi fire ca şi voi – de fire omenească adevărată, firea cea dintâi, aşa cum era a lui Adam în Rai. Firea omenească adevărată nu a fost zidită pentru a fi înrobită firii lipsite de judecată, care o înconjoară, ci ca să stăpânească firea prin puterea ei. Adevărata fire a omului nu stă nici în nevrednicie, nici în boală, nici în moarte şi nici în păcătoşenie, ci în slavă şi sănătate, nepăcătoşenie şi viață veşnică.

Domnul Cel Înviat a sfâşiat catapeteasma care despărțea Dumnezeirea de omenirea cea adevărată şi ne-a arătat în El măreția şi frumusețea şi a unuia şi a celuilalt. Nici un om nu poate să cunoască pe Dumnezeu adevărat decât numai prin Domnul nostru Iisus Hristos Cel Înviat; şi nimeni nu poate să cunoască omul adevărat decât numai prin El.

Hristos a înviat, frații mei !

Prin Învierea Lui, Hristos a biruit păcatul şi moartea, a stricat împărăția întunericului lui Satan, a slobozit pe oamenii cei înrobiți şi a rupt pecetea asupra celor mai mari taine ale lui Dumnezeu şi ale omului. Slavă şi laudă să Îi aducem Lui, dimpreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt – Treimea cea deoființă şi nedespărțită, acum şi pururea şi-n vecii vecilor. Amin.